

Luka

Luka chirethleng dā deleewar Tiyafulus dā aten Yeeso

¹ Fiya hangga chirethgha aten ənggini ənana Faara a pathlang nəm.

² Kəla malang nandan kəm hai ahar nafini 'wagha naghən tə yindan kal nanda mii labar Faara də.

³ Tsaunən kee, paba Tiyafulus, nggi tə altenna radi mu ənggina ha ya tə sammayirha ka a katəradghən, kələdi hai nəghən məməl a fanna a chirethleu kəni hai tətəl-tətəl.

⁴ Na minna sə a sən kəkafekkid ənggina na tsaho nanda ha.

Tə Thlənda Faara kaldə mii nggətta Yahaya tə Mbaptisəma

⁵ A thlakh mbəd kutəryid Hirdus a Yahudiya, na firis sə thləmnggənni Dzakariya, nəghən ahu kiwad Firistaya a wuri ki Abidja. Nukkun kəm Alisabatu turya Haruna ni.

⁶ Kanda kyab ka nafiya ni kanda a mbed Faara, na nda a laf ngyakhrha Faara na heu.

⁷ Amma mbu wan nggindan sə wa, kəsər Alisabatu kwarengani, tə kəm kanda kyab suhur nda.

⁸ Fara səmən far tar Dzakariya yi firistayirha a mbed Faara,

⁹ wurna ndan kəla ndana əntin firistaya, a kyagha hu Kən Faara də na a Urshalima nji urdi nən na sədghən mbənggən.

10 Səlna sayid nji urdi da ba, fiya heu wumnda ba, kanda a kəshi a hwan Faara.

11 Kula səndəghən sə na tə thlənda Faara nən kət a yi səmad mbədi nanda nji urdi sə.

12 Nana Dzakariya ndən, hargha kəfadghən, tərəmngga.

13 Amma ndangga tə thlənda Faara, “A tərəmna wa Dzakariya; sək Faara hwanuwa. Nuwa Alisabatu nən a nggədo wee həshin sə, dəfang thləma na Yahaya.

14 Nən a tsaurha ən wutsəfayirha kaan a fadwa, fiya hangga kəm na nda əna wutsəfayirha kəsər ka nggəttəghən hai.

15 Nən a tsaurha niifa na manggən a mbed Chinəm. Mbəgha sa aam inabi ko mbaala wa. Ka far nggəttəghən hai nən a ləghəttə tə Səsəna tə Pədənda.

16 Fiya hangga a Isəreela nən a wudang kanda a thləmad Chinəm farndan ba.

17 Nən a 'warha a mbed Chinəm də, hu səsəna tə səsəmnda kəla annabi Iliya. Nən a bəng tsawud dədemnggirha ba a pathlang chingya tə wanggi ndan. Nən a kyakhrang fiya ba fingya na tə yamid fər mamnggirha tsawa nda nafiya natə nggayirha fa, nən tansang fiya a Chinəm.”

18 Tsahangga Dzakariya mee tə thlənda Faara, “Kəkən ni sənda sə əndi thləkna ya nən tsaurha kəkəfek? Kulo nggi, suhurdi nuuna kəm kee.”

19 Nggəmanngga tə thlənda Faara, “Nggini Djibirilla na kət a mbed Faara. Thlənna nda nggi ba, a bi puro labardi na mbənggən ya.

20 Nanən ya na naarha tip, mba nggər kalasə wa kəl a fardi katəranən hai, kəsər sa karna fərəkəfek

fa tē pathna, bagha tsaurha kəkafek a səl bənggən ba.”

²¹ Nanən ya, fiya a kəla Dzakariya fa a kyagha ba, na nda a numarha tē mani tsənən tsəbaku kee ahu kən hwan Faardi.

²² Kyanən ba, mbangwa kalang kanda sē wa. Walangganda tē ndaarha kyadang Faara 'ya ahu kən hwan Faardi, kəsər nən naarha kyad haara a kanda, mbangwa kalasē wa.

²³ Ngwalang nən bən targhən, wudgha wuredə.

²⁴ Məngwaha wa nukkun Alisabatu dəfgha hur. Tsau fayighən nən a wuri mbə kyarha kəshaadə wa yi ndərə tuf.

²⁵ Ndagha Alisabatu, “Faara əneegha əndiya! A hu bəngginiya ndən hadang ni fa, keeda sē hu shilee a mbed fiya.”

Tə Thlənda Faara kaldə mii nggəta Yeeso

²⁶ Nana Alisabatu tē ndərə mikki, thləngga Faara tē thləndəghən Djibirilla ahu tala də a Nggalili, nanda aarha Nadzarat.

²⁷ A dəgha thləmad wutararha də na thləmnggən Mairamu, ngwana niifa na nda aarha Yisufu, turya Ndauda.

²⁸ Dəgha tē thləndədī thləmadghən də ndanggən, “Niya ndo 'ya, sa na tē parka teena! Chinəm nəghən tē sa ha.”

²⁹ Səkna Mairamu nda əndi, billagha kaan, nzəmnggənən tē tur nda ən mani ya.

³⁰ Amma ndangga tē thləndədī, “A tərəmna wa, Mairamu, walna nggayirha a mbed Faara.

³¹ Na a dəfrha hur,
nggət wee həshin na,

dəfang thləma na Yeeso. *†

32 Nən a tsaurha manda niifa,
nanda aaghən,

Wan Faara na tə səsəmnda ha heu.

Na Chinəm Faara a fərang tsənnngam kutəryid
chichidghən Ndauda.

33 Nən tsau kutəryirha aten nafiya Isəreela pa
kwandə,

kutəryidghən mbə mii ngwaladghən sə wa.”

1:33 2 Samaila 7:12; 13; 16; Ishaya:haya 9:7

1:33, Ndaniyel 2:44; 7:27; Mika 4:7.

34 Tsahangga Mairamu mee tə thlənda Faara,
“Kəkən na əndi katərarha hai ya nggi kula sən
həshnefa?”

35 Nggəmangga tə thlənda Faara,

“Səsəna tə Pedənda nən a təraa tenwa hai,
səsəmnda Faara Amshi nən a nggəlorha.

Tsaunən kee, Wandī tə Pedənda na a nggətta ya,
nəm aaghən təpedənda Wan Faara.

36 Kwana Alisabatu hurfidwa, nda nanda
kwarenga ni, tə suhuryidghən nən a nggət wee.
Nanənya nəghən ahur tə ndərə mikki.

37 Kəsər mbə 'yasə na pədaghən a fad Faara wa.”‡

38 Ndagha Mairamu, “Yoo, nggi mafad Faara ni,
a tsauka kəla tə thləkna na.” Tərgha tə thlənda
Faara wiigha.

Mairamu wengdə tala Alisabatu

* **1:31 1:31** *Yeeso* Thləmđi “Yeeso” na Helenaya aaghən “Djeshiwa”
tə mii Ibraniyaya ndaarha ni “Hərəkrha Faara”. † **1:31 1:31** Matta
1:21 ‡ **1:37 1:37** Kyarhaba 18:14

39 A sayiddi, Mairamu ngwagha fa thliigha kəkar dəgha hu tala də na ahu wumngya chehweed Yahudaya.

40 Səlnən də kyagha minda ki Dzakariya hai, ndang 'ya nən Alisabatu.

41 Səkna Alisabatu nda əndi ki Mairamu, wandi na ahurghən tsə'ya nən fa. Alisabatu kəm ləghədgha tə Səsəna tə Pədənda.

42 Tərangga Alisabatu uradghən sə kaan, ndanggən Mairamu, "Tə parkani sa ahur nishya, tə kəm tə parkani wandi bana nggəttə!

43 Mani na nggayirha barha tenna ba kee, na man China barha thləmadna ba?

44 Hərəm ni sək nda ənwa, wandi na a hurna tsə'ya nən fa kaan ka wutsəfayirha.

45 Tə parkani sa fərgha kəkafek aten 'ya ndona Chinəm nən tsaurha kəkafek."

Amshi Mairamu

46 Ndagha Mairamu,

"Hurna nəghən a fal Faara

47 yibənna nəghən a əna wutsəfayirha a Faara
tə Hərəkrəna,

48 kəsər daldə nggi in,
mafadghən mbuwa a mii 'ya.

Nanənya fiya na heu yi weeriya tə na bayi nanda
ndaarha tə parkani nggi,

49 kəsər ka əngya na məmanggən əneena
Faara Amshi,
thləmnggənni tə Pədənda.

50 Na fiya hadang fa na a tərəmnngən,
Ka chichiiya na kətəm.

51 Ənadə əngya na məmanggən tə harghən;

welengdê fingya dê na a manang alten ndan
hu numan ndan.

52 Têrangdê kutêrya hai hu tsënggam nggindan,
amma mananggên fingya mbuwa a mii 'ya."

53 "Nggalang dê fingya na a mirha tê aŋgya na
nggëngga,
amma rêhanggên fa kênaya dê kula 'ya a
harndan.

54 Dangdê mafadghên sê Isêreela,
tê dal teena hai hadang nda

55 Ibrahim fa tê chichiyighên pa kwandê
kêla ndang nên chingginêm na kaar."

56 Mairamu tsaudê a thlêmâd Alisabatu yi ndêre
mahan a wudgha wuredê.

Nggætta Yahaya tê Mbaptisêma

57 Lêghêdna ben nggætta Alisabatu, nggæt wee
hêshin nên.

58 Tulayighên tê nggêdayighên sêk nanda
kyadang Faara nggayirha, dangganda sê tê
wutsêfayirha.

59 Lêghêna wandî beena uvada, ba nda ka thlee
muwa ba, tê kêm na mindansê a dêfang thlêm chin
nda Dzakariya.

60 Têrgħa kalgha mansê ndêghên, "Awo! Nêm
aaghên Yahaya."

61 Ndang ngganda, "Mbê niifa sê ahur
nggêdiyînun na tê thlêmîdiya wa."

62 Têrgħa tsahang mee nda chin wandî tê haara
a pêr thlêm wanda nên nanda a dêfang nda.

63 Tsakh ên chirethla nên, chirethlënggên
hai, "Thlêmnggênni Yahaya." Fiya na heu na
ênwulteena nda.

⁶⁴ A mbædi kee ingga mighən hai tə kəm sheneukən kwasgha hai, katəranggən ndikrha hai nagma a fal Faara.

⁶⁵ Tulayighən na heu nanda ənwulteena, tə kəm tərmanda, kəsər ka əndi katəragha hai. Kala mbərha heu na a wumngya chehweed Yahudaya nagma fiya a tsə labara atenggən.

⁶⁶ Kala niifa səkka labardi kəl wulna teena, tə tsakh mee nən, “Bana wandi tsaurna kəkən ya?” Kəsər na Faara təghən ha.

Dzakariya faldə Faara

⁶⁷ Chin na Dzakariya ləghədgha tə Səsəna tə Pedənda katəranggən thlək pathla hai kyadang na Faara tə ndaarha,

⁶⁸ “Tama fal Chinəm nəm, Faara yi Isəreela,
kəsər banən ba ka bagha pəl nafiyighən.

⁶⁹ Fərdə tə ngyakhrha na a hərghang nda kəm
a wuri ki mafadghən Ndauda.

⁷⁰ Kəla 'wanən thləkrha kətəm a mii annabiyighən
tə pedənda

⁷¹ hərəkrha ahar fa tsangginəm na heu.

⁷² Əngginiya ənanən ndən a kyadang nggayirha
nən chingginəm
tə dal teena hai hu dəf mighən tə pedənda əna
nən.

⁷³ Dəf mighən əna nən a chichin nəm Ibrahim,

⁷⁴ a pəl kəm nəm ahar fa tsangginəm,
tənəm dəfang shilee teena kula hərəenga,

⁷⁵ anam tsətsabadə tə nggayirha a mbed Faara
ahu tsawun nəm hu kəshirha.”

⁷⁶ “Sa kəm waana, nanda aah sa annabi yi Faara
Amshi,

kəsər na 'warha mbeedə ma Chinəm a
 tangsang kwamana na də,
 77 a fərang huteena nən nafiyighən aten kwaman
 hərəkrha
 ahu chakhrha đimiyid ndan də,
 78 kəsər ka hadang nəm Faara fa,
 kukwaryid hərəkrha nən a njaara tennəm hai
 a talara hai.
 79 Nən a njaara aten fingya hai na ahu wula,
 tə fa tsaukya na a mishim mərə,
 nən a laf kəm ahu kwaman dədemnggirha.”
 80 Yahaya mangga sə, nagha kanglang hu farha
 tə huteena, tsaukən a kaheerha kəl fardı kyanən
 pəpal ba ka a pər labarghənən a nafiya Isəreela.

2

Nggənda Yeeso a Mbaitalami

1 A hu bəngginiya Kaisar Anggusta kaldə mee a
 thlədangganda fiya na hu kutəryid Roma.
 2 Ndəna katəra thlətta fiya ənanda, a sayiddi
 tsauna Karniwus ngwamna a Suriya.
 3 Fiya na heu wunda hu talyi ndan də ka a
 thlədangganda kanda.
 4 Yisufu ndəghənggima maldə tal Nadzarat na
 hur Nggalili dəgha hu tal Mbaitalami də na hur
 Yahudiya, tala nggənda kutəra Ndauda sə. Yisufu
 dədə mbədədə, kəsər nggədit Ndauda ni.
 5 Wiighən tə Mairamu ngwannən ka a
 thlədangganda kanda kyab, ahu sayiddi ndəghən
 ahur.
 6 Na nanda a Mbaitalami di ləghədgha bən
 nggəttəghən.

⁷ Nggət wan 'wadghən nən həshin, lələbānggən tē pam kəndəghən, hunānggən ahu nggam mābiya hai, kəsər walwanda kəna a min rongya wa.

Falafya tē Fathlāngya Chinem

⁸ A kəsər talđi na fa lafya sē, na nda mēnda a pəpal, na nda a kələ mābiyindan ha a fəđigrha.

⁹ Kula sēndəndan sē, tē thlənda Faara bāgha thləmandan bā, tərgha mānnggit Faara yangga hai, tərmanda kaan.

¹⁰ Tərgha, wan thləndəđi ndānggən kanda, “A tərəm đun wa bā ni bā tē labara na mbānggən yandī na fiya heu ana pəpetyid hura kaan.

¹¹ A weeriya ahur tal Ndauda nggəđang nda tē Hərəkra kun hai, Kərəsti Chinəm.*

¹² Əndiya ndəna a kyadāng ənsənda kun, đunun wal wufarwee lələbāng nda tē pam kəndəghən, hunāng nda hai ahu nggama.”

¹³ Kula sēndəndan sē, tərgha Fathlāngya Faara hangga na a amshi, bānda hai, bā nda wal yandī 'wagha hai, kanda heu a fal Faara nanda a ndaarha,

¹⁴ “Mānnggit Faara na talara, tē na hu kəshiirha ngwa tsauka đəđemnggirha a thləma nafiya na Faara a tək mbəndə ndan fa.”

¹⁵ Malna Fathlānggini kanda, wuda nda talara đə, ndangga fa lafyini ndan “Tama Mbaitalami

* **2:11 2:11***Kərəsti* Nduwa Kərəsti Ibraniyaya na nda aaghən, “Mashiha,” Helenaya kəm na nda aaghən, “Kərəsti.” Kərəsti điya, ndaarha ni, “Niifa na wuwura,” tē kəm mbəđghən 26.

də dəm na əndi katəragha hai tə pərangna Chinəm kəm.”

¹⁶ Thliinda kəkar danda wal Mairamu tə Yisufu, na wanda nda kath ahu nggam mabiya.

¹⁷ Nana fa lafyini wandi, pər labar da nda thləghangna tə Thlənda Faara kanda.

¹⁸ Səkna fiya labar di, kowunni kəl kəs mee nanda ənwulteena ka əndi ndana fa lafyini.

¹⁹ Mairamu kəsdə ənggina haya ahurghən, nagma a numarha atənggən.

²⁰ Fa lafyini wuda nda, na nda a aah amshe yi fal Faara ka əndi səkna, tə na nanda, nəghən kəla thləkna tə Thlənda Faara.

Dəfang nda thləma Yeeso

²¹ Ənana wandi beena uvada, thləng muwa nda, kəmda dəfang thləma nda Yeeso, thləmđi dəfna tə Thlənda Faara kapa na nda dəfghən hur.

Fər nda Yeeso ahu Wuri Faara

²² Ndukna fərda ba, Mairamu tə Yisufu ənanda əndi thləkna ngyakhrha Musa tə ndaarha, a tsabangganda altəndan də, tərang ngganda Yeeso, dənda təghən Urshelima də kəsər a fərghənda a Chinəm.

²³ Kəla nanən chichrethlee hai ahu ngyakhrha Faara, “Kala wan 'warha nggən nanda, nanda fəranggən Faara.”

²⁴ Na sataka nda kəla thləkna ngyakhrha Chinəm tə ndaarha, “Titiliukya səri ko wan kat-aprakkyə səri ndəna nda thleerha.”

²⁵ A fərđi, na niifa sə nəghən tə tsaurha a Urshelima, nanda aaghən Simiyon. Ka niifa ni, nən naarha dəfang shilee Faara teena. Kəmda

nəghən a kəla fardfi nanda a hərgəhang nda Isəreela. Nəghən tə Səsəna tə Pedənda.

²⁶ Səsəna tə Pedənda ndanggən niifdi, mba a mərə wa kəl fardfi nana Kərəsti tə yidwa.

²⁷ Nəgha Səsəna tə Pedənda a shikkən, kyagha Kən Faara də, məməl tə sayiddi ba na fa nggətya Yeeso ba təghən a Kən Faara ba, kəla ndana hai ngyakhrha a əna nda.

²⁸ Simiyon thlə wanda nən fal Faara nən, ndəghən,

²⁹ “Na nən ya, China, kalu mafadwa hai wiigha hu dədemnggirha, kəla tə thləkna na,”

³⁰ “Kəsər yinna nadə hərəkəwa,

³¹ hərəkəra əna na a mbed fiya heu,

³² Kukwaryirha kyadna a fiya mbuwa Yahudaya, tə mamnggirha a nafiwa Isəreelaya.”

³³ Chin wandi tə man kəsəngganda mii ndan kanda ana ənwulteena tə əndi thləkna Simiyon aten wandi.

³⁴ Simiyon dəfandə parka kanda teena, ndanggən Mairamu man wandi “Wur Faara wandiya kəsər a tsaukwa fəlla fingya hai, tə thlid fingya sə hangga ahur Isəreela, nən tsaurha ənsakrha a thləma Faara mbuwa na mid fiya sə hangga.

³⁵ Nanənke, ən ənandan na ahu tendan nən kyarha pəpal ba. Əndiya nən hatta fa kaan, kəla kuthla thlaukh kəlara.”

³⁶ Na suhurra annabi sə nuwun, thləmnggən ni Hanatu, wan Famuwel turya Ashiru. Tsaudə a chimarha yi hurarha məd kee.

³⁷ Tərgəha chimadghən mərgha. Nanən ya, huradghən kumnggit uvadfa kap fadfa. Mbə malang

Kən Faara wa, nən naarha manang thlēm Faara nda fədiḡrha tē yan fara ahu hwanda tē kar aama.

³⁸ Məməlla sayiddiya, kyagha ba nagha a usa Faara, kəmda thləkdə pathla aten wandiya a nafiya na a kəla fardi na Faara a fərang alteena Urshelima.

³⁹ Yisufu tē Mairamu ngwalang nanda 'ya ndana ngyakhrha Chinəm, wuda nda tal ndan dē Nadzarat na a Nggalili.

⁴⁰ Man wandi, nəghən tē kanglanggirha, lələḡda tē sənda, nggayid Faara kəm nəghən təghən ha.

Yeeso, wundakhne ngguchit ahur Kən Faara

⁴¹ Kafad hurarha fa, fa nggətya Yeeso nanda dərha Urshelima dē kəsər ka wutsəfayid kyarhaba ahu səsarha.

⁴² Ləkdangna Yeeso hurarha Kum kap səri tē nggətta hai, dənda hu wutsəfayirha dē kəla tē səsəna nda sa hai.

⁴³ Ngwalana wutsəfayiddi, kəs kwaman wutta nda wure dē. Tərgha Yeeso ishgha hai a samarha a Urshelima, kula sənda chin sə tē man.

⁴⁴ Na nda a ndaarha asəmha nəghən ahur fiya, kəs wiirha nda yi paara tal. Katərang ngganda kadaghən hai ahur shayindan tē kəm pashiya ndan,

⁴⁵ nawa ndan wa. Nanənke, wuda nda Urshelima dē, kəsər a kadaghənda a mbədi.

⁴⁶ A far beena yi mahan, danda walghən tsau ahu Kən Faara a thləmad famaləmgya, ndəghən a ka thləmarha hai, nagha kəm a tsahang mee kanda ha.

⁴⁷ Fiya na heu a mbədi nanda a kang thləmarha fa, kanda a kəs mee, wulanggən kanda tə tur səndəghən tə nggəmnda nən a nggəmang kanda sə.

⁴⁸ Chin tə man wulang teena kanda na nandan a mbədi. Ndangga man, “Waana mani ənangna kan kee? Nggi tə tsu tsə fannan chichakh kaan, nawanan sa.”

⁴⁹ Nggəmanggən kanda tə ndaarha, “Kama nun kada nggi? Sunggunsə kamdə a tsawi a wuri ki Pəpa wa?”

⁵⁰ Səngwanda numadghən tə pathdiya wa.

⁵¹ Thliigha mbu saman ndan nən, wudə nda Nadzarat də heu. Nən naarha a na fa nggətyighən hai, man kəm, kəs əngginanən haya ahurghən.

⁵² Yeeso kəl chikrha tə ndəndəlyirha tə tsərha, hu pəmnggən pəpet a mbed Faara tə fiya.

3

Yahaya tə Mbaptisəma tangsang də kwamana Yeeso də

¹ Ahu hurarha kumkap tuf yi kutəryid Kaiser Təmbariyani; Mbuntus Mbilatus ndəna ngwamna Yahudiya, Hirdus ndəna kutər Nggalili, wanman na Filibus ndəna kutər Ituriya tə Tarakunitas, Lisaniyas ndəna kutər Ambiliya.

² Nda Hanana tə Kayafa ndəna Mamngya Firistaya. A faryini ndikka Faara tə Yahaya wan Dzakariya a hee.

³ Tərgha Yahaya wənggən chehweed yina hai na a mii kufad Djodan ndəghən a thlək labar Faara a fiya tə ndaarha, a malangganda dimiyindan ka a fanangganda kanda təna Faara chahang dimiyindan kanda də.

⁴ Kəla nanən chichirethlee hai ahu deleewar annabi Ishaya tə ndaarha,

“Urarha a aah farha a kaheerha tə ndaarha,

‘Taksaman kwamana Chinəm sə,
katəraman pəpənang nda kwamangya də.

⁵ Njighaman suhwadya heu,

fəlaman mbəya də na dāngkam, dāngkam tə wumngya.

Pəpənaman kwamangya də na kəkəba, kəkəba tsawa nda ndip,

kwasangya na kukuchang nanda ngga.

⁶ Fiya na heu nanda a na hərəkrha Faara!’ ”

⁷ Kəsərke, nəghən a ndang nda fiya na baarha ba ka a fananggən kanda, “Kun huthlingya! Wun kəsgha thləmannun kəsər ka səbrha hur Faara na bayi?”

⁸ Nama ‘ya kyadgha ndaarha malangdun dīmiyinnun. A numadun ahur nun ndon Ibrahim ndəna Chinun wa. Niya ndangnda kun Faara nən mbang ənang wundakhnaya Ibrahim sə tə feryini ya.

⁹ ‘Wanda teena pangnda wurra a kul dəfrha, kala dəfrha mbuwa nggətta nanda kyathlang nda də muwangganda ahu waarha də.”

¹⁰ Tsahangga fiya mee ha tə ndaarha, “Ma nan ənaarha mbiya?”

¹¹ Nggəmmanggən tə ndaarha, “Niifa na tə lukrha səri təranggən niifa ha mbuwana yighənsə, niifa na tə ənnarhami ha, naghə kee ndəghən nggima.”

¹² Fa thlə tsamngya kəm ba nda ba na a fananggən kanda, tsahang mee nda, “Mala, ma nan ənaarha?”

13 Ndanggən kanda, “A thlədun 'ya kalgha yandamu tə thləghang nanda kun wa.”

14 Sodjaya kəm tsahang mee nda ha, “Kang-giwu ma nan ənaarha?” Ndanggən kanda, “A ngyabangdun fiya a fərang wudəbəla nda kun wa. A nggabədun kanda kəsər a fərang 'ya nda kun wa. Usama Faara tə 'ya na nda a teng nda kun.”

15 Nana fiya a kəla bəd Kərəsti fa ba, tərgha fiya na heu kanda a numarha ahur ndan tə ndaarha, ko Yahaya ndəna Kərəsti dī.

16 Ndangga Yahaya kanda, na heu, “Niya fanang nda kun tə aama. Amma niifa sə na bayi na tə səsəmnda fa kalgha nggi mu, tsəkki na a kwasanggi sahad pahamggən hai wa, ndəghənggi banən fanang nda kun tə Səsəna tə Pədənda tə waarha.

17 Nəghən tə dəng pəra ha, nən a pərang dīdīirha də ngwanggən wan hwalidghən ahu birukkun hai. Nən a njang nda dīdīdghən də tə Waarha mbuwa mərə hai.”

18 Tə yiyi thlamarha hangga, Yahaya thləkdə labar Faara na ngga a fiya.

19 Yahaya yanang də Hirdus, kəsər Hirdus ka-hang də Hirudiya nu wanman, tə kəm ənadə əngya mbuwa ngga.

20 A kwasamadghen Hirdus nggərdə səbang nda də tə ngyakhrha fərnən a kanda heu. A kəsənganda Yahaya changganda kəndə.

Fanang Yahaya Yeeso

21 A kwasamaddi fanang nda fiya, Yeeso ndəghən nggima fanangganda. Tərgha nanən a hwan Faara, frakh amshi inggadə,

²² Səsəna tə Pedənda tərgha atenggen hai kəla titiliurha, sək urarha nda a talara hai tə ndaarha, “Sani na waana tətali nggəmni, təkdi mbənduwa fa kaan.”

Turya Yeeso

²³ A fardī katərangna Yeeso targhən hai yi tsaharhaha, nəghən a kada hurarha kumnggit mahan ahu kəshirha. Tərgha fiya ndən tə ndaarha wan Yisufuni,
na wan Heli,

²⁴ Heli wan Mattaat,

Mattaat wan Lawi, Lawi wan Malki,
Malki wan Yanna, Yanna wan Yisufu,

²⁵ Yisufu wan Mattaatiya, Mattaatiya wan Amos,
Amos wan Nahum, Nahum wan Asaliya,

Asaliya wan Nanjaya,

²⁶ Nanjaya wan Ma'ata,

Ma'ata wan Mattaatiya, Mattaatiya wan
Shimeya,

Shimeya wan Njosek, Njosek wan Yahuda,

²⁷ Yahuda wan Yowanan, Yowanan wan Refaya,
Refaya wan Dzarubabel, Dzarubabel wan

Sheyaltiyel,

Sheyaltiyel wan Niri,

²⁸ Niri wan Malki,

Malki wan Addi, Addi wan Kosama,

Kosama wan Almadama, Almadama wan Er,

²⁹ Er wan Djoshuwa, Djoshuwa wan Eliyeser,

Eliyeser wan Yorim, Yorim wan Mattaat,

Mattaat wan Lawi,

³⁰ Lawi wan Simiyon,

Simiyon wan Yahuda, Yahuda wan Yisufu,

Yisufu wan Yonana, Yonana wan Eliyakim,

³¹ Eliyakim wan Malaya, Malaya wan Mainana,
 Mainana wan Mattaata, Mattaata wan Natan,
 Natan wan Ndauda,
³² Ndauda wan Njessi,
 Njessi wan Obida, Obida wan Mbuwasa,
 Mbuwasa wan Salmon, Salmon wan Nashon,
³³ Nashon wan Amminadab, Amminadab wan
 Aram,
 Aram wan Hesruna, Hesruna wan Feresa,
 Feresa wan Yahuda,
³⁴ Yahuda wan Yakubu,
 Yakubu wan Ishaku, Ishaku wan Ibrahim,
 Ibrahim wan Tera, Tera wan Nahor,
³⁵ Nahor wan Serug, Serug wan Reyuu,
 Reyuu wan Feleg, Feleg wan Eber,
 Eber wan Shela,
³⁶ Shela wan Kenan,
 Kenan wan Arfakshad, Arfakshad wan Shem,
 Shem wan Nuhu, Nuhu wan Lamek,
³⁷ Lamek wan Metusela, Metusela wan Enok,
 Enok wan Yared, Yared wan Mahalalel,
 Mahalalel wan Kenan,
³⁸ Kenan wan Enosh,
 Enosh wan Shitu, Shitu wan Adamu,
 Adamu kəm wan Faara.

4

Sheetan kəkərangda Yeeso

¹ Yeeso lələgda tə Səsəna tə Pedənda wud nən
 ɓa a kufad Urdun, nagha Səsəna a shikkən a
 kaheerha də.

² A mbədi kəkərangga sheetan yi beena kum-
 nggit fada. Akwasamadghən kəsgha mirha ndən,
 kəsər ənawa 'ya mii wa.

3 Ndangga sheetan, “Ana Wan Faara ni sa tsawang ferdiya ka mburodi.”

4 Nggamangga Yeeso, “Nəghən chichireethlee hai ahu deleewar Faara mbə tə ənnarhami kee na niifa kərasə wa.”

5 Tərgħa sheetan dəgha təghən a mbərha də na dāngkam kaan, kyadāng kutəryid kəshiirha nən ahu shibrha yirha.

6 Ndangga sheetan, “Sa niya furo səsəmnda kutəryid diya tə mamnggitghən, kəsər nggi fəreena ndan, a nggəmdi ni fəranggən niifa nggəmna hurna.

7 Na heu niya furokən a dəfenna shilee teena.”

8 Nggamangga Yeeso, “Nəghən chichireethlee hai tə ndaarha,

“ ‘dəfang shilee Faarwa teena, ndəghən katənggən.’ ”

9 Tərgħa sheetan dəgha tə Yeeso a Urshelima də, təranggən talakh ten Kən Faara sə ndanggən, “Ana Wan Faara ni sa, puru hweeda hai.

10 Kəsər nəghən chichireethlee hai tə ndaarha, ‘Nən fərang səsəmnda fathlənggighən a laf sa nda, kəla sa nda ha.

11 Tə kəmdaarha, nanda a nggawo sə tə haryin-dan,

kəsər nadə dəghang sarwa feera fa.’ ”

12 Ndangga Yeeso, “Nəghən chichireethlee hai, ‘A kəkərangna Chinəm Faarwa wa.’ ”

13 Akwasamaddi ngwalangna sheetan kəkərang nda Yeeso, ndekka hai təghən ‘wan.

Yeeso Katərang də Tsaharhaha a Nggalili

14 Yeeso wuddə a Nggalili də lələgda tə səsəmnda Səsəna tə Pedənda, labarghen weldə hu talya də na hu chehweddi.

15 Tsahadaha ahu Kən Faara hangga ko wuni falda ndən.

Kar nda Yeeso fa a Nadzarat

16 Dəgha Nadzarat də mbədi mannənsə, kyagha Kən Faara də a far yibəd Yahudaya kəla səsənnən sa hai. Thliigha sə nən a karatarha,

17 fərang deleewar annabi Ishaya nda. Inanggən deleewar da hai, wal mbərha nən chireethleng nanda hai tə ndaarha,

18 “Səsən Chinəm nəghən tə nggi ha,

kəsər wurdə nggi,

na a bəng labar Faara ni fa yamiya ba.

Na a kalmii kalla nafiya ni kənanagna dimiyirha kanda hai.

A inanggi yid kwamaya də.

A kal fiya ni hai njithlang nanda kanda hai.

19 Tə kəm, a thləghang ndaarha ni fiya na heu, bəd beena ba na Chinəm a hərəghang nafiyighən.”

20 Ngwalang nən karataarha, nggəlanggən deleewardi fəranggənən niifda də na a kəla kənda ha tsaukwa hai. Fiya heu na a kəndi irang yirha nda fa,

21 katəranggən ndangnda kanda, “Aweeriya labar diya ləghəddə ahu thləman nun hai.”

22 Kanda heu na a mbədi tək nda mbəndəghən fa, kanda a na ənwulteena tə labarya na mbənggən na a kyarhaba a miighən, na nda a ndaarha, “Ndeye, mbə wan Yisufuni ya wa?”

23 Ndangga Yeeso kanda, “Səndisə nun thləye tur karapu dafa ya, ‘tə purha kənanƒ fadwa’ non a ndeerha ‘əno əndi tə səknən ənanna a Kafarnahum ahu talđi kyawa ya lee.’ ”

24 Nggərgħən ndang kanda, “Niya thləghang kəkafek kun, mbə annabi sə na nda thləghən fa ahu talghən wa.

25 “Keema thləmarha fa, nəghən kəkafek na nishya sə mərna chimayi ndan hangga a Isəreela athlakh mbəd annabi lliya, ɓa waana ‘yaara hurarha mahan tə ndəre mikki. Kyagha miirha hu chehwedda hai kaan.

26 Ko nanən kee, thlən ngwanda lliya a thləmad ko tal də ahur ndan wa, thləngga ndan a thləmad nuneefa də mərna chimadghən a Nzarifət na a chehweed Sidon.

27 Athlakh mbəd annabi llesha kəm, na fa termeeya sə hangga a Isəreela. Mbusə ko tətal kənanƒ nanda wa, kəl Na‘aman tə Suriyarha katənggən.”

28 Sək nanda labardı kee, fiya heu na a Kən Faara səbgħa hur ndan də.

29 Thlii nda sə kyang ngganda Yeeso sə ma hur talđi, dənda təghən ten ferda də tənna nda talda sə. Mindan sə a muwang ngganda hweede hai.

30 Amma kyagha tə pathlang ndan wii fayighən nən.

Kənanƒ Yeeso niifa na tə ənkaheerha fa

31 Tərgħa wiigha Kafarnahum də, ahu tala də na a chehweed Nggalili, nagħa a tsahang kanda ha a far yibəd Yahudaya.

32 Tsahadghən ha a ənanƒ ənwulteena kanda, kəsər labargħən nəghən tə (səsəmnda) ngyakhrha.

³³ Ahu kən hwan Faardi na niifa sə na tə ənkaheerha fa. Təranggən uradghən sə kaan ndaagha,

³⁴ “Iyau! Miwa tə kan Yeeso tə Nadzarat? Ba na ba ka a rək kanna wa? Səndi sa, sani (tə Pedənda) na Tsətsabadə Wan Faara.”

³⁵ Yanangga Yeeso ənkaheeddi ndanggən “Ng-gasu hai kyosə ahur niifdiya.” Tərga tərangga ənkaheddi niifda sə muwanggən hweede hai a mbendan, ambəra ndəkka hai təghən malanggən niifdi kula wal wundərha fa.

³⁶ Nafini na heu kəsangga ənwulteena kanda na nda a ndangnda ndan “Tur mani kee? Tə kanglanggirha, tə səsəmnda niifdiya ndanggən ənkaheeya kyanda sə, pa kya nda sə.”

³⁷ Əndi ənana Yeeso ya, kanda a tsə labərgən ko a yanggi ni ahu chehweddi.

Yeeso kəangdə fiya hangga

³⁸ A kwasamaddi kyana Yeeso hai a Kən Faara, kyagha wuri ki Siman hai. Thlabər Siman tə nuwunda tə beerha farha, hwan nggənda a danggən sə.

³⁹ Ishgha Yeeso atenggen, yananggən wan haddi a ndəkka hai təghən, ndəkka wanhadfa hai təghən. Thliigha sə kadang ənnarhami nən kanda sə.

⁴⁰ Tsəna figrha hai bagha fiya ba tə pashiyi ndan na tə wanhaya dədamən-dədamən, dəfang haara nən kanda teena, kəanggən kanda heu.

⁴¹ Ənkaheeya kəm, kyanda sə a fad fiya hangga, kanda ahuhwaarha tə ndaarha, “Sa Wan Faara ni,” njaranggən kanda də, ‘yadang ndikrha nən kanda fa kəsər sənda sə ndəghən ni Kərəsti.

Yeeso thləkdə labar Faara ahu kəngya hwan Faara

⁴² Dalthna mbərha hai, dəgha Yeeso a mbərha də mbuwana fiya sə. Nagha fiya a kadaghan, walang ngganda, hwan nggənda na a tsaukwa tə kanda.

⁴³ Amma ndangga Yeeso kanda, “Kamdə adi tə Labardi na Mbənggən ya, yi Kutəryid Faara ahu talya də pak, kəsər nden thlən nanda nggi ba kamanggən.”

⁴⁴ Tərgha dəgha mbeedə tə thlək labarghən ahu kəngya hwan Faara a chehweed Yahudiya.

5

Yeeso katərangdə aah fatsahayighən

¹ Na fardə sə Yeeso kət a mii Wuri Aam Nggalili. Nduwusgha fiya thləmadghen ba hangga kanda 'yabang mbərhafa ka a sək labar Faara nda.

² Yeeso na kombuwalya nən səri a mii wuri aamdi. Fa kombuwalyini kyanda sə kanda a tsabang panggammnggindan də.

³ Tərgha ahur tal hai, yi Siman, ndanggən a puwanggən kombuwalghən ahu aamda hai ngguchit ma kəkəshbangnda. Tsauka ahurghən nagha a tsahang fiya ha.

⁴ Ngwalanən ndikrha, ndanggən Siman, “Puwan kombuwal di a mbəd kudimnda də, muwanggun panggam də hai, kəs tənə nun.”

⁵ Nggəmanngga Siman, “Paba, ka a fədiqrha kan a mukrha, mbə 'ya sə walnan wa. Amma ndana kee, niya muwang panggam di sa hai.”

⁶ Muwangganda panggamdi kyandan sa hai, kəs tənə nda hangga, nagha panggamdi a thluwussa.

⁷ Tərgħa aah pashiyi ndan nda ƒa na ahu tahad kombuwaldi a ƒa nda ƒang kanda sə. Ləƒang ngganda kombuwalya səri tə təna, naghā kombuwal yini a timnda hai ka haarha.

⁸ Nana Siman Mbiturus əndi katəragħa hai ƒərgħa hai a mbed Yeeso ndagħa, “Mala, kalu kwamanna hai, kəsər tə dimiyirħa ni nggi!”

⁹ Kəsər ndəghən tə nafiya na nanda heu, wulang teena kanda ka təndi kəs nanda.

¹⁰ Nanən kee, nda Yakubu tə Yahaya wangya Dzabadi, pashiya tar Siman Mbiturus. Nandangga Yeeso Siman Mbiturus, “Ma tərəmna wa; nanən ya fiya na a kəsā ƒa mbə təna wa”

¹¹ Kahangganda kombuwal yindan kəkəsh ƒangnda ƒa, malangganda 'ya na heu mbu samad Yeeso nda.

Yeeso kəangdə tə termeerħa

¹² Fara səmən na Yeeso ahu tala a chehweed Nggalili, na niifa sə na wanhad termeerħa a səsangnda. Nanən Yeeso, ƒagħa ƒa, ƒərgħa hai a mbedghən, hwanggən nən ndanggən, “China, a nggəmna fa, tsabeedə.”

¹³ Tərgħa Yeeso fər hargħənən də, tsuwargħənən fa ndanggən, “Nggəmdi fa a tsabanadə. Tsabudə!” A mbədi kee, termeddi ndəkka hai təghən.

¹⁴ Kəsgħa Yeeso thləmadghən, ndanggən, “A pərangnan niifa wa duwadə kyadang fadwa firis na sa nən. A əno sataka təna fiya səndasə tsabnadə kəla tə ndana Musa.”

¹⁵ Nanən kee, labar Yeeso kəl chik ƒərħa mbeedə, fiya hangga aten ƒərħa ƒa kəsər a kang thləmanda fa tə kəmnda a wal kənda nda ahu wanhayindan.

16 Amma, Yeeso nən naarha dərha mbərha də katenggən mbuwana fiyasə nagha a hwan Faara.

Yeeso kənanḡdə niifa mərna fadghən hai

17 Farda sə Yeeso a tsaharhaha, fiḡya Farisaya tə fa səḡya ngyakhrha tsətsau a mbədi. Bagha nda ba ahu talya Nggalili tə Yahudiya tə kəm ahu tal Urshelima. Səsəmnda Chinəm nən teghən ha kəsər a kənanḡḡən nafiya na tə wan haya fa.

18 Kanda sə, bagha nafiya ba tə niifa mərna fadghən hai, kath aten dəḡḡəla. Na nda a kaḡa kwamana a dənda təghən wure hai a hunang ngganda hai a mbed Yeeso.

19 Walwa nda kwamana wa ka hangnda fiya. Kəla nda hai mbə kwamana sə wa, thləbangganda ten kənna də fərghən nda hai tə dəḡḡədi hunang-ganda hai a maḡufud fiya a mbed Yeeso.

20 Nana Yeeso fərəkəkafəkkin ndan, ndangḡḡən haddi na kath, “Pashinna chohonda dimiyidwa də.”

21 Fasəḡya ngyakhrha tə Farisaya kanda a numarha tə ndaarha, “Wunniya na thlək labar sarfaddiya a Faara? Ai Faara katenggən ndəna chakh dimiyirha.”

22 Walangna Yeeso əndi nanda a numarha, ndangḡḡən kanda, “Kama nda nun əna tur numaddiya?”

23 Yanggi ni pəpa, ‘Ndarha chohonda dimiyid wa də wa,’ nduwa ‘Thliusə wiu wa?’

24 Amma na minna sə a sənunsə tə ndaarha Wan Niifa nəghən tə ngyahad chakh dimiyirha ahu kəshidfiya.” Ndangḡḡən tə mərna faddi, “Ndoyi thliusə, tərang dəḡḡəḡəla wiu wure də!”

25 A mbædi kee, thliigha niifda sə a yid fiya, təranggən dənggəlgəhən sə nən hunaarha sə kətəm wiigha wure də naghā a fal Faara.

26 Kanda na heu dəf haara nda mii, ka ənwulteena nana nda na nda a fal Faara. Lələgda tə tərəmnda na nda a ndaarha, “A weeriya na dan ənwulteena!”

Yeeso aah də Lawi

27 A kwasamaddi kyana Yeeso sə, na niifa nən tə thlə tsamnda thləmnggənni Lawi tsau a thlə tsamnda ndangga Yeeso, “Mbuwu samanna,”

28 Lawi malanggən 'ya na heu, thliigha sə mbusamadghən nən.

29 Tərgha Lawi ngwagha fa əna wutsəfayirha nən manggən a wuri keeghən. Yeeso ndən na ronga na manggən. Fa thlə tsamngya hangga tə fīngya nafiya kanda a həb ənnarhami tə Yeeso.

30 Amma Farisaya tə Fasəngya ngyakhrha, katərang ngganda huhurumnda hai ndang ngganda fatsahaya Yeeso, “Kama na nun a həbrha tə sarha tə fa thlə tsamngya tə fa dīmiya?”

31 Nggəmanngga Yeeso kanda, “Nafiya na kəkanglang mba nda kada təpuurha wa, kəl haaya.

32 Bayi ba ka fiya na əna 'ya ngga wa, kəl fa dīmiya, a malangganda dīmiyindan.”

Tsakhmee aten kar aama

33 Fīngya nafiya sə ndang ngganda Yeeso, “Fa fatsahaya Yahaya tə Mbaptisəma, nanda kar aama kətsar tə hwan Faara, na Farisaya kee. Fənayiwa kanda həbrha tə sarha parang.”

³⁴ Nggəməngga Yeeso kanda tə ndaarha, “Nun mbang ngyabang kar aama pashiya wutsamnda fa ndəghən bəldə a thləmandan wa?”

³⁵ Na farghən bayi na nda a tərang mal kanda nən. A fardī ndənanda a kar aama.”

³⁶ Tərgħa Yeeso fərang karapu nən kanda tə ndaarha, “Mbə niifa sə na njar kukwasharraba a fat lukrha na ngga mbuhwang nggənən kukwasharra fa wa. A əna də kee, kəl njarang nən luwudda də na ngga, kəsər mbuhuddi mbuhwang nən suhurra luwudda fa tə yandi na ngga mbə kamang wa.

³⁷ Tə kəm mbə niifa sə na irang weerənda aam inabi ahu suhurra samsami hai wa. A əna də kee, na weerənda aam inabi di dathlang nda samsami da də. Nən iradə, səbgha samsami da də.

³⁸ Kamdə weerənda aam inabi nəm irangnda ahur weerənda samsami hai.

³⁹ Mbə niifa sə na nggəm weerənda aam annab a kwasamaddi sanən yandi məngga də wa, ‘Ai, nən ndaarha yandi məngga də kal da ndən mbənda.’ ”

6

Tsakhmee a tən laf far Yibrha

¹ Na fara səmənsə, far Yibrha Yahudaya, Yeeso tə fatsahayighən tərnda kwaman heerha; tərgha fatsahayighən kya ten ənnarhami nda na kəla wan hwaliirha fahwang ngganda hai na nda a kiighən.

² Ndagħa fingya Farisaya, “Mani nun əna ‘ya kee ‘yadana ngyakhrha Musa yi far Yibrha?’”

³ Nggəməngga Yeeso kanda tə ndaarha, “karatang ngwanun əndi na hu deelewar Faara

ənana Ndauda tə nafiğhən na miirha a kəs kanda wa?

⁴ Kyana Ndauda a Kən Faara də tərənən mburodi sə dəfangna nda də ka firis katenggən, kiigha har ənangən pashiya wiyighən ha.”

⁵ Ngwalanggən pathdi tə ndaarha, “Ai, Wan Niifa Chinani har tə far Yibrha.”

Niifa mərna harghən hai

⁶ A fara səmən far Yibrha Yahudaya fadghən, Yeeso kyadə Kən Faara də a tsaharhaha. Na niifa sə a mbədi mərna harghən a yisəma.

⁷ Tərgha fa maləmgya ngyakhrha tə Farisaya kanda a kəla Yeeso ha tə nən a kənanğ nda fiya a far Yibrha kəsər a kəsangganda tə dimiyirha.

⁸ Yeeso sən də əndi nanda a numarha. Ndanggən niifdi wu, “Thliusə ba isha a mbədiya.” Tərgha niifdi thliigha sə isha a mbədi.

⁹ Ndangga Yeeso kanda, “Niya tsahang mee kun ha, ma kamngga a nam a far Yibrha? Əna nggayirha nəm, nduwa mbəlfēerha wa? A hərəhanggəm yibrha, nduwa bəlanggəm wa?”

¹⁰ Tərgha kəlanggən kanda na heu; akwasamadghən ndanggən niifdiwu, “Pəpənanğ harwa də.” Ndəghən nggi kəm pəpənanğgən harghən də. Tərgha hardi pəpəngga də.

¹¹ A mbədiwu hur Farisaya tə fa maləmgya səbgha də kaan, katəranğ ngganda thlək pathla hai aten 'ya na nda ənaarha tə Yeeso.

Wur Yeeso fathləngya Kum kap səri.

¹² A hu bəngginiya, Yeeso tərđə ten feera sə ka a hwangga. Mənggən ka hwan Faara.

¹³ Dalthna mbərha hai aah fatsahayighən nən ɓa, wurgha hasə ahur ndan Kum kap səri, aah kanda nən fathlənggighən.

¹⁴ Kanda na Siman, dɔfang na Yeeso thləma Mbiturus, tɔ wanman Andərawus, tɔ Yakubu, tɔ Yahaya, tɔ Filibus, tɔ Mbatalomi,

¹⁵ tɔ Matiyu, tɔ Toma, tɔ Yakubu wan Halfa, tɔ Siman na nda aarha tɔ sərək chehweedghən,

¹⁶ tɔ Yahuda wan Yakubu, tɔ kəm Yahuda Iskaryoti, tɔ tsaukwa tɔ thlərɓu.

Yeeso Tsahangdɔ Fiya ha tɔ kəm kənanɔ dɔ kanda

¹⁷ Tərgha Yeeso tɔraa hai tɔ kanda ishgha a pəpal tɔ fiya hangga na mbusamadghən. A mbədi kəm fiya hangga ɓagha ɓa a Yahudiya tɔ Urshelima, tɔ kəm chehweed Taya tɔ Sidon na tsau tɔ wuri aama.

¹⁸ ɓagha nda ɓa ka a sək labarghən nda tɔ kəm awal kənda nda ahū wan hayindan. Kənanngən fiya na ənkaheeya a səsang kanda.

¹⁹ Fiya na heu a kaɗa kwamana na a tsuwarghən ndafa kəsər səsəmnda a kyarhaba a fadghən na a kənanngən kanda.

Wutsəfayirha tɔ səsaaɾha

²⁰ Yeeso kəlanggən fa tsahayighən sə ndanggən kanda, “Nafiya ni kun na tɔ parka, kun na fa yamiya; kəsər Kutəryid Faara yinun ni!

²¹ Nafiya ni kun na tɔ parka, kun na miirha a kəs kun nanən ya; kəsər nun a nggaala! Nafiya ni kun na tɔ parka, kun na a tərha nanən ya; kəsər nuna maasa!

22 Kun fa parkayani, na fiya a karkun, kanda a wurang kun dɛ, kanda 'yar kun tɛ ndaarha kun fa mbɔlfeeya ni kɛsɛr ka Wan Niifa!”

23 “Nama wutsɛfayirha a katɛra ɛnda haya, tɛ kɛm rɛbama ka wutsɛfayirha kɛsɛr nun wal kɛnaghɛn hangga a talara. Kɛsɛr kɛtɛm nangga chichiyindan annabiya kee.”

ɔn Kawa

24 “Kawama nafiya, kun na tɛ kɛna ha nanɛn ya, kɛsɛr 'wadun teena tɛk dɛn mbɛndafa!

25 Kawama nafiya nggalgha nanɛn ya, kɛsɛr ba na miirha kes kun! Kawama, kun na maasa nanɛn ya, kɛsɛr na hur nun a sɛbrha dɛ non a tɛrha!

26 Kawama, kun na fiya a faala kɛsɛr nangga chichiyindan annabiya fa nggabaya kee.”

Kyadaman nggɛmnda nafiya na tsan kun.

27 “Niya ndang nda kun na sɛk fanna, nggɛmama fiya na tsan kun. Nama 'ya na ngga a fiya na karkun.

28 Dɛfaman parka fiya teena na 'yarkun, tɛ kɛm hwana man Faara fiya teena na sɛsang kun.

29 A mbi niifa sa ahu yandi kɛmenga ya, kyakhrang man patu ba. Athlang niifa kapad wa, kɛdang yanda hai na ngguchit.

30 Kala niifa hwanowa 'ya, fɛrang, niifa kɛm thlangga ɛnwa a ndangna a nggɛrɔkɛnɛn ha wa.

31 ɛnaman 'ya fiya kɛla na minnun a ɛnang ngganda kun.”

32 “A nadun a nggɛm nafiya na a nggɛm kun kee, kɛkɛn nun wal parka? Fa dɛmiya kɛm na nda nggɛm nafiya na nggɛm ka nda kee.

³³ Kəm darha anaɗun a na 'ya na ngga ka fiya na nang kun kee, kəkən nun wal parka? Fa ɗimiya na nda naarha kee.

³⁴ Tə kəm ana fiya na mbang teng kun kee, ndənun fərang kumarha kanda, kəkən nun wal parka? Fa ɗimiya na nda fərang kumarha fa ɗimiya kəsər ateng ngganda kanda məməl.

³⁵ Nanən kee, nggəmama nafiya na tsan kun tə kəm ənaman 'ya kanda na ngga. Fərama kumarha mbə ka atenggənda kun wa. A naɗun a naarha kee nun wal kənaghən hangga, tə kəm nun tsaurha wangya Faara Amshi, kəsər nəghən nang 'ya fiya na ngga mbuwa usa Faara tə kəm fa mbəfeeya.

³⁶ Tsawama nafiya na fiya haɗang kun fa, kəla nana Chinəm Faara, na fiya a haɗang fa.”

A Fərangɗun ɗimiyarha Fiya wa

³⁷ “A fərangɗun ɗimiyirha fiya wa, kun nggima mba nda fərang kun wa. A ngwangɗun kumarha fiya wa, kun nggima mba nda ngwang kumarha kun wa. Chahaman ɗimiyin ɗan fiya ɗə, kun nggima nanda chahang ɗimiyin nun kun ɗə.

³⁸ Fərama, kun nggima nanda fərang nda kun tasau lələgɗa hərha hai, irang tahadghən nda kun ahu har luwun nun hai. Tasau nun a kəkərang fiya sə ndəna nda kəkərang nda kun sə.”

³⁹ Yeeso fərang ɗə karapu kanda tə ndaarha, “Na kwamarha kəs səsal kwamarha wa? Anaɗə kee, kanda kyab na nda mukrha ahu kwarha hai.

⁴⁰ Mbə wan tə tsaharhaha sə, kalgha təmaləm ndəghən wa. Kəsər, wan tə tsaharhaha a ng-

walang dē tsahadghən ha, nən tsaurha kēla tēmālēm ndəghən.”

⁴¹ “Mani na kēlang hwalirha na a yid shadwa, sa kula kēdang miwaarha dē na a yidwa?”

⁴² Kəkən na ndang nda shadwa, ‘Wanya ni a kēdo hwalirha dē a yidwa,’ kula sa na miwaarha na yidwa? Sa tē thlərbū! Katərang kēdang miwad dē ‘wan na yidwa kəsər ana manana hai ngga, na a mbangga kēdang hwalirha dē na yid shadwa.”

Nəm sən dəfrha tē tur wanggighən

⁴³ “Dəfrha na ngga mbə nggət wee mbuwa ngga wa, dəfrha kəm mbuwa ngga mbə nggət wee na ngga wa.

⁴⁴ Nəm sən dəfrha tē wanggighən. Mbə naarha hai dakh wan shibarha nəm a fad ndaha wa, nduwa wan inabi a fad ndakh mbəfeerha wa.

⁴⁵ Ka niifa nən əna əngya na ngga, kəsər əngya na ngga ndəna ahurghən. Tē kəm, tē mbəfeerha nən əna əngya mbuwa ngga, kəsər əngya mbuwa ngga ndəna ahurghən. Kəsər ‘ya na ahur niifa ndəna kyarha ba a miighən.”

Fa təngya səri

⁴⁶ “Kən nun aah nggi, ‘Pəpa, Pəpa,’ kun a kar ‘ya ndang ni kun a non?”

⁴⁷ Kala niifa bagha thləmanna ba, a sək ‘ya niya thləkrha tē kəm ndəghən a əna ‘ya dani, niya pərang tur niifdi kun.

⁴⁸ Nəghən kēla niifa na a tən wurighən, ranggən sarghən sə kudimnggən, tē kəm dəfanggən sar kəndi aten feera. Ləghədna kufarha dək nən wuridfi mbangwa tsang ‘ya fa wa, kəsər dəfanggən sarghən aten keela.

⁴⁹ Kəsər niifa səkka pathna nawa taarasə wa, nəghən məməl tə niifa təngga wurighən kula tansang sar kənggən ngga. Ləghədna kufarha mbən nən wuridī chagha hai hərəm, chat wuri da hai, 'ya ni mbuwa ngga kaan."

7

Yeeso kənanğ də mafad mamnda sodja Romaya

¹ A kwasamaddi ngwalangna Yeeso pathla a fiya aten ənggini na midghən sə a pəranggənən kanda, widghən ni Kafarnahum də.

² A mbədi, na mamnda sodja Romaya sə na mafadghən hadghən kaan tsau tə mii mərə fa. Mamnda sodja Romaya diwu nggəmdə mafaddi keeghən kaan.

³ Səknən labar Yeeso, thlən fingya fa maləmgya Yahudaya nən da nda hwanggən baa kənanğ nda mafadghən.

⁴ Famaləmgini dənda thləmad Yeeso də, hwanggənda kaan ndang ngganda, "Niifdiya kam də a dangga sə!

⁵ Nggəmdə nafinan har tənang də Kən Faara kan sə."

⁶ Wiigha Yeeso tə kanda. Dənda də, kanda tsau tə wuri di, mamnda sodja Romaya di, thlən pashiyighən nən ndang ngganda Yeeso, "Paba, a kətəlangna fadwa ka nggi wa, kəsər tsəkki na a bəna wuri kyana ba wa.

⁷ Ndəghənni ndani tsəkki na di thləmad wa də wa, kalusə kee na mafanna a wal kənda.

⁸ Kəsər nggi niyi akamu ngyakhrha niifa, kəmda tə sodjaya a kamuna, ni ndaa nda yandīya, 'duwa

də', nən dərha də; yandi kəm ndanggi 'boba', baɣha ba, ndanggi mafanna, əno kiya, ənaɣha kee."

⁹ Səkna Yeeso ndən kee, wulangga teena. Kyahargha hai ndanggən nafini na a mbu samadghən, "Niya ndang nda kun, ahur Isəreela 'wawi wal niifa tə fərkəkafek fa tə kanglanggirha kəla yandiya wa."

¹⁰ Nafini thlən nanda də wu wunna nda a wuri ki mamnda sodja Romaya də, danda wal mafaddi kəndə.

Yeeso thleng də wan nuneefa sə mərna chimadghən

¹¹ Tsuwa tsəbaku wa Yeeso dəɣha ahu tala də na nda aarha Nayin, fatsahayighən tə fiya hangga mbu samadghənda.

¹² Nduwus na nda a kwakirəm talda ba, tərɣha (na) nafiya (nda) a kyarhaba tə mərna wundelarha, ndəghənni tətal nggənnə (ahar) man, chimadghən (nudi) kəm mərɗə. Nafiya hangga ahu talɗi kanda a dəfangdə.

¹³ Nana Yeeso nudi, hadanggən fa, ndanggən, "A tənna wa!"

¹⁴ Dəɣha də tsuwar alkau da nən fa, nafini na təghən ha isha nda hai. Ndagha Yeeso, "Wundələd ɗiya ndoyi thliusə!"

¹⁵ Tərɣha wundələd ɗi mərɣha thliighasə tsaukwa tsau, katəranggən ndikrha hai. Yeeso kəm fəranggənən man də.

¹⁶ Tərɣha tərmanda kanda na heu, manang-ganda thləm Faara nanda a ndaarha, "Kəkafek, bat mamnda annabi ahur nəm ba! Ba na Faara ba ka a hərhanggən nafiyighən."

17 Labar əndi əna na Yeeso ya, dədə də inggun ahu Yahudiya tə tulayighən.

Fathləngya Yahaya tə Mbaptisəma

18 Tərgħa fatsahaya Yahaya pərang ənggina nda na heu, aagħa Yahaya səri ahur ndan.

19 Thlən kanda nən thləmad Chinəm də tə Tsakhmee, “Sani na a baddaba wa, nduwa kəla niifa nan pak wa?”

20 Səlna fa tsahayini a thləmad Yeeso də, “Ndang ngganda Yahaya tə Mbaptisəma ndəghən thləngga kan a thləmad wa ba, nan a tsaho mee, sani na a baddaba wa, nduwa kəla niifa nan pak wa?”

21 A mbədi tsu kənangga Yeeso nafiya mbuwa kəkanglang, tə ənkaheeya. Kwamaya hangga kəmda kanda ana mana hai.

22 Tərgħa nggəməngga Yeeso kanda ndəghən, “Damadə dun pəranggən Yahaya əndi səknun tə əndi na nun. Səfəngya a wiirha, fa termeyya kanda a wal kənda, tebəngya a sək pathla, kanda a thləng mərya sə kəmda kanda a fər labar Faara a fa yamiya.

23 Faara nən fər parka a fiya nggalgha tə fərkəkafek nanda təghən atenna.”

24 Akwasamad di wiina fathlənggini ki Yahaya, tərgħa Yeeso katəranggən tsə labar Yahaya ahu terdi ngwagħa hai, ndagħa, “Kələdma dənun ka kələddə a kaheerha? Hwaliya na dzang na bəreurha a tsang 'ya fa wa?”

25 Yoo, kələdma dənun ka kələddə? Nduwa ngwadda fa ngwanda fa ya wa? Ai kəmdarha fa ngwaya fa na ngga, na nda tsaurha kwakirəm kutəra.

26 Yoo, kæladma dænun ka kæladdə? Annabi wa? Kəkafek niya pəranggən kun har kaldə annabi.

27 Yahaya ndəna labar Faara chichirethlee hai tə ndaarha, “Iya, thləndi tə thləndəna ‘wa də mbee masa, yandi na a takso kwamana kapa na barhaba,

28 Niya, pəranggən kun ahu fənayini na heu nggət na nishya mbə yandə sə kalgha Yahaya mamnggirha wa, nanən kee yandi na ngguchit ahu kutəryid Faara kalda ndən mamnggirha.”

29 Nafiya səkka əndiya heu tə fa thlə tsamngya səndasə kwaman Faara ndəna məməl, kəsər kanda ənnanda mbaptisəma yi Yahaya.

30 Amma Farisaya tə fa sən dəleewar ngyakhrha, kar nda dəfang shilee əndi na mid Faara nang nda kanda, kəsər kar nda fa a nangga Yahaya mbaptisəma kanda.

31 Dəgha Yeeso mbeedə tə ndaarha, “Yoo, tə manda nəm sakh nafiya kəshiid weeriya? Na nda kəkən?

32 Na nda kəla wundakhnaya na tsaurha a kasu, nanda aah ndan, kanda a ndaarha,

“ ‘Peng dan perəma kunsə

kardun rəbrha fa,

angdan amshi mərəra kunsə,

kardun tərha fa!’ ”

33 “Yahaya tə Mbaptisəma ba nən ba mbə a həb ənnarhami wa, mbə a sa aam inabi wa, amma kun a ndaarha, ‘Nəghən tə ənkaheerha fa!’

34 Wan Niifa ba da ba, a həbrha, a sarha, kun a ndaarha, ‘Na dūn ndən tə yakh həbrha tə saarha, pashid fa thlə tsamngya tə fa dīmiyirha ni!’

35 Nanən kee, nafiya nggəmnngga fa tə ndəndəlyid sənda Faara, kanda kəl ndaarha nəghən tə kəkafek fa.”

Yeeso a minda ki Saminu tə Farisarha

36 Tə Farisarha sə aagha Yeeso ka həb ənnarhami a wuri keeghən də, tərgha kyagha ki tə Farisadda hai, tsaukwa hai a həb ənnaddami.

37 A hu taldiya na nuneefasə mbuwana ən ənadghən ngga, səknən ndaarha na Yeeso a həb ənnarhami a ki tə Farisarha bagha ba tə kəthlikrha fədeerha na tə wudəbəla fa.

38 Ishgha aman kəsərghən təman sarghən fa, naghə a tərha, tərgha aam yidghən naghə a tsətsaarha aten sarghən hai fəbānggən sardi, panggən də tə was tenggən, kəmənggən tə fədeerha na tə sədghən mbənggən.

39 Nana tə Farisaddi aagha ndən ndagha ahurghən, “Ana niifdiya annabi ni kam səndə tə wunniya, tə kəm ndaarha tur nu wunniya na a tsuwarghən fa kəsər tə dimiyirha ni.”

40 Nggəməngga Yeeso ndānggən, “Saminu, na ‘yasə niya puro,” ndəghən kəm darha, “Mala puruwun.”

41 Ndagha Yeeso, “Niifasə a takkwa nafiya səri kumarha, tal wudəbəl wurirha haru tuf, tahadghən kəm kumnggit tuf.

42 Pədəngna tidghən kanda, tərgha chahānggən nən kanda də ngwad kyab. Yoo, ahur ndan yanggini nggəm nggən kaan?”

43 Nggəməngga Saminu ndānggən, “Ai yandī chahang na nda də na hangga.” Ndānggən, “Nggəməngna məməl.”

44 Kyahar nən thləmad nuda də, ndanggən Saminu, “Nanna nudiya? Kyadi kyawa hai fəre wa aam tsab sara wa, amma ndəghənggi irang də aam yidghən aten saryina hai, panggən də tə was tenggən.

45 Sa fufubwa nggi wa, ndəghənggi kəm ka kyani mbəda baya malangwa fəb sarghən wa.

46 Kəmang ngwa tenna tə fədeerha wa amma ndəghənggi kəmang də sarna tə fədeerha na sədgən mbənggən.

47 Nanən kee niya purokən, pat dīmiyini keeghən na hangga chahang ndandə, kəsər nəghən tə nggəmnda na hangga yandi chahang nanda də ngguchit kəm nggəmnda ngguchit nən waala.”

48 Tərgha ndangga Yeeso, nudi, “Dimiyid wa chahon ndan də.”

49 Nafini na a həbrha təghən, na nda a ndangnda ndan, “Wunni yandi kəmya na chahang dīmiyirha də.”

50 Tərgha ndangga Yeeso nudi, “Fər kəkafekkid wa hərwo də duwa də hu dədemnggirha.”

8

Fingya nishya takkwanda Yeeso

1 Mənggaha wa na Yeeso a Pər labar kutəryid Faara tala-tala, fatsahayighən na Kum kap səri a thləmadghən,

2 tə fingya nishya ndəghang nda kanda hai tə ənkaheeya tə fingya wan haya. A hur ndan na Mairamu sə nanda aarha Magdaliya ndəghang nda hai tə ənkaheeya məd.

³ Tə Yowana nu Kudza tə thlənda Hirdus, tə Sudzanatu tə fingya hangga dāngga kanda sə tə rəfyindan.

Karapu aten tə həfrha

⁴ Wumna fiyaba hangga, nafiya aten chikrha ba, tala-tala kanda a barha thləmadghən ba. Thləghang karapu nən kanda sə ndəghən,

⁵ “Na niifasə dəgha ka həfrha də, ndəghən aten wash wiirha, fingya həra nda hai aten kwamana ishangga fiya hai tərgha damangga wudikkya.

⁶ Hərgha fingya hai ahu həreng keela hai, kya nda sə təkna yan faara hai hwara nda də kəsər mbə ləssa suwa.

⁷ Fingya həra nda pathlang ndakhkya hai kya nda sə kal wanda farha hai a pathlang ndakhkini wa.

⁸ Hərna fingya hai ahu chehweerha hai na ngga kyanda sə ngga tə chikrha haru-haru.” Ndanən kee tərangghən uradghən sə ndagha “Yi na tə thləmad səkrha səkkənən.”

Ten karapu di

⁹ Fa fatsahaya Yeeso tsahang mee nda aten karapu diya.

¹⁰ Ndangghən kanda, “Nggəmang nda kun fa na a sən ‘ya nun na kutəryid Faara ahurghən, fingya a mbə tə karapu wa mba nda səngghən wa, naarha nandan, kanda mba nda kukwalang hai wa, səkrha kəm sək ndan, kanda mba nda səngghən wa.”

Yeeso pərdə ten karapu di ki tə həfəddi

¹¹ Ndəghən “Karapu diya nəghən kiya, Wiirha labar Faara ni.

¹² Fingya hørgha hai ahu kwamana nèghèn aten nafiya sækka labar Faara, tərgha bağha Sheetan ba təranggən labar da də ahur ndan amana nda fərəkəkafek na a wal hərəkrha nda.

¹³ Yi hərəng keela nèghèn aten fingya a hərəmna nda sæk labar Faara nanda thlèghèn tə hura pəpet, mbə mbəd tsawudghən sə ahur ndan wa, kəsər nanda fərəkəkafek yi beena ngguchit, a wal nda kəkərta mba nda kwas kyaharra hai wa.

¹⁴ Fingya hørgha ahu ndakhkya hai, ndəna aten fingya sækka labar di, kəsər nda weeriya tə binda ka ən kəshirha, tə kəna tə ən mbəndayirha fa yi kəshiid diya thluranggən kanda kəsər mbə 'yasə nanda mbang ənaarha ngga wa.

¹⁵ Fingya həf nən ahu chehweerha na ngga ndəna aten nafiya sækka labar di, kəsghənda ha ngga tə hura tətal, kərsa nda na 'ya nda na ngga."

Patilla tsətsəba tə təba

¹⁶ "Mbə niifa sə na njang patilla tsəbanggən tə təba wa, tə kəm dəfanggən kamu wusəra də wa. Nəm dəfang nda a mbəd dəfrha na a pəpal kəsər ka nafiya na kyarha ba na kukwaryirha nda.

¹⁷ Mbə 'yasə na bəbee mbuwa kyarha sə wa. 'Ya kəm na nggənggəla nən kyarha pəpal ba.

¹⁸ Kwarama tə sək pathla nun a naarha səkrha a sənunsə niifa na tə 'ya ha nanda chihanggən, yandī mbuwa tə 'ya anadə a numarha nèghèn təghən ha nanda thlang nda."

Man Yeeso tə wanmanggighən

¹⁹ Man tə wanmanggighən dənda thləmadghən də, wal wanda səla thləmadghən də wa kəsər ka hangnda fiya.

²⁰ Ndang ngganda, “muwa tɔ wanmanggiwa kanda a kashi na mindansɛ na sa.”

²¹ Nggəmənggən kanda ndəghən “Nafiya na sək labar Faara thlənəngganda dɛ kanda ni iiya tɔ wanmanggina.”

Yeeso yanang dɛ bereu 'yaara

²² Na fara sɛ kyanən hur kombuwal hai tɔ fatsahayighən, ndənggən kanda, “Tama pəm wuri aamda dɛ ya.” Thlii wiirha nda.

²³ Nanda aten wiirha tərangga beena dɛ. Tərgha bereu 'yaara thliigha ba, kombuwal ndan takh dɛ a ləghətta tɔ aama, tərmanda.

²⁴ Dənda dɛ thləngganda sɛ a beena, ndang ngganda, “Paba-paba nəm a mərə!” Thliigha sɛ yanənggən bereu 'yaardi tɔ kudəfəlla amdɛ nggasa nda hai tip.

²⁵ Ndənggən kanda, “Ai fərəkəkafekkid nun?”

Tərgha tərma nda tɔ wulteena, na nda a ndəngganda ndan, “Wunniya na bereu 'yaara tɔ aama dɛfang shilee in?”

Yeeso kənanng dɛ niifa na tɔ ənkaheerha fa a Nggarasina

²⁶ Dənda mbeedɛ tɔ wiirha a Nggalili ta Nggarasina dɛ na a pəm wuri aama.

²⁷ Tərnda hai a mii wuri aamdi, na niifasɛ tɔ ənkaheerha fa, kyagha ba ahur talɛ hwathla kanda nən fa. Məndaha 'wawa kal kabərha fa wa. Mbə tsaurha a wuri wa kəl a mbəd ten kwaya.

²⁸ Nanən Yeeso tərgha huhwagha, fəlgha hai a mbedghən tərənggən uradghən sɛ ndəghən, “Ma njidoyiwa tɔ nggi Yeeso Wan Faara Amshi? Niya hwan sa a səsenna wa.”

29 Thlök nən ndən kee, kəsər Yeeso 'wadə teena yanang də ənkaheeddi a ndəkka hai tə niifdi. Sara hangga na ənkaheeddi naarha dəghang niifda hai, na fiya kənanng hai tə wuyiwurra nən dəhang də dāngga ənkaheeddi a heedə.

30 Tərgħa Yeeso tsahang mee nən ha, “Thləm wani kən?” Ndəghən, “Hangga.” Kəsər ənkaheeya hangga kyangga fa.

31 Na nda a hwanggən a dāngdə kanda hu kwadadə na kudimnggən wa.

32 A mbədi wu na chibət kələngarya sə a lafrha a wumnda, hwanggən nda a kya nda ahur ndan hai, nggəmmanggən kanda fa.

33 Tərgħa ən kaheeyini ndəghang nanda kanda hai tə niifdi kyanda hur kələngaryina hai. Tərgħa kələngaryini thlii nda sə tə dərha kya nda hu wuri aamda hai, mərə nda sə.

34 Fa laf kələngaryini nanda əndi katəragħa hai, dandan ni wure də na nda a pərgħən tala-tala.

35 Tərgħa fiya kya nda ba ka na ənda nda katəragħa hai ba nda thləmad Yeeso ba, banda walghən tə niifdi ndəkna ənkaheeyina hai təghən tsau a mbedghən kaldə lukrha fa, ba hutenggən ba. Tərgħa tərmanda.

36 Na nafiya sə ənana Yeeso əndi a yindan thləghanggən nda kanda kwamandı kənanng nda tə ən kaheeddi.

37 Nafiya Nggarasina kahat hwan Yeeso nda na a ndəkka hai tə kanda, kəsər kəs hərəenga kanda kaan. Tərgħa Yeeso ahu kombuwal hai wiigha.

38 Niifdi ndəkna ənkaheeyina hai təghən hwanggənən na a wii nda kyab. Tərgħa ndanggən,

39 “Wudu wuredə da thlək əndi ənona Faara.” Widghən ni hur tala də nagma a thlək əndi ənangna Yeeso.

Wutarad Yayirus tə nuneefa na fara bang fa

40 Wunna Yeeso ba, fiya hangga hwathlagha ndən fa, kəsər nanda a kəlaghən fa.

41 Tərgha na niifa sə thləmnggən ni Yayirus mamnda niifa ni a Kən Faara, mbərgha hai a mbed Yeeso hwanggənən a dəgha wuri keeghən də.

42 Na wutaradghən sə tətəl huradghən ənadə Kum kap səri a mərə. Tərna Yeeso kwamana, fiya hangga a ngyabang mbərha fa.

43 A hur ndan na nuneefa sə səsagha yi hurarha kumkap səri fara aten bang ndafa hai, bəlang də ən hu harghən də ka kada puurha, walwa kənda wa.

44 Tərgha kyagha tə man kəsərghən tsuwar pəpəshiprha parkwadghənən fa. A mbədi wu fardī na bang fa hai tərgha.

45 Ndagha Yeeso, “Wunni tsuwargha nggi fa?” Ngaalanganda, tərgha Mbiturus tə fingya na a thləmadghən ndang ngganda, “Paba na fiya hangga na puworha ba kanda a ngyabo mbərha fa.”

46 Ndagha Yeeso, “Na niifa sə tsuwargha nggi fa kəsər na səsəmnda sə kyagha də a fanna.”

47 Kəlaana nuda hai mbə mbang beerha wa, Nduwusgha thləmadghən də nagma fadghən a rəbrha fa, bərgha hai a mbedghən pərghənən a mbed fiya na heu əndi nagma ndən tsuwarnən ndən fa tə wal kənda wal nən a mbədi.

48 Ndangga Yeeso nudi, “Waana fərkəkafekkid wa kənədə wiu fadwa ahu dədəmnggirha.”

49 Ndəghən aten fər labara, baġha niifa ba a wuri ki Yayirus mamnda Kən Faara ndanggən, “Wutaradwa mərđə a səsangna tə maləməndə dādə wa.”

50 Səknə Yeeso ndən, ndanggən mamndədi, “A tərəmna wa furu kəkafek kee nən a kənda.”

51 Nduknən hur wurida də nggəməngwa fiya fa mbusamadghə nda wa, kəl Mbiturus, tə Yahaya, tə Yakubu tə kəm chin wandi tə man.

52 Fiya aten tərha tə huhwaarha ka mərə wutaraddi. Ndagha Yeeso, “Malaman tərha, mərgha wa nəghən a shiirha.”

53 Tərgha masangganda yi sarfarha, kəsər səndasə mərđə.

54 Ndəghənggi kəm kəs nən har wandi tərənggən uradghən sə ndəghən, “Waana thliu sə.”

55 Səsənggən wudgha ba thliigha sə, ndanggən kanda fəraman ənnarhami həbgha.

56 Fa nggətyighən wulangga teena kanda. Yi yang thləmarha nən kanda teena a pərang ndan fiya əndi katəragha hai wa.

9

Thlən Yeeso fatsahayighən Kum kap səri di

1 Aah nən fatsahayighən kumkap səri da ba, ndanggən kanda, fərangdi səsəmnda kun na a kənənggun fiya na tə ənkaheeya tə wan haya dəfəməən,

2 tə kəm thlən kanda nən daa nda pər labar kutəryid Faara, tə kənang nda haaya.

3 Ndanggən kanda, “A thliidun wiirha ma tərđun səsala, tə yawarha, tə ənnarhami, tə wudəbəla, tə kəm lukrha səri wa.

4 A dædun dæ, wuridfi 'wanun kyarha sahai, tsawama sæ pa far wuttænun ba.

5 Kala nafiya thlæwa nanda kun fa, a naðun a mal talði tinid talði na sarnun pamandæ ka a tsauka æn sakhrha ni a tendan."

6 Thlii nda, wengganda talya hai hangga, kanda a pær labar Faara tæ kænang nda fiya ko a yanggini.

Thlæwul ten Hirdus aten Yeeso

7 Hirdus kutær Nggaliliya, sækdæ 'ya na a katærarha hai ahu chehweedghæn, kæræddadæn fa kaan, kæsær fingya na nda a ndaarha Yahaya tæ Mbaptisæma ni thleng nanda sæ ahu mærra.

8 Fingya kæm ndaa nda Iliya ni kyagha ba, fingya a ndaarha tal ni ahur annabiya na kaar thliigha sæ.

9 Ndagha Hirdus, "Yahaya kyathlangdæ tenggæn dæ, wunni kæm mbiya ni a sæk ænggini dædamæn atenggæn ya?" Nanæn kee, midghænsæ a na Yeeso næn.

Yeeso hæbang dæ fiya haru kumnggitghæn tuf

10 Wunna fatsahayighæn ba pærang ænggina nda ænana nda. Tærgha thliigha tæ kanda katendan dænda ahu tala dæ nanda aarha Mbatseda.

11 Sænna fiya mbædi næn a dærha sadæ, mbu samadghæn nda. Thlæ kandanæn fa, pærang labar kutæryid Faara næn kanda, kænanggæn fingya na mindan kænda.

12 Yarna fara hai, Kum kap særidi baa nda thlæmadghæn ba ndang ngganda, "Kamdæ nanæn ya kal fiya na hai kya nda hur tala dæ danda kafa ænnarhami tæ mbæd mænda kæsær mbædi nanæn sæ ya mbæ fiya sæ wa."

13 Ndangga Yeeso kanda, “Kun tə altennun fəraman ənnarhami kanda lee.” Ndang ngganda, “ya na a har nan mburodi ni tuf tə təna səri kee, a mbə nanan kyarha hur tala də dan heng ənnarhami fiya ba na heu wa.”

14 Həshya ənanda haru kumnggit tuf. Ndangga Yeeso fatsahayighən, “Ndaman fiya tsawanda hai, wumangganda tendan kumnggit tuf-tuf.”

15 Fatsahayighən tsawanganda fiya hai kəla ndanən.

16 Tərgəha haranggən mburodi di tuf tə tən di səri, təranggən tenggən talara də, usa Faara nən, kyanggən hai, fəranggən nən fatsahayighən ndəghanggən nda fiya.

17 Fiya na heu ənanda mii nggal nda. Tərgəha fatsahayighən wumangganda kwasamadghən kutasya kumkap səri.

Yeeso ndəna Kərəsti

18 Na fardə sə Yeeso a hwan Faara katenggən tə fatsahayighən a thləmadghən, tsahang mee nən kanda, ndəghən, “Na fiya ndaarha wunni nggi?”

19 Nggəməngganda, “Fingya a ndaarha Yahaya tə Mbaptisəma, fingya Iliya, fingya kəm a ndaarha tal ni ahur annabiya na kaar thliigha sə.”

20 Ndanggən kanda, “Kun tə altennun nun a ndaarha wunni nggi?” Tərgəha Mbiturus nggəmənggən ndəghən, “Sani Kərəsti yi Faara.”

Yeeso thləkdə kwaman səsadghən tə mərəghən

21 Yeeso yiyang thləmarha nən fatsahayighən, a pərang ndan niifa labar di thləghang nən kanda wa.

22 Ndangga Yeeso kanda, “Kəkafek ni, Wan Niifa nən a səsaaarha ahar shingya, tə mamnda firistaya, tə kəmɗa fasəngya ngyakhrha, nanda a karghən fa, bəlang ngganda, a far beena yi mahan nən a thliirha sə.”

23 Ndanggən kanda na heu, “Ana mid niifasə mbu samanna kəl karnən altenggən təranggən kadidghənsə ka fad ɗathla mbərha fa hai ndənən mbang mbu samanna.

24 Niifa na midghənsə a hərəhanggən yibədgən nən a kəɗeng nda, kala niifa kəɗengga yibədgən ka nggi nən a wal yibrha mbuwa ngwalarha.

25 Kəmɗa, ma chighang nən niifa a waldə ən kəshiid weeriya heu kəɗenggən yibədgən?

26 Kala niifa niya shidang tə labarna, Wan Niifa kəm nən a shidang nda tə ndaarha səngwa ndən wa abadə hu mamnggitghən ba yi Chin tə yi fathləngya Faara tə pedənda.

27 Kəkafek niya pərang nda kun, na fingya sə kəkət a mbəɗiya mba nda a mərə wa, nanda a naa kutəryid Faara tə yindan a mərə nda.”

Fatsahaya Yeeso mahan nan nda mamnggitghən

28 Akwasamad beena uvada tə thlək palthɗiya, Yeeso təranggən Mbiturus tə Yahaya tə Yakubu tərāa nda wumnda sə kəsər a hwan Faara nda.

29 Ndəghən aten hwan Faara, kəla nda hai pəmnggən a chim nda fa, lukkighən tsaukwa pəpet nagma ahar yirha.

30 Kula səndəndan sə na nafiya nda səri a thləmadghən, kanda a tsə labara təghən. Nafiniya nda Musa ni tə Iliya.

31 Banda thləmadghən ba tə mamnggirha, na nda a tsə labara tə Yeeso ahu ləghəttə 'ya na mid Faara aten mərrəghən a Urshelima.

32 Mbiturus tə fīngya na a mbədi kanda a beena. Mehen na nda ba, tərgha na mamnggitghən nda, tə kəmɗa nafini səri kəkət a thləmadghən.

33 Na nafini səri a ndəkrha hai təghən, tərgha Mbiturus ndanggən Yeeso, “Paba, nəghən ngga nanəm a mbədiya, na chama nan mahan, tal yiwa, tal yi Musa, tal kəmɗa yi Iliya.” Səngwa əndi nən a thləkrha wa.

34 Ndəghən a ndikrha kee, kəla nda hai hashmbe nggəlanggən kanda. Nggəlangna hashmbidi kanda tərmanda.

35 Sək urarha nda hai ahur hashmbidi tə ndaarha, “Waana niya wurni, səgha madghən.”

36 Akwasamad sək uraddi, na Yeeso nda kət katənggən. Fatsahayighən nggasanda hai titib, a sayiddiya pərangwandan niifa əndi katəragha hai wa.

Kənanng Yeeso wee na tə ənkaheerha

37 Dalthna mbərha hai, Yeeso tə fatsahayighən tərna nda hai a wumndədi, wumngga fiya thləmadghən ba hangga.

38 Na niifa sə ahur nafini wumngga ba aaghənən ndəghən, “Paba ni a hwan sa kəlang waana thlarghəna, kəsər ndəghənni tətal a harna.

39 Na ənkaheerha tsang hurafa, nən huhwarha, dəghanggən hai, naghə fadghən a rərpha fa, naghə miighən kəm a hufra. A fara səmən mbə malang wa kəl səsangnən kaan.

40 Hwan di fatsahayiwa a kənanng ngganda, mbang ngwanda wa.”

41 Nggə mangga Yeeso ndəghən, “Kun nafiya kəshiid weeriya fa mbəlfeyya, mani kədiina fərkəkafekkid nun? Pa kwandə nəm tsaurha, nggi aten kərəsta tə kun? Botəghən wandi kyawa.”

42 Na wandi bayi tərgha ənkaheeddi dəghanggən hai naghə fadghən a rəpfa. Tərgha Yeeso njaranggən ənkaheedda də, kənanggən wandi wudanggənən chin ha.

43 Fiya na heu a mbədi wulangga teena kanda aten mamnggit tar Faara.

Yeeso nggərdə thlək kwaman mərəghən

Na fiya heu aten na ənwulteena aten əndi əna na Yeeso, ndanggən fatsahayighən.

44 “A mbədandə kun tə pathdi niya pərang nda kun wa, nanda a fər Wan Niifa ahar fiya hai.”

45 Kanda hwathlang ngwanda numadghən hai wa, bəbeng ndan kanda kəsər amana nda kukwalang hai. Kanda kəm a tərəm tsahang mee aten path diya.

Wunni manggən ahu kutəryid Faara?

46 Tərgha thliigha ngaala sə a pathlang fatsahayighən aten wunni ahur ndan na manggən.

47 Səna Yeeso numan ndan tərgha kəs har wee nən ba ngguchit ishanggən a thləmadghən.

48 Ndanggən kanda, “Kala niifa thləgha wanda fa ya ka nggi, nggi thlənən. Niifa thləgha nggi kəm, thlənən niifdi thləngga nggi ba. Nanən kee, niifa na ngguchit ahur nun ndəna manggən.”

Niifa mbuwa tsan kun yinun ni

49 Ndangga Yahaya, “Paba, na dan niifa a kənanɔg ənkaheerha tə thləm wa, 'yadang dandən fa kəsər mbə ahur nəm wa.”

50 Nggəmanɔgga Yeeso kanda, “A 'yadang dundən fa wa, kəsər niifa mbuwa tsan kun yinun ni.”

Samariyaya ahu tala karnda thlə Yeeso

51 Nduwusna bənggən ba nən a wutta talara də, dəf də teena kaan tə dərha Urshelima də.

52 Thlən farha nən a 'wanda mbee ahu tala də na a chehweed Samariya, da nda ngwang əngya fa a mbədi.

53 Amma nafini na a mbədi kar thlədghənda fa, kəsər səndasə na midghən dərha Urshelima də.

54 Tərgha fatsahayighən, nda Yakubu tə Yahaya, kəlana nda hai kee, tsahang mee nda Yeeso, “Chinəm, na midwasə aah waarha nan hai a talara njanggən kanda də wa?”

55 Amma kyahargha Yeeso hai yananggən kanda.

56 Dənda hu taladə tə səmən.

Nafiya mahan na mindan mbusamad Yeeso

57 Kanda aten wiirha ahu kwamana, ndangga niifa Yeeso, “Niya mbu samadwa kala mbərha na a dərha sadə.”

58 Nggəmanɔgga Yeeso ndəghən, “Tsarwaya tə kwandan sə, wudikkya tə kəndan sə, amma Wan Niifa mbə mbəd məndəghənsə wa.”

59 Ndanggən niifa pak, “Mbuwu samanna.”

Amma nggəmanɔgga niifdi ndanggən, “Paba, malee 'wan di pang nda pəpa.”

60 Ndangga Yeeso, “Malang mərya panggan nda mərrəndan, sa kəmda duwa də da pər labar kutəryid Faara.”

⁶¹ Na niifa sə kəmda ndanggən Yeeso, “Paɓa, niya mbu samad wa, malee 'wan di ndang nafina wiidi.”

⁶² Ndangga Yeeso, “Kala niifa katərangga hudaɾha hai, anaɗə a kəlarha samarha də, məməl wa tə tar kutəryid Faara wa.”

10

Yeeso thlənda nafiya kumnggit məd kap səri

¹ Akwasamad yandiya, chinəm wurdə nafiya kumnggit məd kap səri, thlən kanda nən səri-səri, a 'wanda mbeedə, dənda hu talya də dədamən na ndəghən nggi a dərha sadə.

² Ndanggən kanda, “Hathla sə hangga fa taryighən kədin nda. Nanən kee, hwanama tə heerha puwanggən fa hathya ɓa, hathlangganda sə.

³ Nanən ya, weema niya thlən kun kəla wan chaukhraya ahur məmereeya də.

⁴ A tərɗun wudəbəla, tə ənnarhami, tə pakhma wa. A mbəɗɗun hai ka nda 'ya tə niifa a kwamana wa.

⁵ Kala minda kyanunsa hai, ndama, ‘Koomaa, nafiya wuridiya!’

⁶ Ana nggəm nda sə afad nafini ahur mindəɗi, ngwa tsaukwa parkad nda ənnun ahur ndan, a mbə kewa nən a nggəra thləman nun ɓa.

⁷ Tsawama ahur mindəɗi, kala 'ya ɓangnda kun ɓa ənamami. Tə taara kamɗə teng thləthlən ndəghən nda, ma naɗun a kya wure-wure wa.

⁸ Kala tala kyanun sahai a thlənda kun fa, kala 'ya ɓangnda kun ɓa ənamami.

9 Kənaman haaya ahu talɗi, ndanggən nafini kutəryid Faara nduwusɗa ɓa tsau tə kun.

10 Kala tala kyanun sahai a thləwa nda kun fa wa, kyama tə kwamangya, ndon,

11 tənɗid talnun tsauka a fad sarnan pang ɗan ndən kun hai. Kəl a sənunsə kutəryid Faara ndusang ɗə kun fa.

12 Niya pəranggən kun a far ngwala kəshiirha na Saduma haɗang nda Faara fa ma tal ɗiya.

Talya malangwa ɗimiyid ndan

13 “Kawa Koridzin! Kawa Mbatseda! Ənwulteena ɗəɗamən ənanda ahur nun ndəghən ənanda a Taya tə Saduma, kam 'wanda teena malang nda ɗimiyid ndan, kalnda kukwasharya fa tsawa nda hai, na nda a irang fishe fandan fa.

14 A far ngwala kəshiirha, na Taya tə Saduma haɗang nda Faara fa ama kun.

15 Sa kəm Kafarnahum; tamngga ndaarha, nanda a mano a talara wa? Awo! Na ɗərha hu hwanga ɗə.

16 Kala niifa səkka kun, nggini səknən, niifa kargha kun nggi karnən, kala tə karrəna, karnən niifɗi thləngga nggi ɓa.”

Wutta kumnggit məd kap səri ɗa ɓa

17 Nafini kumnggit məd kap səri ɗi wunda ɓa tə wutsəfayirha fa, ndang ngganda Yeeso, “Chinan, kahat tə ənkaheeya nanda sək kan a ndangɗan kanda kyama sə ahu thləm wa!”

18 Ndangga Yeeso kanda, “Na ɗi Sheetan mukɗa hai a talara kəla kyatta 'yaara.

19 Kama thləmarha hai, fərang ɗi səsəmnda kun na a ishənggun huthlingya hai tə ngəɗaya, nun a

kal fa mbəlfeyya mba nda nang 'ya kun fa wa ko ngguchit.

²⁰ Ma tsəfun wutsəfayirha nanən ya ka səkna ənkaheeya kun wa, ənama wutsəfayirha fa kəsər chirethleng nda thləm nun hai a talara.”

Tək Yeeso mbəndafa

²¹ A sayiddiya ləghəddə tə mbənafarha fa a fad Səsəna tə pedənda, ndəghən, “Usadi sa Pəpa, china yi talara tə hweede, kəsər bəbengna tur əngginiya a Fasəngya tə fa hutəngya, kyadang nan wundakhnaya nəghən kee Pəpa, kəsər əndiya ndə kamogha.

²² Pəpa fəredə 'ya na heu, mbə niifasə səngga wandi wa kəl chin kee, tə kəmda tə səngga wunni chin di, kəl wandi tə niifa na mid wandi kyadanggənən.”

²³ Kyahargha thləmad fatsahayighən ba, ndanggən kanda katendan, “Kun nun tə parka katərana ənggina hai ya a yinnun!

²⁴ Niya pəranggən kun, annabiya tə kutərya hangga mindan sə na əndi nun a naarha nanən ya, nawa ndan wa, tə kəm sək ənda nda nun a səkrha ya, səkkwandan wa!”

Wunni tulat na?

²⁵ Na niifa sə tə sən deleewar tə chireelth na Musa, ishgha sə kət nən a kəkərang nda Yeeso. Ndanggən, “Mala, ni naarha kən na a wal yibrha ni mbuwa ngwalarha?”

²⁶ Ndangga Yeeso, “Mani chirethleng nanda hai ahur deleewar di? Na karataghən kəkən?”

²⁷ Nggəmmanggən, “Nggəmu Chinəm na Faara tə hurwa heu, tə yibəd wa heu, tə kanglanggid wa

heu, tə huten wa heu. Nggəmu tulat wa kəla alten wa.”

²⁸ Ndangga Yeeso, “Nggəməngna məməl, əno kee na wal yibrha.”

²⁹ Kamshidiwu, na midghənsə na hərgəhanggən fadghən tsahang mee nən Yeeso, “Wunni tulat na?”

³⁰ Nggəməngga Yeeso tə labara, “Na niifa sə thli-igha a Urshelima dənən Djariko də, mukka ahar fa thlee kwamangya fa hai, dəkkənda kədanggan nda hai tawalth, malghən nda a pathlang yibrha tə mərə.

³¹ Na firis sə tərgha kwaman di, ba walghən kalth mbərgha də tə man patu.

³² Na tə Lawirha sə kəm tərgha kwaman di. Na nən ndən kalth, ndəghən nggima mbərgha də tə man patu.

³³ Na tə Samariyarha sə tərgha kwaman di, ba a walghən kalth, hadənggən fa.

³⁴ Dəgha thləmadghən də, tsabang wundədghənən də tə aam annab, irang fədeerha nən sə, kənannggən nən. Təranggən a kəsər kwarghən sə dəgha təghən a kən rongya də.*

³⁵ Dalthna mbərha hai harənggən wudəbəl wurirha sə səri fəranggənən tə mindədi, ndənggən, ‘Kəlee niifda ha ya ‘ya bəlangna heu a kwasamad əndi furo ni ya, a wuddiba ba bani nggerokən ha.’”†

³⁶ Tərgha Yeeso ndənggən, “A hur nafini na mahan ya, wunni tulat kamshidi mukka ahar fathlee kwaman nggina fa?”

* **10:34 10:34** Kən rongya, Kən hunaarha nəm tiirha † **10:35 10:35** Pene: wudəbəl tə ra pathlarha yi paara tal

³⁷ Ndangga tə səndədi, “Niifdi hadangna niifda fa, ndəna tuladghən.” Ndangga Yeeso, “Duwadə a əno kee.”

Yeeso weng də tala Marthla tə Mairamu

³⁸ Yeeso tə fatsahayighən kanda aten wiirha, ba kyarha hu tala hai, na nuneefa sə thləmnggən ni Marthla. Thləghənən fa a minda keeghən.

³⁹ Na wanman Marthla sə, thləmnggən ni Mairamu, bağa ba tsauka hai a thləmad Yeeso ndəghən a kang thləmarha fa.

⁴⁰ Marthla kəm tar ənnarhami tərang də tenggən də. Tərgha baa thləmad Yeeso ba ndanggən, “Paba, mba naghən wa yina wanmana maledə tar ənnarhami fa katenna? Ndang bağa dee sə lee.”

⁴¹ Ndangga Yeeso, “Marthla! Marthla! Sa a kətəlang fadwa fa aten fingya əngya hangga.

⁴² ‘Ya tətəl ni kee nanda kadaarha, Mairamu wurdə ‘ya na ngga, kəsər mbə niifa sə na mbang thlang a harghən wa.”

11

Tsahad Yeeso ha aten hwan Faara

¹ Farda sə, Yeeso a hwan Faara a mbərha. Ng-walanən, tərgha tal ahur fatsahayighən ndanggən, “Paba, tsahang kwaman hwan Faara kan ha, kəla tsahangna Yahaya tə Mbaptisəma fatsahayighən ha lee.”

² Ndangga Yeeso, kanda, a nadun a hwan Faara ndama,

“Chinəm na a talara, *
a chilbi thləm wa nəm ha,

* **11:2 11:2** Fingya deleewarya na nda tə,

kutəryid wa baɣha ba.†

³ Fərang ənnarhami kan yi weeriya tə yi bəngya na bayi.

⁴ Chahang dimiyin nan kandə, kəla nan chahanggən fɪngyadə ənangga dimiyirha kan fa. A dənna tə kan ahu kəkərra də wa.”

⁵ Nggərgha Yeeso ndangnda fatsahayighən, “Ndam tal ahur nun nəghən tə pashirha, dəgha thləmadghən də a manad fədiqrha ndanggən, ‘Wayee əne kumad mburodi ha mahan lee.

⁶ Kəsər, na pashinna sə baa ba ka wiirha tərda hai a kyana nanən ya. Kəmda mbə ənnarhami sə a har na wa.’

⁷ Tərgha, andam pashiddi kadagha kumarha a harghən, nggəmngga ba a kən ndəghən, ‘A billanna nggi wa. ‘Wadi teena changdi kwatminda, kan tə wanggina hunadan hai, mbi mbang thliirha sə furo ‘ya ni wa?’

⁸ Niya ndangnda kun, a mbə a thliirha sə fərang ‘ya nən ka tsaunən pashidghən wa, nən thlid sə fəranggən tə kurmi na midghən. Kəsər pashidghən kəswa shilee ndən tə hwandədi hwanang nən wa.

⁹ Niya ndangnda kun, hwanama nanda fərang kun. Kadama nun a waala. Nama a dək kwatminda, nanda inanggən kun hai.

¹⁰ Kəsər kala niifa hwangga, nanda a fərang, niifa kadagha kəm nən a waala. Kəmdarha kala niifa dəkka kwatminda nanda inanggən hai.

¹¹ Wunni ahur nun, a hwanang wanggən tənə fərang huthne nən?

† **11:2 11:2** Fingya deleewarya baɣha ba. ‘Ya na midwa a ənaghənən hu kəshiirha kəla nanda a ənarha a talara

12 Tə kəm a hwanang wanggən nggal diyarha fərang ngərdarha nən?

13 A tsaudə, kun na fa mbəlfeyya səndun 'ya nun fərangnda wangginun əngya na ngga, sakwata chinun a talara, nən fər Səsəna tə Pedənda a nafiya na hwanda.”

Yeeso tə Mba'aldzabul

14 Yeeso kənangdə niifa kənangna ənkaheerha miighən, hərəmna ənkaheeddi kyarha sə a fadghən, katəranggən ndikrha hai. Tərgəha fiya ngwagha hai na ənwulteena nda.

15 A mbədi na fingya nafiya sə ndaa nda, “Mba'aldzabul ni kutər ənkaheeya fərangga ngyakhad diya yi kyang ənkaheeya sə?”

16 Fingya sə na mindan sə kəkərangganda Yeeso, ndang ngganda, a əna ənwulteena nən kyadgha ndaarha na Faara təghən ha.

17 Tərgəha Yeeso walang də numan ndan, ndanggən kanda, “Kala kutəryirha dəkka hai səri, nanda yanda tə ndan, kutəryiddi mbə isha wa. Nəghən kee kəm a dək wure hai səri kanda a yanda, wuridi nən weela də.

18 A ndək Sheetan hai mbədghən səri, nən yan altenggən, kəkən na kutəryirha dərha mbeedə? Nduwun tə ngyakhrha Mba'aldzabul ni kyangnda ənkaheeya sə.

19 Anadə tə ngyakhrha Mba'aldzabul ni kyang ənkaheeya sə, fa tsahayinun wu? Tə ngyahad wun nanda kyang nda sə? Fa tsahayinun ni ngwang kumarha kun sə aten yandiya.

20 Anadə tə səsəmnda Faara ni kyang ənkaheeya sə, tsaudə kutəryid Faara bədə thləman nun ba.

21 Niifa na kanglang, a ngwada fa ngga, ndəghən a kəla wurighən ha, kari wurighən mbə 'ya sə walghən wa.

22 Abad niifa ba kəm kalgha ndən mu kanglanggirha, harghənən yanda, dəghanggən hai, thlanggən kari yandədi mbərsanən sə, tərgha ndəghanggən kari dādə thlang nən.

23 Niifa mbuwana midghən nggi, nəghən a tsan nggi. Niifa dēwa sə wumndəghən, tə waleng nda ni də.”

Wutta ənkaheerha tə imənda ba

24 “A kyad ənkaheerha sə tə imənda a fad niifa, nən naarha wiirha hai a mbəəya mbuwana aama sə ka a wal mbəd yibrha nən. A walwa wa, nən ndaarha, ‘Ni wutta wuri dā də kyani sa ba.’

25 A bada ba waldə wuridi ngwangnda də, tangsangnda wuridi ngga,

26 nən a wutta dəgha ngwangnda ənkaheeya ba məd kalgha ndən mbəfeerha, baanda tsaurha a mbədi. A kwasamadghən, tsawud niifdiya səssadghən nən kal yi kaar.”

Parka yi kəkafek

27 Na Yeeso a thlək əngginiya, tərangga nuneefa uradghən sə a pathlang fiya ndanggən, “Tə parka ni nudi nggətgha sa, har kəronən sə ya!”

28 Nggə mangga Yeeso ndanggən, “Ha'i nəghən kee, amma parkayirha kaldə tsaurha afad nafiya na a sək labar Faara, kanda na taara sə.”

Mid fiya sə na ənwulteena

29 Na fiya aten chik baarha thləmad Yeeso ba, ndəghən, “Nafiya kəshiid weeriya fa mbəfeeya ni.

Na mindansə a kyadang ənwulteena nda kanda, mbə ənwulteena sə nanda kyadang kanda pak wa kəl yi Yunana.

³⁰ Kəla tsauna Yunana ənwulteena a nafiya Nineba, Wan Niifa kəm nən tsaurha kee a nafiya kəshiid weeriya.

³¹ A far nggwala kəshiiirha, kwatamnda man ki pəlasarya, nən a thliirha ba heu tə nafiya kəshiid weeriya, kyadang ndaarha nən kanda ənawun məməl wa. Baghən ba a mbərha na inggun ka bagha sək sənda Sulemanu. Nanən ya kulo niifa kalgha Sulemanu a mbədiya.

³² A far nggwala kəshiiirha, Ninebaya nanda a thliirha sə tə nafiya kəshiid weeriya kyadang ndaarha nən kanda ənawa nda məməl wa, kəsər kanda malangnda dīmiyindan, ka labar Faara thləghangna Yunana kanda. Nanən ya, kulo niifa kalgha Yunana a mbədiya!"

Kukwaryit farha

³³ "Mbə niifa sə na njangnda patilla bəbənggən wa, nduwa tsəbānggən tə təba. Kəl nən dəfang nda a pəpal na a kya niifa ba, na kukwaryirha nən.

³⁴ Yirha ndəna kukwaryit farha, ana yidwa kanglang hai, fadwa na heu nən naarha tə kukwaryirha. A mbə yidwa kanglang wa, fadwa na heu nən naarha hu wula.

³⁵ Kulo sa hai, kukwaryirha nana təghən mbə wulani wa.

³⁶ Ana fadwa na heu tə kukwaryirha, mbə mbərha sə na tə wula wa, fadwa na heu nən njaara hai, kəla na kukwaryit patilla ənaarha."

Yeeso yanangdā Farisaya tē Fasəngya ngyakhrha

³⁷ Ngwalana Yeeso labara, tərgha tē Farisarha mbu Yeeso nən wuri keeghən dē ka hēb ənnarhami dē. Dəgha Yeeso dē tsauka hai a hēb ənnadda mii.

³⁸ Kəla na tē Farisadda hai katərang Yeeso hēbrha hai kula tsabang harghən dē wulangga teena.

³⁹ Ndangga Chinəm, “Kun Farisaya, nun tsabang kəsər tafarha dē tē dengnda nagma hur nun lələgdā tē hukrha tē mbəlfēerha.

⁴⁰ Nurya kee, mbə Faarani ənagma kəsərđi tē hurđi wa?

⁴¹ Amma fərama 'ya na a har nun a fa yamiya, 'ya na heu na yinun nən naarha tsətsabadē.

⁴² Kawa ma, Farisaya! Nun fərangnda Faara tal ahu kum shi chimbee tē fingya shi kyahangya na heu. Malanggun tar kəkafek tē nggəmda Faara. Tur ənggina niya kamngga ənon, kamngwa malanggun fingya wa.

⁴³ Kawa ma Farisaya! Na minnun sə a fərang mbəd tsaurha nun kun na ngga ahu Kən Faara tē kəmda nagma fiya a ndang 'ya kun ahu kasu.

⁴⁴ Kawa ma! Nuwun kəla kwat mərya na fiya a wiirha atənggən ka yamid sənda.”

⁴⁵ Tərgha niifa tal ahur Fasəngya ngyakhrha, ndanggən Yeeso, “Mala, a ndanna kee, 'yarna kan kəm!”

⁴⁶ Nggəmanngga Yeeso ndəghən, “Kawa ma kun Fasəngya ngyakhrha! Fərang rəfrha nun fiya na haghən, kun tē alten nun 'wawun tsuwarghən fa tē wan haara tal a thlar kanda nun wa.

⁴⁷ Kawa ma, tøndfun ten kwaya na nggəngga ka a mananggun annabiya Faara, bəlangna chichiyinun kanda də.

⁴⁸ Kun tə alten nun nađun ndən, kəmda nggəmdun fa tə 'ya ənana chichiyinun. Bəlangganda annabiya, kun kəm tənanggun ten kwayindan.

⁴⁹ Nanən kee, ndən ndana sənda yi Faara, niya thləng annabiya kanda də tə Fatsahaya, nanda a bəlang fingya, səsangganda fingya.

⁵⁰ Tsaunən kee, na Faara a ngwang kumarha nafiya kəshiid weeriya aten bəla, bəlang na nda annabiya də na heu, ka katəra kəshiiirha.

⁵¹ Ka aten far Habila dəgha hu yi Dzakariya də bəlang na nda a pathlang mbəd sataka tə mbərha na Tsətsaba də ahu Kən Faara. Niya pəranggən kun nanda a ngwang kumarha nafiya kəshiid weeriya kəsər ka nafini na heu ya.

⁵² Kawa ma, Fasəngya ngyakhrha! Kəsđun ən cha kwatmin sənda ha. Kun tə alten nun kyawun sadə wa, malanggun fiya na mindan kyarha sa də, kya nda də wa.”

⁵³ Malangna Yeeso mbədi, Fasəngya ngyakhrha tə Farisaya katərang ngganda tsandəghən hai, na nda a dzaramnggən tə tsakh miiya.

⁵⁴ Na mindansə dəfang takthleera nda ka a thlək 'ya nən mbuwa məməl.

12

Yiyi thləmarha aten thlərbuyid Farisaya

¹ Wumna fiya ba hangga har kanda ishang ndan hai, katərangga Yeeso tsə labara 'wan tə

fatsahayighən, ndəghən, “Kwarama tə mehen Farisaya ndəna thlərbuyirha.

² Mbə 'yasə na nggənggəla mbuwa indadə wa, tə kəm mbə 'yasə na bəbee mbuwa kyarha pəpal bə wa.

³ Kala 'ya thləknun bəbee na fiya səkən a pəpal, 'ya thləknun kəkədak nanda a kalmiighən də səkkəna fiya.

Faara ndən kamngga a tərəmggənəm

⁴ “Niya ndang kun shayina, a tərəmdun nafiya na a bəl farha wa, a kwasamaddi bəlang na nda, mbu 'yasə nanda naarha bəl wa.

⁵ Niya pərang niifa kun nun tərəmda, tərəmma Faara na tə səsəmda bəlang nda farha, a kwasamadghən muwanggən ahu hwanga də. Kəkafek niya pəranggən kun tərəmma Faara!

⁶ Mbəna nda heng wudikkya də tuf pene səri wa? Ko tətali ahur ndan mbədwangwa Faara wa.

⁷ Ko was tengginun ni ma nəghən thləthləda. A tərəmdun wa, kəsər kaldun wudikkya kaan!”

Kyad sənda Kərəsti a mbed fiya

⁸ “Niya ndang nda kun, kala niifa ndagha səndə nggi a mbed fiya, Wan Niifa kəm nən a ndaarha sənda ndən a mbed fathləngya Faara.

⁹ Niifa kəm ndaarha səngwa nggi wa a mbed fiya, nggi kəm ni ndaarha səngwi ndən wa a mbed fa thləngya Faara wa.

¹⁰ Kala niifa na thlək pathla mbuwa ngga aten Wan Niifa na nda chahanggəndə. Amma niifa sargha Səsəna tə Pədənda mba nda chahanggən də wa.

11 A dɛn nda tɛ kun a mbed mamngya Kɛn Faara dɛ, tɛ fa ngwa kumaya, tɛ kutɛrya, a billadun tɛ kwamana nun a kyang altennun sɛ wa, ko tɛ pathla nun a nggɛrang kanda sɛwa.

12 Kɛsɛr Sɛsɛna tɛ Pedɛnda nɛn a tsahang 'ya kun ha kamngga a thlɛwun."

Karapu aten nur tɛkɛna

13 Tɛrgɛha niifasɛ ahur fiya ndanggɛn Yeeso, "Mala, ndang wan mana fɛre yina langaarha nɛn malang na mɛra chinan kan hai."

14 Tɛrgɛha Yeeso ndanggɛn, "Kaiya wayee, wun dɛfegha tɛ ngwa kumarha, ni dɛk langaarha?"

15 Tɛrgɛha ndanggɛn kanda, "Kwarama fa, nama inggun tɛ 'ya na barha ba tɛ kwit hura, kɛsɛr yibɛd niifa kaldɛ ɛn kɛshiiha."

16 Fɛrang karapu nɛn kanda ndɛghɛn, "Wad tɛ kɛna naarha sɛ walgha ɛnnarhami ahu hedghɛn kaan.

17 Ndagha, 'Mbɛ mbɛd dɛf ɛnnaddɛami sɛ kyana wa. Mani naarha?' "

18 "Ndɛghɛn, 'Yoo! Sɛndi 'ya niya naarha. Niya fɛlang biriukina dɛ ya, tɛn fingya ni na mɛmanggɛn, iranggi ɛnnannami sa hai tɛ karinna heu.' "

19 Ndanggi altenna, "Kai! Na ɛngyasɛ na nggɛngga tɛ ɛnnarhami dɛfangna dɛ yi huraya hangga. Yibu, hɛbu, saana tɛk mbɛnda na fa."

20 "Amma Faara ndanggɛn, 'Sa nura! A fɛdɛgɛdi ya na nda a kadɛ yibɛdwa. Karidi dɛfangna dɛ ya nɛn a tsaurha yi wun?' "

21 Ngwalangga Yeeso pathɛiya tɛ ndaarha, "Nɛn tsaurha kee tɛ niifa wumangga kɛna hai a al-tengɛn, amma a mbed Faara tɛ yaminni."

Ndangga Yeeso fatsahayighən ma billadun wa

²² Ndangga Yeeso fatsahayighən, “Niya ndang nda kun, a billadun tə yibəd nun, tə 'ya nun ənnarhami, tə kəm 'ya nun kala fa wa.

²³ Kəsər yibrha kaldə ənnarhami, farha kəm kaldə lukkyə.

²⁴ Kəla man wudikkya lee! Mba nda həfrha wa, mba nda hathla wa, mba nda tə kən ənnarhami ko biriukya wa, ko nanən kee na Faara fərang ənnarhami kanda. Səngunsə mamnggit nun kaldə yi wudikkya wa?

²⁵ Wunni ahur nun aten billadghən na mbang chik bənggən, ko yi beena tal ahu kəshiirha?

²⁶ A mbun a mbang əna 'ya ngguchit kəla yandīya wa, kən nun billarha aten fīngya əngya na mid nun?

²⁷ “Kəla man fid dəfya na nda tsərha. Mba nda na taara, ko pu kabarha wa. Nanən kee, niya ndang nda kun, ko kutəra Sulemanu tə mamnggitghən 'wa wa ngwarha fa kəla tal ahur ndan wa.

²⁸ Ana Faara a ngwang nda hwalirha fa na a hee kiya, hwalirha nasə aweeriya, a binda kəm njigha də, sakkwa kun nən ngwang kun fa? Kun fa yamid fərkəkafek!

²⁹ A nadun a numarha aten ənnarhami ko ən sarha wa, ma billadun aten ənggini ya wa.

³⁰ Nafiya səngwa Faara na nda kadə tur ənggini ya, amma Chinun səndə 'ya na minnun.

³¹ Kun nggi kadama kutəryid Faara, ənggini na heu kəmya nən fəranggən kun.

Tsaharhaha aten dəfrha kəna də a talara

32 “Kun chibrha na ngguchit, a tərəmdun wa, kəsər Chinəm nən a tək mbəndafa a fərang kutəryidghən nən kun.

33 Heeman 'əngginun də na heu, fərang wudəbəlghən nun fa yamiya. Dəfaman kəna altennun də mbuwa ngwalarha, kəna mbuwa səbrha də a talara, mbərha mbuwana ngaara kyarha də dəgha tərang, tə mbərha mbuwana məmēmngya səbang də.

34 Kəsər mberha na kənawa sə, ndəna mbəd numad wa.”

Ngwama fa ka wutta Yeeso ba

35 “Ngwama fa ka taara, patillan nun njinji.

36 Tsawama kəla mafaya na kəla turi ndan fa na wutta ba ahu wutsəfayid kakhrha. A Wudda ba dək kwatminda nən, nanda inanggən hai wet.

37 Nən naarha ngga a fad mafayini a wud turi ndan ba, a badə wal kanda a kəlarha ka taara. Niya ndang nda kun, nən a kalang kabadghən hai kal yi taara nən, ndanggən kanda tsawama hai, fərang ənnarhami nən kanda.

38 Nən naarha ngga a fad mafayini a wud turi ndan ba a manad fədiqrha, ko ahar tsar abadə wal kanda nggungwa fa.”

39 Nggərgha Yeeso thləghang karapu kanda, ndəghən, “A sən ture sayiddi na ngaara a kyarha wuri keeghən hai, mbə malang nda kyagha sa hai wa.

40 Kun kəm tsawama nggungwa fa, kəsər Wan Niifa nən a wutta ba a sayiddi səngwa nun sə.”

Wunni mafarha na tə kəkafek?

41 Ndagha Mbiturus, “Paba, karapu diya aten nan ənana nan wa, nduwa aten fiya na heu wa?”

42 Nggəməngga Chinəm ndəghən, “Tsawama kəla mafaddi na tə kəkafek na ndəndəl kəm, dəfangna turighən aten mafayighən, na fərang ənnarhami kanda a sayiddi kamngga.

43 Nən naarha ngga a fad mafaddi bəna turighən walghən a əna targhən məməl.

44 Kəkafek niya pəranggən kun, nən dəfang mafaddi aten karidghən na heu.

45 Amma a ndang mafaddi altənggən, ‘Turina bawaba wet wa,’ tərgha katəranggən dək mafaya nishya tə həshya, kyagha hu həbrha hai tə sarha nagha a tərang teena.

46 Turi mafadiya nən a wutta ba a fara səngwanən sə. Turidi wu nən dəkkən kaan wumənggən tə nafiya na dimi.”

47 “Mafaddi səngga ‘ya na mid turighən a ənagha, amma ngwawafa wa, tə kəm ənawa əndi ndang nanda a ənagha wa, na nda a tsadaghən kaan.

48 Amma niifa səngwawa sə, a nadə ‘ya kamngga a tsətsəlghən nda, na nda dəkkən ngguchit. Kala niifa fərang nda ‘ya hangga, na nda kada ‘ya hangga a harghən. Niifa fərang nda ‘ya hangga kaan, nanda kada ‘ya hangga a harghən kaan.”

Labar Yeese nən tsahang fiya hai

49 Tərgha ndagha Yeese, “Bani hu kəshirha ba tə ngwa kumarha na kəla waarha. Ana nggəməndəna ni kam njang nda də!

50 Na mbaptisəma səsəarha sə na nda a əneerha, billadi kaan na a əneekən nda!

51 Tamnggun ndaarha bang ni tsawud dɔdemnggirha kəshirha ba wa? Awo! Niya ndang nda kun, baniba tɔ tsakhrha hai.

52 Nanən ya, ahu wure tal nafiya tuf nanda tsakhrha hai pəmnggən səri, nafiya mahan a tsan nafiya səri, nafiya səri kəm a tsan nafiya mahan.

53 China nən tsan wanggən. Wandɪ kəm nən tsan chin. Man nən tsan wutaradghən, wutaraddɪ kəm a tsan man. Thlabərɾa nən tsan nu wanggən, nu wandɪ kəm nən tsan thlabərghən.”

Sənda 'ya na mid Faara ənana ahu bengginia

54 Tərgha ndanggən fiya, “A nadun hashmbe a man hɔmnda faara ba, nun ndaarha ‘Na 'yaara bayɪ,’ bagha hai.

55 A na bɛreurha bayɪ manki pɛlasarya ndon ‘Na kɛrta a naarha sɔ’, tərgha naghəsɔ.

56 Fa thlərbuya! Mbangdun sɛnang kyaharra mbərha hai na a hweede tɔ fərakh-amshi, amma sɛnda ən bengginia sɛnggundun wa.

Taksaman Pathlang nun

57 “Mani mbuwa nun numarha əna 'ya nun na ngga kun tɔ alten nun?”

58 Ndagha Yeeso, “Kɛla ndam, a huhwad niifa sa, kaɖu kwamana na a tangsanggun pathlang nun a kwamana. A karna fa, dənən tɛsa a mbed tɔ ngwa kumarha dɔ. Tɔ ngwa kumarha kəm nən fərang sa wan sɛsalya. Wan sɛsalya kəm na nda muworha kəndɔ.

59 Niya ndorha, mba kyarhaba wa kəl tiina əndɪ kyo nanda heu.”

13

Malaman ðimiyin nun amanun mæra

¹ Nanæn ya fíngya sè a mbæði, pèranggøn nda Yeeso labar Nggalilaya ndana Mbilatus a bèlang ngganda kanda. Tèrgha sodjaya bèlangganda nafini a fardí nanda a fèr satakh ndan a Faara.

² Nggëmangga Yeeso kanda, ndèghøn, “Ka bèlang nanda Nggalilayini kee, tamnggun ndaarha kalnda fiya na heu ðimiyirha a Nggalili wa?”

³ Awo! Niya pèranggøn kun, a malanggun ðimiyid nun wa, kun na heu nun a mæra kèla kanda.

⁴ Nduwa këm, kèla nafini na kumkap uvadadi chana tændæði na dzang a tendan hai a Siluwan, bèlanggøn kanda, tamnggun ndaarha kalnda fiya na heu a Urshelima ðimiyirha wa?

⁵ Awo! Niya pèranggøn kun, a malanggun ðimiyid nun wa, kun na heu nun a mæra kèla kanda.”

Karapu aten shibarha mbuwa nggætta

⁶ Tèrgha Yeeso fèrang karapu næn kanda, ndèghøn, “Wad niifa naarha sè na tè shibarha ahu hedghøn, bagha ba ka a ðakh wanggønøn hai, walwa ko tètäl wa.

⁷ Tsaunæn kee, ndanggøn niifdi na a kèla hedda ha, ‘Kulo a weeriya hurarha mahan nggi a baarha ka kadä wan shibadda ba ya, ‘wawí wal wee atenggøn wa. Kyathlang dæ! Kama nda nøm malang sè ‘wanggøn mbærha hai ka?’

⁸ Tèrgha tè kèla hedda ha ndanggøn, ‘Paba, malang sè, hasang chehweerha ni mu, irang thlii ‘walya ni mu ahu huraddiya.

⁹ A nggæddə a mbee tsaukwa sə, a nggætwa wa a kyathlanggəm də.' ”

Yeeso kənanɡdə nuneefa a far yibrha

¹⁰ Fardasə Yeeso a tsaharhaha a Kən Faara a far yibrha.

¹¹ Na nuneefa sə ənangna ənkaheerha wan haarha fa, səfnanggən yi hurarha kumkap uvada. Nəghən kəkəba hai mbə mbang pəpənda sə wa.

¹² Nana Yeeso ndən, aaghənən ndanggən, “Sa nudiya, kənonda ahu wan hadwa.”

¹³ Tərgħa dəfang haara nən teena, a mbədi tsu, pəpənggasə dəfang shilee nən Faara teena.

¹⁴ Tərgħa mamnda kən hwan Faardi səbgha hurghən də, kəsər ka kənanɡna Yeeso nudi a far yibrha. Ndanggən nafini na a mbədi, “Far taara mikki kamngga ana taara nəm, bamaba hu bəngginiya kənanɡganda kun mbə a far yibrha wa.”

¹⁵ Ndangga Chinəm kanda, “Fa thlərbuya kee! Ashe, mbun kwasang thladnun sə tə kwarnun dən kyadang aama a far yibrha wa?”

¹⁶ Nudiya chichid Ibrahim ni, kənanɡna Sheetan hai, a weeriya hurarha kumkap uvada. Ashe, mbə məməl kənanɡgəm a far yibrha wa?”

¹⁷ A kwasamaddi thləkna Yeeso labardiya, finya na a tsanggən a mbədi shidanggən kanda. Finya nafiya kəm, kəl əna wutsəfayirha nda heu, kəsər ka ənwulteena əna nən.

Karapu yi wan parsəna

¹⁸ Tərgħa ndagħa Yeeso, “Na kutəryid Faara kəkən? Təma nda ni sakhkən sə?”

19 Kutəryid talara nəghən kəla wan parsəna na wanggən ngguchit ahur wiiya na heu, tərang na niifda sə həfanggən hai ahu hedghən. Mangga tsauka dəfrha, wudikkya əna kəna nda ahu wuhwaryighən.”

Karapu aten mekhna

20 Yeeso nggərghən tsakh mee, ndəghən, “Təma ni sakh Kutəryid Faara?”

21 Nəghən kəla mekhna yangna nuneefa tə humbarha tasau mahan, tərgha mehen di wu chichadanggən.”

Kwamana hu Kutəryid Faara də nəghən kəla kwatminda na I'yaba

22 Kəsna Yeeso kwamana dənən Urshelima də, kyagha hu talya hai na manggən tə na ngguchit nagma a tsahang fiya ha.

23 Tsahangga niifa mee ha tə ndaarha, “Mala, nafiya ngguchit ni kee na wal yibrha?” Ndangga Yeeso kanda,

24 “Habbama na a kyon sa hai tə kwatminda na i'yaba, kəsər na minna sə a sənunsə, nafiya hangga na a kada kyarha sa hai, mba nda mbangnda wa.

25 A thlid tuwure sə 'wadə teena nggəlangdə kwatminda, kun nggi kəm nun a isha a kəshi non a dək kwatminda di, non a ndaarha, 'Ture inang kwatminda kan hai!' Ndəghənggi kəm nən a nggəmang kun ndagha, 'Səngwi mbədi kyanun saba wa!'

26 “Tərgha nun a ndaarha, 'Haba! Kəm həbəm, sam təsa, har tsahannaha ahu talyi nan.'

27 Amma nən a ndangnda kun, ‘Səngwi mbədi kyanun saba wa, ndəghama hai tə nggi, fa mbəlfeyini ya.’

28 “Anaḍun Ibrahim tə Ishaku tə Yakubu, tə annabiya na heu, ahu Kutəryid Faara, kun kəm nanda a rək kun, a mbəḍani nun a tərha tə kəd mee.

29 Nafiya a bərhaba a man kyad fara tə man həməndəghən, man ki pəlasarya tə man ki wufaya, tsawanda a mbəd mbənafarha fa ahu Kutəryid Faara.

30 A mbəḍaniya, fiŋya na a samarha, nanda a tsaurha a mbee, fiŋya na a mbee kəm, nanda tsaurha a samarha.”

Səb hur Yeeso də kaan aten Urshelima

31 A kwasamaddi ngwalana Yeeso labara, fiŋya Farisaya baa nda ba ndang ngganda Yeeso, “Thliu a mbədiya, kəsər Hirdus na midghənsə a bəloghən.”

32 Tərgha ndanggən kanda, “Damaḍə ḍun pəranggən tə thlərbu di tə ndaarha a weeriya ni a kyang ənkaheerha sə, tə kəm ni a kənanng nda fiya, abinda kəm wai kee, a shikka ndə ni a ngwalang tarna.

33 Ko nanən tsawee ḍafa a di mbeedə tə winna nda weeriya tə binda, ḍəgha shikka ḍə. Kamngwa annabi mərgha a mbərha pak wa, kəl a Urshelima.

34 Sa! Urshelima! Urshelima! Fa bəl annabiya tə muk fiya thlənna nda thləman nun ba. Sara kurmi na minna wumanggi kun kəla na ḍiyarha ngwamang wanggighən a kamughən ḍə, amma kardun fa!

³⁵ Kulo mbiya wuri nun mbə niifa sə wa! Ni a pəranggən kun, mbun nggər na nggi wa, kəl fara ndanun tə 'Parkani tə baġha ba hu thləm Chinəm.'

14

Yeeso kənangdə niifa a far yibrha

¹ A far yibəd Yahudaya, dənə Yeeso ka həb ənnarhami a minda ki mamnda tə Farisarha də, djang yirha nda fa.

² A mbədi kəlagha hai niifa kət a mbedghən, saryighən tə haryighən həhəthla hai.

³ Tsahangga Yeeso mee Farisayini tə fasəngya ngyakhrha, "Ngyakhad Musa nggəmdafa a kənanggəm niifa a Far Yibrha wa?"

⁴ Amma nggasa nda titib. Kəsga Yeeso har niifdi, kənanggən ndanggən wiu fayi wa

⁵ Tərgħa tsahangga Yeeso mee kanda, "Ndam ahur nun na niifasə na tə wanggən* nduwa thladghən, mukdə hu kwat aama hai afar yibrha, mbun dərhadə dūn kədang sə kəkər wa?"

⁶ Mbangwanda kalasə wa.

Tsahad Yeeso ha tə ndaarha a manangna al-tenwa wa

⁷ Kəla na Yeeso hai nafini mbunanda ba, wurnda mbəd tsaukya na nggəngga, thləghang karapu da nən kanda sə ya.

⁸ "A mbud niifa sa ahu wutsəfayid kakhrha də, ma tsauna a mbəd tsawud mamngya wa. Nən ba naarha mbunda niifa ba kalgha sa mu mamnggirha.

* **14:5 14:5** Fingya dēleewarya ndagħa nda kwara a meyed wee

⁹ Anadə kee, niifdi mbuwa kun kyab, bagha ndorha, 'Fərang mbəd tsawud wa niifdiya.' Tərgħa a mbədiya na shilee kəsorha, na thliirha a mbəd tsaurha də na ngguchit.

¹⁰ Amma a mbunda sa, wuru mbəd tsaurha na ngguchit, a bad niifda ba mbuwa sa nən ndorha 'Pashi, kulo mbəd tsaurha na ngga ya.' Tərgħa na wal mamnggirha a mbed shayiwa na heu mbuna nda ba.

¹¹ Kəsər kala niifa manangga altenggən nanda tsawang nda ngguchit, yandi manangwawa altenggən kəm nanda manang nda."

¹² Tərgħa ndangga Yeeso niifdi aagħa ndən, "A anna niifa ka həb ənnarhami ba, ko ngwanna wutsəfayirha fa, a mbunna pashiyi wa ba kee wa, ko wan manggiwa, tə hurfayiwa, tə tulayiwa fa kənaya wa. A ənanna kee, a fara səmən nanda a aah sa kanda nggima, teu ənda nda ənangna kanda.

¹³ Amma a nanna a mbu fiya hu wutsəfayirha ba, mbuwu fa yamiya, tə nafiya mərna fandan, tə səfəngya tə kwamaya,

¹⁴ na wal parka, ko nanən mba nda mbang teukən wa, Faara ni a teukən afar thlid fiya sə hu mərə ənagħa nggayirha."

Karapu aten wutsəfayirha na mam

¹⁵ Na niifasə tal ahur nafini na a həb ənnarhami tə Yeeso səknən pathdiya, ndanggən, "Tə parkani niifa bagħa həb ənnarhami yi mbənafarha fa hu kutəryid Faara."

¹⁶ Nggəmanngga Yeeso, "Na niifa sə ngwagħa fa əna wutsəfayirha nən manggən mbu fiya nən hangga.

17 A far wutsəfayiddi, thlən mafadghənən dəgha ndang nda nafini mbunən ba, ‘Bama ba, kəsər ngwadi fa nanənya.’ ”

18 “Amma kanda na heu na nda a ‘warha hai. Yi tal ndəghən, ‘Hiidi heerha dini kəlang nda ba, hwanni sa a kərsana.’ ”

19 “Yandasə kəm ndəghən, ‘Hiidi thlad hudaya nggarma tuf, niyi hu kwaman kəkərang kanda, hwanni sa a kərsana.’ ”

20 Tahadghən kəm ndəghən, ‘Kakhki ahu bəndiya, tsaunən kee mbiya dərha də wa.’ ”

21 “Wudgha mafadda ba pərang əngginanən turighən thləkna nafini. Tərgħa turidi səbgha hurghən də, ndanggən mafadghən, ‘Duwadə kəkar tər kwaman hudarha na tə kwaman sarya dəgha hu talya də, bana ba tə fa yamiya, tə səfəngya, tə kwamaya tə nafiya mərna fandan hai.’ ”

22 Ndagħa mafaddi, ‘Paba, ngwalangdi əndi ndaana, kulo mbiya takh mbərha.’ ”

23 “Tərgħa ndangga turidi mafadghən, ‘Duwadə turu kwaman hudaya dəgha hu talya də, ndangga kanda banda ba təna wurina ləghəttə. ”

24 Niya pəranggən kun, mbə niifa sə ahur nafini ‘wani mburha ba na taarang wutsəfayidda fa kyana ya wa.’ ”

Pədayid mbu samad Yeeso

25 Fardasə, fiya hangga a mbu samad Yeeso, tərgħa kyahargħa hai ndanggən kanda,

26 “Kala niifa na midghən mbu samadna a nggəmnghwa nggi kal yi chin nən tə man, nukkun tə wanggighən, wan manggighən həshya tə nishya, tə altənggən wa, mbə mbang tsaurha wan tə tsahanna wa.

27 Kala niifa mbangwa tɔrang kadidghɛn sɛ mbu samanna nɛn, mbɛ mbang tsaurha wan tɛ tsahanna wa.”

28 “Andam na niifa sɛ ahur nun na midghɛn sɛ tɛn kɛnna na dzang, mbɛnɛn 'warha teena tsauka hai thlɛdangghɛn ɛngya hai na ngwalang tɛndɛdi 'wan wa, kɛlangghɛn tɛ na wudɛbɛla sɛ a harghɛn ngga na mbang ngwalang tɛndɛdi wa?”

29 A mbuhangɛda hai mbangwa mishilang wa, na fiya naarha waghɛn,

30 nanda a ndaarha, “Kɛlama kamshida hai katɔrangɛ tɛnda hai mbangwa mishilang wa.”

31 “Nduwa kɛm ana kutɛra sɛ na midghɛnsɛ yanda tɛ shadghɛn kutɛra. Mbɛnɛn tsaurha hai numagha kɛlangghɛn tɛna sodjayighɛn haru kumnggit kum mbang pa kɛfarha tɛ ka yandɛghɛn na bai tɛ sodjaya haru kumnggit sɛri wa?”

32 A mbɛ a mbang wa, nen 'warha teena thlɛn nafiya dɛ ka yandɛghɛn baldɛ inggun da nda kada kwaman tsawud dɛdɛmnggirha.

33 Nɛghɛn kee kɛm, kala niifa ahur nun a malangwa ɛngya nanɛn tɛghɛn heu wa, mbɛ tsaurha tɛ tsahanna wa.”

Tɛrra mbɛnda fɛsa dɛ

34 “Fɛsa 'yani na ngga, amma a tɛr mbɛndɛghɛn dɛ, tɛ ma nɛm nggɛrang mbɛndɛghɛn ba?”

35 Balwa targhɛnsɛ hu heerha na a mɛthlangghɛn wa, kɛl iradɛ kee.

“Yi na tɛ thlɛmad sɛkrha sɛkkɛnɛn.”

15

Karapu aten chaukhrarha sahadgha

¹ Nanən ya fa thlə tsamngya tə fngya fa dīmiya kanda heu a wumnda thləmad Yeeso ba ka a kang thləmanda fa.

² Amma Farisaya tə Fasəngya ngyakhrha na nda a huhurumnda, “Kəlaman niifdiya kəl thlə fa dīmiya fa tə kəm nagma a həbrha tə kanda.”

³ Tərgħa Yeeso fərang karapu danən kanda ya.

⁴ “Ndam na niifasə ahur nun tə chauraya haru tal, sahadgha tal ahur ndan. Mbə malang kumnggit wutarihe kap wutarihe di a mbəd lafrha, dəgha ka kada yandədə sahadgha kəl ma walangdaba wa?

⁵ A walang dāba, tə wutsəfayirha nən a tərang a fad uradghən sə

⁶ dəgha wure də. Tərgħa aah pashiyighən ba tə tulaya heu, ndanggən kanda, ‘Deemasə wutsəfayirha, walangdi chauradfi kyana sahadgha.’

⁷ Niya pəranggən kun, nanda əna wutsəfayirha fa kaan kee a talara aten tə dīmiyirha tətali malangga dīmiyidghən, ma fngyayini na kumnggit wutarihe kap wutarihe na tə kəkafek fa.

Karapu aten wudəbela sahadgha

⁸ “Nduwa kəm ndam nuneefasə tə wudəbəl wurirha kum sahadgha tal. Mbənən njang patilla, ngwanggən mindədədə djib kadadghənən wa?

⁹ A walang də, nən a aah wukwayighən ba tə tulaya, ndanggən kanda, ‘deemasə wutsəfayirha fa, walangdi wudəbəlfi kyana sahadgha.’

¹⁰ Niya pəranggən kun, na wutsəfayirha fa sə kee, a mbed fa thləngya Faara aten tə dīmiyirha tətali malangga dīmiyidghən.”

Karapu aten nggāmnda china

¹¹ Yeeso dāgha mbeedā tē pathla ndāghən, “Wad niifa narhasē tē wundəlayighən səri,

¹² tē fewunda ndanggən chin, ‘Pəpa fəre yina langaarha ba.’ Tərgha chindi ndāghang kənaghənən kanda.”

¹³ Məngwa ha wa, tēfewundədi ngwanggən ənggighən na heu, dāgha ahu chehweddā na inggun. A mbədi bəlanggən kənaghən dā hu əngya kəlara tē pateyirha.

¹⁴ A kwasamaddi ngwalana kənada hai keeghən, kyagha mirha hu chehweddā hai kaan, kəsangga yamirha.

¹⁵ Kada taara nən ahar wan tē chehweddi, ndāghən nggi kəm fərang laf kələngarya nən.

¹⁶ Nən naarha kada nggushir kələngaryini a ənagha mii, amma mbə niifasē fərangga ndən wa.

¹⁷ “Bana hutenggən ba, ndāghən, ‘Kai! Fa tarya pəpa heu kanda a nggaala tē ənnarhami kaan kulo nggi a mərə tē mirha!

¹⁸ Niya thliirha nanənya, wudi thləmad pəpa dā, ndanggi; Pəpa, ənangdi dimiyirha Faara fa, ənodi fa kəm.

¹⁹ Kamngwi a aah nggina wan wa balwa, tsawe kee tal ahur fa tar yiwa.’ ”

²⁰ Thlidghənni, dāgha wal chin.

Amma ndāghən baldā inggun, naghəna chin dā, dāghadā hwathlaghən fa; dāghadā dāgha wal wanggən, fəbānggən.

²¹ “Ndangga wandi, ‘Pəpa, ənangdi dimiyirha Faara fa, ənodi fa kəm, kamngwi a aah nggi nda wanwa balwa.’ ”

22 “Amma chindi ndanggən mafayighən, ‘Damadə kəkar! Tərama kabārha ba na ngga kalanggunun fa. Paman wulenduwa a wan harghən tə pakhma a sarghən.

23 Kəsama wan kwel ba, thlenggun uradghən, kim, əna wutsəfayirha nəm.

24 Kəsər wandi kyana ya mərdə, nggərdə yibrha kəfa; sahaddə walang dəm.’ Tərgħa dənda mbeedə tə wutsəfayirha fa.

25 “Katərana ənggina hai ya wanggən tə pamənda nəghən a hee, ndusang nən wure fa, sək dək kangkar nən, fiya a rəbrha.

26 Tərgħa aah mafad wuri ndan nən ba tal, tsahang mee nən ha, təma tsəgha hai.

27 Ndangga mafaddi, ‘Wan muwa bagħa ba, tsu thlengdə urad wan kwel sə, kəsər wudda ba kanglang hai.’

28 “Tə paməndədi səbgha hurghən də kaan kar kyarha nən fa wure hai. Kyagħa chinsə, ləmggənən fa.

29 Amma ndanggən chin, ‘Kulo hai! Huraya hangga nggi a əno taara kəla mafarha ‘wawi karo mee fa wa. Amma ‘wawa fəre ko wan ‘wala əna wutsəfayirha ni tə pashiyina wa.

30 Amma wunna wandəba kyawa ya, səbanga kənawa də afad səsəwaya thleng urad wan kwel na sə!’ ”

31 Ndangga chin, “ ‘Waana, ka fad dathla mbərha fa hai kəm kyab, ‘ya na yina heu yiwa ni.

32 Amma ‘yani kamngga əna wutsəfayirha nəm, tək mbənda nəm fa, kəsər wan mandi kyawa ya mərdə, nggərdə yibrha kəfa. Sahaddə walang dəm.’ ”

16

Tsahad Yeeso aten thladwayid kəla kəna ha

¹ Ndangga Yeeso fatsahayighən, “Wad tə kəna naarha sə na fiya a kiki mamnda tə targhən fa tə ndaarha nəghən a səbang kənaghən də.

² Aagha tə kənadi tə tardī keeghən tsahang mee nən, ‘Path ma niya səkrha atenwa? Fəre kirassa tarwa əna nana, kəsər mba nggər tsaurha mamnda tə tarnə balwa.’

³ Ndangga mamnda tə tardī altenggən, ‘Mani ənaarha nanənya? Kulo na turina a rək nggi ahu tarnə. Nggi mbiyi kanglang na a hudee wa, kee hu hwanda hai nən shideerha.

⁴ Səndi ‘ya niya ənaarha, a kəden nda hai ma tarnə tənə fiya thlə nggi fa ahur mindəndan.’ ”

⁵ “Tərgħa aah fa kumaya turighənən tətəl, tətəl. Tsahang mee nən yi tal, ‘Kurmi na turina a takkwa sa kumarha?’ ”

⁶ Ndanggən, “Fədeerha kəthlikrha haru uvada.” Ndangga mamnda tə tardī, “Thlu deleewar, tsawu hai kəkar, chirethlengga hai haru fada.”

⁷ Tərgħa tsahang mee nən yi səri, ndanggən, “Kumarha kurmi a harwa?”

Ndanggən, “Yawarha haru kum yi wan hwalirha.” Ndanggən, “Thlu deleewar chirethlengga hai haru uvada.”

⁸ “Turidī fal mamnda tə tardā nən keeghən mbuwa wa tə kəkafek fa ka thladwayidghən. Kəsər nafiya kəshiid weeriya hu tsawundan tə fiya yi kəshin ndan kalnda nafiya na tə kəkafekkirha thladwayirha.”

⁹ Niya pəranggən kun, ənama taara tə kəna nun yi kəshiddiya tənun wal pashiya, kəsər a

fara ngwalanən hai, nanda thlə kun fa a talara pakwandə.

¹⁰ “Niifa na fiya fərkəkafek təghən ahu 'ya na ngguchit, tə kəkafekni kəm ahu 'ya na manggən. Niifa mbuwana kəkafek sə a fadghən ahu 'ya na ngguchit, mbə kəkafek sə kəm a fadghən ahu 'ya na manggən wa.

¹¹ A ənawun kəkafekirha hu kəssa kəna kəshirha wa, wunni fərkəkafek tə kun aten kəna yi kəkafek na a talara?

¹² A ənawun kəkafekkirha aten ən niifa wa, wunni fərang yi altennun kun?

¹³ “Mbə mafarha sə na ənang taara turaya səri wa. Tsaudə nən nggəm tal kar tahadghənən, nduwa kəm mananggən tal sar tahadghənən. Mbə ənaarha hai ənang taara nun Faara tə wudəbəla kyab wa.”

Yiyang Yeeso thləmarha Farisaya teena

¹⁴ Farisaya na ngyingyiləm tə wudəbəla, sək nanda ənggini heu, nanda a chang yirha Yeeso fa.

¹⁵ Ndanggən kanda, “Kunni manang nda fan-nun a yid fiya, amma Faara səndə huryinun. 'Ya nggəmna fiya kaan, ən tsandani a yid Faara.

¹⁶ “Ngyakhrha tə deleewar annabiya ndəna fiya takkwarha dəgha hu kəshiid Yahaya tə Mbap-tisəma də. Ka a fardi, labardi na ngga yi kutəryid Faara pərndan, nagma kowunni a kadə kwamana na kyagha sa hai.

¹⁷ Nəghən pəpa nda talara tə hweede ng-walanda hai, ma 'ya ngguchit hu deleewar ngyakhrha Faara kyagha də.

18 “Kala niifa kalgha nukkun hai nggərghən kakh̄rha ənanən kulafayirha. Niifa kəm kakh̄ka nuneefa kalnanda hai, ənanən kulafayirha.”

Liyadzuru tə təkəna

19 Ndangga Yeeso kanda, “Na tə kəna sə, nən naarha kal kabərha fa na nggəngga ka fad dathla mbərha fa hai nən naarha tək mbəndayidghən fa.

20 A kwatkirəmnggən, na tə hwanda sə thləmnggənni Liyadzuru fadghən na heu wundəyani.

21 Na midghənsə nagha a dən fəfəsərra ənnaddami hərgha hai ahar tə kənadi. Wudaya nanda naarha bərha bə nanda a nii wundiyni keeghən.

22 “Tsəgha fardə hai mərgha Liyadzuru, tərangga wangya thlənda Faara a thləmad Ibrahim də. Tə kənadi kəm mergha pangganda.

23 Ndəghən ahu hwanga a səsaarha, təranggən tenggən sə kəlagha də, na Ibrahim nən də inggun tə Liyadzuru a thləmadghən.

24 Tərgha aaghənən də, ‘Pəpa Ibrahim a hadoyi fa, thlənu Liyadzuru bə bagha pang wan harghən hu aama hai tsətse kənən mii hai mbidənggən sheneuna də, kəsər ni a səsaarha kaan ahu waddiya.’

25 “Amma ndangga Ibrahim, ‘Waana dalu teena hai tsawudwa hu kəshiirha, walna ən kəshiirha təkna mbənda fa, Liyadzuru kəm səsədə. Amma kulo nanənya a tək mbənda fa a mbədiya, sa a səsaarha.

26 Mbə kee ma wa, pathlang nan tə sa na kwarhasə manggən kudimnggən, fingya na mindansə dərha thləmannun də amana nda mbang

nda, tē kēmda, ahur nun mbē niifa mbang tēdaarha thlēmānna ba wa.'

²⁷ Ndagha tē kēnadi, 'Nanēn kee, niya hwan sa pēpa, thlēnu Liyadzuru a minda ki pēpa dē;

²⁸ kēsēr na wanmānggina sē tuf hēshya. Dēgha yiya thlēmān ndan, amana nda bārha hu sēsadda ba ya kēm.'

²⁹ "Ndangga Ibrahim, 'Na ngyakhrha Musa sē, tē yi Annabiya, kang thlēmānda kanda fa lee.'

³⁰ Ndagha tē kēnadi, 'Mbē kewa pēpa Ibrahim, amma a thlid niifa sē ahur mērya dēgha thlēmāndan dē nanda fērkēkafek.'

³¹ "Ndangga Ibrahim, 'A sēkkwanda 'ya chirethna Musa tē yi Annabiya wa, ka thliina niifa sē ahur mērya, mba nda kang thlēmārha fa wa.' "

17

Thlāk Yeeso pathla aten dimiyirha tē chakhraghən dē

¹ Ndangga Yeeso fatsahayighən, "Əngya na kyang niifa hu dimiyirha hai nēn bārha ba, amma kawa a niifdi bāgha ba tēghən.

² A nggushi waghāng nda fēn hērha ura mughāngganda ahu wuri aama dē, ma kyānggən tal ahur wangginiya hu dimiyirha hai.

³ Yoo, kwarama altēnnun."

"A ənad shadwa dimiyirha, yanāng, a nda dē cheeda hai, chahānggən dē.

⁴ A ənodē dimiyirha fa sara mēd hu parra fara, sara mēd a wutta thlēmād wa ba, ndēghən, 'Cheeda hai,' chahānggən dē."

Chighang fərəkəfək kan

⁵ Fathlängya Yeeso ndang ngganda, “Chighang fərəkəfək kan.”

⁶ Ndangən kanda, “Ana fərəkəfək sə a fannun kəla wan parsəna, nun ndangnda dəfəddi na manggən ya, ‘Kəfusə da rarha hai hu wuri aama də,’ nən takkwa miwa.”

Tsawud nggayid mafarha

⁷ “A ndam tal ahur nun na mafadghən sə na a hudang sə nduwa na a lafang chaukhrayighən. Nən ndangnda mafaddi a wuddaba a hee, ‘Boba nanən ya ba tsau hai həbaana’?”

⁸ A meghedghən kamngwa a ndagha, ‘Fuweesə ‘wan ngwana fa kəla nggina ngwala həbrha ni tə sarha ada həb yiwa tə sarha wa’?”

⁹ Nən usa mafaddi, kəsər ka ənənən taara ndangnanda ənagha wa?”

¹⁰ Nuwun kee kəm, a ngwalang dūn əngya ndang nanda kun ənən, ndaama, ‘Mafaya ni kan kee, ənənən tar nan.’ ”

Yeeso kənangdə fa termeyya kum

¹¹ Nanən ya na Yeeso a dərha Urshelima də, tərghən kwamana kyagha tə ten sərək chehweed Samariya tə Nggalili.

¹² Takh nən a kyarha hu tala hai, nafiya kum na tə wanhad termeerha ba nda ba isha nda də inggun

¹³ aaghən nda də tə urarha manggən, “Yeeso, Paba, a hadowan fa!”

¹⁴ Nanən kanda, ndəghən, “Damadə dūn kyadang fannun firistaya.” Kanda aten wiirha kee, kəla nda hai kənda.

15 Tal ahur ndan, kɛla nɛn hai kɛndɔ, wudgha ba, tɛrangghɛn uradghɛn sɛ kaan nagma a fal Faara.

16 Baa bɛrgha hai a mbed Yeeso, usaghɛnɛn. Ndɛghɛnggi kɛm tɛ Samariyarha.

17 Tsakhka Yeeso mee, “Mbɛ kanda kum heu kɛngga wa? Ai fɛngya wutarihe?”

18 Mbusɛ ko tɛ tɛtal wudgha ba baa usa Faara wa kɛl rongɗiya?”

19 Tɛrgha ndangga Yeeso, “Thliu sɛ wiu; fɛrkɛkafekkid wa ni kɛnowa.”

Tsakh mee aten bad Kutɛryid Faara ba

20 Na fardɛ sɛ, Farisaya tsahang mee nda Yeeso, “A kwan na kutɛryid Faara a bɛrha ba.” Nggɛmangga Yeeso kanda ndɛghɛn, “Ai bad kutɛryid Faara ba, mbun naghɛn tɛ yirha wa.

21 Mbɛ fiya ndaarha, ‘Kulo ndɛghɛn ya,’ nduwa, ‘Kulo ndɛghɛn taarha,’ wa. Kɛsɛr kutɛryid Faara nɛghɛn ahur nun.”

22 Tɛrgha ndangga Yeeso fatsahayighɛn, “Na fara bayi na minnun ba tɛraa nang yirha Wan Niifa fa ko yi paara tal, amma mbun naghɛn wa.

23 Na fiya ndang nda kun, ‘Kulo ndɛghɛn taarha!’ nduwa, ‘Kulo ndɛghɛn ya!’ a dɛɗun dɛ a samandan wa.

24 Kɛsɛr Wan Niifa a far wuttɛghɛn ba, nɛn naarha kɛla kyatta ‘yaara na djaara hai a fɛrakh amshi tsuwar mbɛya nɛn fa heu.

25 Amma nɛn a ‘wa taarang sɛsaarha fa dɛɗamɛn-dɛɗamɛn, tɛ kɛm nafiya kɛshiid weeriya nanda a karghɛn fa.

26 “Kɛla ‘wanɛn katɛrarha hai a thlakh mbɛd Nuhu, banɛn naarha kee kɛm a far wutta Wan Niifa ba.

²⁷ Fiya a hēbrha tē sarha, hēshya a kakhrha, kanda a fēr nishya a chimaddē ta fardadē kyana Nuhu ahu kwambuwoł hai. Tērgha baġha aam afa afa ba bēlanggēn kanda dē heu.”

²⁸ Nēghēn wai kee a thlakh mbēd Lutu. Fiya a hēbrha tē sarha, kanda a hiirha tē hengnda dē, kanda a hēfrha tē tēnda.

²⁹ Amma a fardi malna Lutu Sodom, irr nda waarha hai tē tsal waarha a talara, 'yanggēn kanda dē heu.

³⁰ “Banēn naarha kēla yandiya a far wutta Wan Niifa ba.

³¹ A fardi, mbē niifa naarha aten kēnggēn, tē karidghēnsē a kēn, mbē tēraa hai baġha harang wa. Tē kēm, mbē niifa dērha heedē ndaġha nēn wutta wure dē ka dēġha har ēngya wa.

³² Dalama teena hai tē 'ya walġha nu Lutu!

³³ Kala niifa nggēmngga yibēdghēn nēn kēdēngnda, yi kēdēngga yibēdghēn, dēfang nēn dē.

³⁴ Niya pērānggēn kun, a fēdikdī na ēndī a katērarha hai ya, nafiya sēri kanda kalth ahu sēra tal, na nda a tēraa tal mal tal.

³⁵⁻³⁶ Nishya sēri a hē hwarma kyab, nanda tēraa tal takhka tal. Na hēshya sēri naarha a hee, nanda a tēraa tal mal tal nda.”

³⁷ Tsahang mee nda, “A yanggi na ēndī katērarha hai ya, Chinēm?” Ndānggēn kanda, “Mbēd mērra 'ya, mbēd wumnda sēkdīyani.”

18

Karapu aten nu mērra tē tēngwa kumarha mbuwa tērēm Faara

¹ Tərgħa Yeeso fərang karapu nən fatsahayighən na a tsahanggən kanda ha a dənda mbeedə tə hwanda Faara kafad dathla mbərha fa hai, ma təkədə kanda wa.

² Ndəghən, “Na tə ngwa kumarha sə hu tala mbə tərəm Faara wa, tə kəm njidangwa 'ya tə fiya wa.

³ A hu talđi na numərri sə nən naarha bərha thləmadghən ba tə hwanda, ‘Nggo kumad kəkafekkirha a pathlang nan tə niifđi ya.’

⁴ A hu katərədgħən kardə fa. Amma akwasamadghən ndanggən altenggən, ‘Ko nanən mbi tərəm Faara wa tə kəm njidewa 'ya tə fiya wa;

⁵ kəsər ka nudi billagħa nggiya, niya ngwang kumad kəkafekkirha amanən nggər dhang minna də!’ ”

⁶ Ndagħa Chinəm, “Səghama 'ya ndana ndirwid tə ngwa kumadđi.

⁷ Ashe, Faara mbə mbang ngwang kumad kəkafekkirha nafiyighən wurnən, na a hwanggən nda yan fara tə fəđikrha wa? Nən kukwasa hu dhang nda kanda sə wa?

⁸ Niya pəranggən kun, nən kəlarha hai walnda ngwa kumad kəkafekkirha kəkar. Amma, a wud Wan Niifa ba, ba nən wal fərkəkafekirha ahu kəshiddiya wa?”

Karapu aten tə Farisarha tə təthlə tsamnda

⁹ Aten fingya na numarha na nda tə kəkafek fa na nda a sarang fiyađə, thləghangga Yeeso karapudđi kanda sə ya.

¹⁰ Ndəghən, “Nafiya səri, kyanda hu Kən Faara də na manggən ka a hwan Faara nda. Tal tə Farisarha ni tahadghən kəm tə thlə tsamnda.

11 Tə Farisaddi thliigha sə hwan Faara nən ka altenggən, ndəghən, 'Faara usadi sa mbuwani kəla fingya nafiya tsauka ngaarya, fa mbəlfeyya, kulafaya, tə kəm mbiyi kəla tə thlə tsamdədiya wa.

12 Ni kar aama sara səri ahu beena məd tə kəm ni fər tal ahu 'ya kum walni ha heu.'

13 "Tə thlə tsamndədi ishgha də inggun. Mbə kəlarha talara dəwa, amma nagma a dək kəfadghən ka səbrha hura ndəghən, 'Faara a hadoyi fa, kulo nggiya tə dəmiyirha, dee sə!'

14 "Niya pəranggən kun, tə ndaarha niifdiya mbə kəla tə Farisaddi wa, wiidə wuredə tə nggayid Faara a fadghən. Kəsər kala niifa manangga altenggən nanda a tsawangnda ngguchit, tə kəm niifa tsawangga fadghən ngguchit nanda a manang nda."

Dəfang Yeeso Parka Wundakhnaya Teena

15 Nagha fiya a barha ba tə wanggindan a thləmad Yeeso ba ka dəfang parka nən kanda teena. Kəlana fatsahayighən hai kee, nanda a yanang kanda.

16 Amma Yeeso aah wanggina nən a thləmadghən ba, ndəghən, "Malaman wanggini na nggu-ngguchit banda thləmanna ba, a 'yadang đun mana kanda wa. Kəsər kutəryid Faara yi tur ndan ni.

17 Niya pərang kəkafek kun, kala niifa thləwa wa kutəryid Faara fa kəla na wundakhnee ngguchit ənaarha wa, mbə tam kyarha sahai wa."

Tə kəna tə kutəryid Faara

18 Na mamnda Yahudaya sə, tsahang mee nən Yeeso, ndəghən, “Ka təmaləmnda, mani ənaarha təni wal yibrha mbuwa ngwalarha?”

19 Ndangga Yeeso, “Mani na aah nggi ka niifa? Mbə ka niifa sə wa kəl Faara katenggən.

20 Sənnə 'ya ndana ngyakhrha Musa, a ənanna kulafayirha wa, a bəlna farha wa, a ngarna wa, a pərna 'ya aten nggabaarha wa, no tsu hai tə muwa.”

21 Ndangga niifdi, “Ka nggi ngguchit lafdi əngginiya.”

22 Səkna Yeeso ndən, ndanggən, “Taho 'yaha tətəl. Heng ənggiwa də heu fərang wudəbəlghəna fa yamiya, na wal mbəd dəfrəghən a talara. A bənafa bə mbu samanna.”

23 Səknən pathdiya, səbgha hurghən də kaan, kəsər niifani na tə kəna kaan.

24 Kəlangga Yeeso də, ndəghən, “Nən naarha pədaghən na a kyagha tə kəna hu kutəryid Faara də!

25 Nən naarha pəpa na a kyagha thləkhmu də tə kwad libra, ma tə kəna na a kyagha hu kutəryid Faara də.”

26 Nafiya səkka pathdiya tsahang mee ndaha, “Anadə kee, wunni wal hərəkrha?”

27 Nggəmanngga Yeeso ndəghən, “'Ya mbuwana fiya mbang ənaarha, na Faara mbang ənaghən.”

28 Ndangga Mbiturus, “Kulo kanya, malangdan əngginan heu mbudan samadwa!”

29 Ndangga Yeeso kanda, “Niya pərang kəkafek kun, mbə niifasə na malang wure, nduwa nukkun, nduwa wanmanggighən, nduwa fa nggətyighən, nduwa wanggighən kəsər ka kutəryid Faara

³⁰ na kəðeng nda walla əngya hangga kal yi kətəm nən hu kəshiid weeriya wa. A talara kəm nən wal yibrha mbuwa ngwalarha.”

Nggər Yeeso ndikrha aten kwaman mərrəghən

³¹ Tərgħa Yeeso dəgha tə Kum kap səri dī man patu də, ndanggən kanda, “Dənəm Urshalima də, a mbədi 'ya chirethleng na annabiya hai aten Wan Niifa nən a ləghətta.

³² Na nda a fəranggən nafiya mbuwa Yahudaya. Nanda a waghən, kyalanda təghən, चाहंग yakhrha nda fa tsadaghənda kaan tə kəm bəlangganda.

³³ A far paara yi mahan nən a thliirha sə.”

³⁴ Fatsahayighən hwathlang ngwanda pathda hai ki Yeeso wa. Bəbeng nda ten labardi kanda, ndəghənni hwathlang ngwanda pathda hai nən a thləkrha.

Kərang Yeeso kwamarha təhwanda

³⁵ Ndusangna Yeeso Djariko fa, na kwamarha sə tsau a mii kwamana a hwanda.

³⁶ Səknən fad fiya hangga a mbəradə, tsakh mee nən, mani katəragħa hai?

³⁷ Ndang ngganda, “Yeeso tə Nadzarat ndəna a mbəradə.”

³⁸ Təranggən uradghən sə kaan, ndəghən, “Yeeso, Wan Ndauda a hadoyifa.”

³⁹ Fingya na a mbee njarghənda a nggasgha hai. Amma nggərgħən tərang uradghən sə kaan, ndəghən, “Wan Ndauda a hadoyi fa!”

⁴⁰ Ishgha Yeeso hai ndagħa a baa nda təghən thləmadghən ba. Nduwusnən ba tsahangga Yeeso mee,

41 “Mana midwa a ənoyi?” Nggəməngga kwa-maddi, ndəghən, “Paba, na minna sə a namana ni hai.”

42 Ndangga Yeeso, “Yoo, no mana hai, fərkəkafekkid wa kənodə.”

43 A mbədi kee, namana nən hai mbu samad Yeeso nən, nagma a fal Faara. Fiya heu na nanda əndi katəragha hai, fal Faara nda kəm.

19

Yeeso tə Dzakka

1 Kyagha Yeeso hur Djariko hai, nən a mbəra mbeedə tə hur talđi.

2 A mbədi na niifasə thləmnggənni Dzakka, mamnda fa thlə tsamngyani tə kəm tə kəna ni.

3 Na midghənsə ana niifdanən nanda aarha Yeeso, amma ka nanən kwakhmarha mbangwa nadghən wa, kəsər ka hangnda fiya.

4 Nanən kee, dadghənni mbeedə dəgha təraa ura dəfrha sə na manggən ka a naghənən tsaunən na Yeeso a mbəradə tə kwamandı.

5 Səlna Yeeso mbədadə, kəlagha ura dəfəddasə ndanggən, “Dzakka, turu hai kəkar. Kəsər rong wa ni nggi a weeriya.”

6 Tərgha hai kəkar thləghənən fa tə wutsəfayirha.

7 Nana fiya əndiya, katərang ngganda huhurumnda hai, tə ndaarha, “Kələma hai, tsaudə rong tə ‘dimirha.’ ”

8 Amma Dzakka thliigha sə ndanggən Chinəm, “Kuloba, Paba! A mbədiya nanənya, niya fərang mberra ‘ya nani təghən ha a fa yamiya, a ‘wadi huk niifa, niya tenggən katəra fada aten əndi thləni a harghən.”

9 Ndangga Yeeso, “A weeriya hərəkrha kyadə mindəda hai ya, kəsər niifdiya kəm chichid Ibrahim ni.

10 Kəsər Wan Niifa banən ba ka bagha kadə 'ya sahadgha, ka a hərəhanggən.”

Karapu aten kutəra tə mafayighən kum

11 Na fiya aten ka thləmarha hai, dəgha mbeedə tə thləghang karapu kanda sə, kəsər ndusangdə Urshelima fa. Tə kəm fiya numanda tə ndaarha kutəryid Faara nən a barhaba a səl nda Urshelima də.

12 Ndəghən, “Wad kogna naarha sə wiigha hu chehweed nafiya də inggun a daa nda fadang kutəra, wudgha ba.

13 Kapa nən wiirha, aah mafayighən nən ba kum, fərang wudəbəla nən kanda hangga* Wudəbəl taara yi ndəre mahan. Ndanggən kanda, ‘Ənama shafili sə kapa ni wutta ba.’ ”

14 Amma nafiyaghən tsandan. Nanən kee, thlən fiya nda a samadghən tə ndaarha, “Mbə minnan sə kamshidiya tsauka kutər nan wa.”

15 “Ko nanən kee, fadang kutəryidda nda, wudgha wureba. Ka kyadghən wure hai, thlən farha nən a ang mafayighən nda ba na heu fərang nən wudəbəla kanda, kəsər a sən 'yanən tə kurmi wal nanda chikrha atenggən.

16 Yi tal bagha ba ndanggən, ‘Alvari, ənadi taara tə wudəbəlwa walđi chikrha katəra kum.’ ”

17 Ndangga turighən, “ ‘Yauwa ka mafanna! Kəsər ka kəkafekkid wa ənana ahu 'ya na ngguchit, tsawu kutəra aten tala kum.’ ”

* 19:13 19:13 Na Nggirkaya aaghən “mina.”

18 “Yi səri baġha ba ndanggən, ‘Alvari, walđi chikrha katəra tuf.’ ”

19 Nggəmanġga turighən, “Sa, tsawu kutəra aten tala tuf.”

20 “Tərgħa baġha tahad mafarħa ba, ndəghən, ‘Alvari, kulo wudəbəl wa ya; kənanġđi hu kuk-washarra hai bībəngđi.

21 Tərəmđi sa, kəsər na ngyangthlang. Midwa ənka kaan, tə kəm na hath ‘ya həfwa nana.’ ”

22 “Ndangga turighən, ‘Niya nggo kumarħa sə aten ‘ya thləkna tə miwa, ka wudı mafarħa! Kyanna sənda sə, niyi ngyangthlang, minna ənka, tə kəm, ni hath ‘ya həfwa ni?’

23 Mani fərangwana ndən fa shafiliya a wuddi ba təni ba thləghən tə chikrħa?’ ”

24 “Tərgħa ndanggən fingya na kəkət a mbəđi, ‘thlama wudəbəlđi na a hargħən fəranggunun tə kum də.’ ”

25 “Ndang ngganda, ‘Alvari, ai na kumsə a hargħən!’ ”

26 “Nggəmanġgən kanda, ndəghən, ‘Niya pəranggən kun kala niifa na tə ‘yaha, nanda chighanggən. Amma yandı mbuwa tə ‘yaha, ko yandı na ngguchit a hargħən nanda thlang nda.

27 Amma fa tsanggina mbuwana mindansə nggi a tsawi kutər ndən, bama tə kanda mbəđa ba ya, bəlanggun kanda də a mbenna.’ ”

Yeeso kyadə Urshalima hai

28 Ngwalana Yeeso thlək pathđiya, dəgha mbeedə tə wiirħa a Urshelima də.

29 Ndusang nən talya Mbetafadji fa tə Mbetani na aten wumnda nanda aarħa Wumnda dəfya Dzaitun, thlən fatsahayighən nən səri, ndagħa,

30 “Dama hu talda dɛ na ngguchit a mbennun ni, a kyadun sa hai, dɛnun wal wan kwara kɛkɛna hai a mbɛdi, 'wawanda tɛraa. Kwasaman ba.

31 A tsahang niifa mee kun 'kama nda nun a kwasang hai?' Ndaman Chinɛm ndagha na midghɛn sɛ.”

32 Fatsahayini sɛri thlɛnnanda, dɛnda dɛ danda walghɛn kɛla thlɛghang nɛn kanda.

33 Na nanda a kwasang hai kee, nafiya wan kwardi, tsahang mee nda kanda, “Kama nda nun a kwasang wan kwarda hai?”

34 Ndang ngganda kanda, “Chinɛm ndagha na midghɛn sɛ.”

35 Bang nggɛnda Yeeso ba, lɛlɛbɛngganda lukkindan kɛsɛr kwarda sɛ, tɛrang ngganda Yeeso a kɛsɛrghɛn sɛ.

36 Ndɛghɛn aten wiirha, nagha fiya a lɛlɛbang lukkindan hai aten kwamandi.

37 Banɛn ba tsau tɛ kwamandi na yiyirakh tɛ wumnda dɛfya Dzaitun fa. Tɛrgha fatsahayighɛn tɛ fiya na heu, tɛrang ngganda urandan sɛ na nda a fal Faara tɛ wutsɛfayirha aten ɛnwulteena hangga nana nda.

38 Kanda a ndaarha, “Tɛ parkani kutɛrdi baɛgha ba hu thlɛm Chinɛm!”

“Tsawud dɛdɛmnggirha nagha a talara, tɛ manang nda thlɛm Faara kɛm!”

39 Fingya Farisaya na ahur fiya ndang ngganda Yeeso, “Mala, ndang fatsahayiwa nggasanda hai!”

40 Nggɛmanggɛn kanda ndɛghɛn, “Niya pɛranggɛn kun, ka nggasna nda hai, ferya tafandan na nda a fal nggi.”

*Yeeso tādā kəsər ka səsarha na bayi ten Urshe-
lima ba*

⁴¹ Banən kakən Urshelima ba, nanən talđi, tanggən teena.

⁴² Ndəghən, “Andam kwang a weeriya, səndun 'ya na bəng tsawud dədemnggirha kun ba! Amma kulo mbiya bəbeng nda ma yinnun.

⁴³ Na fara bayi na fa tsangginun a tərang hur shee kun teena muwangganda kun a mađufu hai 'yabang mbəya nda kun fa.

⁴⁴ Nanda a dəghang kun hweede hai, kun tə wangginun na ahur talnun. Mbə 'yasə nanda a tahang wa, kəsər sənggun fardi bana Faara thləmannun ba wa.”

*Rəghang Yeeso fa shafliya də a Kən Faara na
manggən*

⁴⁵ Tərgha Yeeso kyagha a pəpal Kən Faara də na manggən, katəranggən rəghang fiya də na a heng əngyadə a mbədi.

⁴⁶ Ndanggən kanda, “Nəghən chichirethlee hai tə ndaarha, 'Kəna nən tsaurha kən hwandəna,' amma tsawanggun mbəd bəbed ngaarya.”†

⁴⁷ Ka fat paara fa, nən tsaharhaha a pəpal kən Faardi na manggən. Amma mamnda Firistaya, fasəngya ngyakhrha tə fingya mamngya na ahur fiya, nanda a kada kwaman bəlləghən.

⁴⁸ Ko nanən kee, walwanda kwamanggən wa, na nda a tərəm fiya na a kang thləmarha fa, kəsər labarghən kyadə huden ndan hai.

† 19:46 19:46 Ishaya 56:7; Irmiya 7:11

20

Mamngya Yahudaya tsahang nda mee Yeeso

¹ Farða sə Yeeso a tsaharhaha a pəpal Kən Faara tə thlək labar Faara na mbənggən a fiya. Tərgħa mamnda firistaya tə fa səngya ngyakhrha, tə fīngya shingya, wuma nda thləmadghən ba.

² Ndang ngganda, “Pəranggən kan tə yanggi ngyahadyi na a əna əngginiya. Wunni furogha ngyahaddiya?”

³ Nggəməngga Yeeso kanda, ndəghən, “Nggima na Tsakhmee sə a miina. Pəremadghən,

⁴ mbaptisəma ənana Yahaya, Faara fərangga ngyakhrha wa, nduwa fiya wa?”

⁵ Tərgħa tsə labara nda atənggən, ndaa nda, “A ndaa dəm, ‘Faara fərangga,’ nən a tsakh mee, ‘Kama fərwa nun kəkafek təghən?’

⁶ Amma a ndaa dəm, ‘Fiya fərangga,’ fiya na heu nanda a mukkəm tə ferya, kəsər fiya na heu nggəməndafa tə ndaarha, Yahaya annabi ni.”

⁷ Tsaunən kee, ndang ngganda, “Səngwan mbədi bənən sa ba wa.”

⁸ Ndangga Yeeso kanda, “Nggi kəm mbi pəranggən kun tə yanggi ngyahadyi niya əna əngginiya wa.”

Karapu aten nafiya hudagħa hu hed niifa

⁹ Dəgha Yeeso mbeedə tə thləghang karapu di kanda sə ya, ndəghən, “Na niifa sə pagħa dəfya inabi, dzəmənggənən fahudaya ha, wiigha hu chehweddə pak məngga ha.

¹⁰ Tsəna shifirha hai thlən mafadghən nən thləmad nafina də nzmngga heddi a ənang ən hedda nda ha. Tərgħa nafini nzmngga heddi

døghangganda mafadda dē wudangganda ko 'ya a harghən.

11 Nggərgħən thlən mafarha dē, dēkkən nda kətəlangganda wudangganda kula 'ya a harghən.

12 Nggərgħən thləndadē yi mahan, ənang wundərha nda fa muwangganda kəsha dē.

13 "Tərgħa tē heddi ndəghən, 'Mani ənarha? Niya thlənang waana dē nggəmni kaan; asəmha nanda fərang mamnggirha.'

14 "Amma nana nafini nzəmngga heddi wandi, tsə labara nda atenggən. Ndaa nda, 'Yauwaa! Kulo tē har langad heddiya, nggushi bəlang nəm, tənə heddi tsaurha yinəm!'

15 Tərgħa kyangganda sə ma heddi, bəlangganda.

"Mana tē heddi ənang nda kanda?"

16 Nən a barha ba bəlanggən nafina dē nzəmngga heddi fəranggənən nafiya pak." Səkna fiya ndən kee, ndaa nda, "A kaptangga Faara dē."

17 Kəlangga Yeeso kanda hu yidsə ndəghən, "Labardi chireethleng nanda hai manən a ndaarha,

" 'ferdi karna fa təngya, ndəghənni tsauka fer sar kənnə' "?

18 "Kala niifa mukka ten ferda hai, nən hwasarha fa, amma yi mukna ferdi tenggən hai nən a tsarang dē."

19 Fasəngya ngyakhrha tē mamnda firistaya kada kwaman kəssa Yeeso nda a mbədi, kəsər səndasə karapudi thləknən ya a tendanni. Amma kanda kəm a tərəm fiya.

Tsakh mee aten tii tsamnda a Kaisar

20 Nanda a lafghən, thlən fa harmuya nda də, a tsawa nda kəla ka nafiya na tə kəkafek fa. Na mindansə a kəsangganda Yeeso tə dimiyirha təna nda danggən ngwamna də na tə səsəmnda ha.

21 Fa harmuyini thlən nanda tsahang mee nda Yeeso tə ndaarha, “Mala, səndansə pathwa tə tsahadwaha nəghən məməl, sa kəm mba wurahasə wa, amma na tsahang kwaman Faara fiya ha tə kəkafekkirha.

22 Nəghən məməl a fannan ateng tsamnda nan Kaisar wa, nduwa awo?”

23 Kəlagha Yeeso hai na mindan dəfang takthleera, ndanggən kanda,

24 “Kyadeema pene di ki Romayini. Shishingnda wunni tə thləm wunni atenggən?”

25 Nggəmmangganda, “Yi Kaisar ni.” Ndanggən kanda, “Fəraman Kaisar 'ya tsauka yi Kaisar, tə kəm fəraman Faara 'ya tsauka yi Faara.”

26 A mbədi kəm mbangwanda kəsang tə 'ya thləknən a mbed fiya wa. Na ənwulteena nda tə tur nggəməndədi nggəməng nən kanda pa, nggasa nda hai.

Tsakhmee aten thliirha sə ahu merra tə kakhrha

27 Fingya Sadukiyaya, ndagha mbə thliirha sə hu mərə wa, ba nda thləmad Yeeso ba tə tsakhmee.

28 Ndang ngganda, “Mala, Musa chireethleng dā ndən kan hai tə ndaarha, ‘A mər wanman niifa maldə nukkun hai kula nggətta, na wanman tərangsə hu langaarha ka a nggədanggən mərə wanman sə.’

²⁹ Nanən ya, na nafiya sə məd a wanmanggi. Tə pamənda kakhka mərgha kula wal wee.

³⁰ Yi səri təranggən nudasə mərgha kula wal wee.

³¹ Yi mahan wai kee. Kanda na heu məd tərang nda nudasə mərə nda kula nudi nggədang kanda sə.

³² Akwasamadghən, nudi kəm mərgha.

³³ Nanənya, ahu thliirha sə hu mərə na nudi tsaurha yi wun tsaunən kanda heu məd, tərang nda nudasə?”

³⁴ Ndangga Yeeso kanda, “A hu kəshiiddi ya həshya a kakhrha, kanda a fər nishya a chimaddə.

³⁵ Amma nafiya kamngga a thlii nda sə hu mərə tə kəm tsawanda ahu kəshiirha na bayi, həshya mba nda kakhrha wa, mba nda fər nishya a chimaddə wa.

³⁶ Kanda kəm mba nda nggər mərə wa, kəsər na nda kəla fathləngya Faara. Tsau nda wangya Faara kəsər thliinda sə hu mərə.

³⁷ Amma aten labar dəfəddi na ngguchit kəsgha waarha, ko Musa ma kyadda ndən a pəpal tə ndaarha, na thliirha sə ahu mərə, kəsər aaghən Chinəm, ‘Faara yi Ibrahim, Faara yi Ishaku tə kəm Faara yi Yakubu.’

³⁸ Mbə Faara ni yi mərya wa, amma yi fa yibya ni, ahu yighən kanda heu nanda tə yibrha.”

³⁹ Fingya fasəngya ngyakhrha ndang ngganda, “Mala, thləkna pathla ngga!”

⁴⁰ A mbədi, mbə niifasə nggərgha tsahang mee balwa.

Tsakh Yeeso mee aten Kərəsti

⁴¹ Tərgha Yeeso ndanggən kanda, “Kən nanda ndaarha Kərəsti Wan Ndauda ni?”

42 Ndauda tə atenggən ndəghən ahu Dzabura,
 “Chinəm Faara ndanggən China,
 “Tsawu a yisəmanna

43 kəl ma tsawangdi fa tsanggiwa
 a kamu saryiwa.” ’ ’*’

44 “Aagha Ndauda nden, ‘Chinəm.’ Kəkən kəm na
 nda ndaarha Wan Ndauda ni?”

45 Ndanggən fatsahayighən a mbed fiya,

46 “Kwarama tə Fasəngya ngyakhrha. Kanda na
 mindansə kal kabaya fa a nanda a wiirha hai
 a yid fiya. Na mindansə a ndangga fiya ‘ya
 kanda ahu kasu. Na mindansə kəm a fərang mbəd
 tsaukya nda kanda na nggəngga ahu kəngya
 hwan Faara tə mbəya wutsəfayirha.

47 Kanda ni na həb langad nishya mərna chi-
 mayindan, na nda djib hwan Faara təna fiya
 ndaarha ka nafiya ni kanda. Tur nafiniya na
 Faara səsang kanda kaan ma fingya.”

21

Fərna nuneefa mərna chimadghən

1 Tərangna Yeeso tenggənsə, na fa kənaya nən
 bənda bə tə fəryindan kanda a irangnda ahu
 panjakwad Kən Faara hai na manggən.

2 Na nuneefa nən mərna chimadghən kəm tə
 yamirha fər yighən nən anini səri.

3 Ndagha Yeeso, “Kəkafek niya pəranggən kun,
 fərrədi ki nudı tə yamidfiya kaldə yi fingya na
 heu.

* 20:43 20:43 Dzabura 110:1

4 Nafini na heu ya fərghanda ahu hangnda 'ya na nanda təghən ha, amma ndəghən nggi ahu yamidghən fərdə 'ya na a harghən heu."

Tsahad Yeeso ha aten 'ya na a katərarha hai a mbee

5 Tərgha fingya fatsahayighən katərang ngganda tsə labara hai aten tən kən hwan Faardi na manggən tə ferya na nggəngga, sakhdang nanda sə tə ən fərya a Faara. Amma ndagha Yeeso,

6 "Kəla nanun feryini ya, yoo! Na farghən bəyi mbuwanda malang feera aten shadghən. Ko yanggini ahur ndan nanda a changgəlang kanda hai."

7 Tsakh mee nda, "Mala, akwan na ənggini a katərarha hai ya? Tə kəm mani ən sakhrha na a sənansə nduwus bəndəba ya?"

8 Ndəghən, "Kwarama kanda, amana nda sakhdang kun. Kəsər fiya hangga na a bərhəba ahu thləmna na nda a ndaarha, 'Nggini Kərəsti,' tə ndaarha kəm 'nduwus bəndəba.' Ma mbudun samandan wa.

9 A tərəmdun wa, a səkdun labar yangya tə kakyathlanga. Kəkafekni a katəragha ənggina hai ya 'wan, amma mii ngwaladghən balghən kula bərha bə."

10 Tərgha ndanggən kanda, "Tur nən thləng tur fa, kutəryirha kəm nən thləng kutəryirha fa.

11 Na kəshiirha a rəbrha fa kaan, tə mirha, tə patal a mbəya dədamən. Na əntərəmgya a naarha sə tə kəm nun na ənsakrha yi wulteena hangga a fərah amshi.

12 "Amma kapa na ənggini katərarha hai ya, nanda a kəsang kun, səsəngganda kun. Nanda a

dərha tə kun ahu kəngya hwan Faara də, tə kəm muwangganda kun ahu porsəna də. Nanda a dərha tə kun a mbed kutərya də tə ngwamnaya ka thləmna.

¹³ Əndaniya na fərang kwamana kun pər kəkafek nun atenna.

¹⁴ Amma tsaunən kee, 'wama teena nggon fa ahur nun ma billadun tə kwaman thlang fannun sə a mbed fa ngwa kumaya wa.

¹⁵ Kəsər niya fərang pathla kun tə sənda, ko tal ahur fa tsangginun mba nda mbang kyakhrang labarnun hai, nduwa ngaalanganda kun wa.

¹⁶ Ko fa nggət yinun, tə wanmangginun, tə hurfayinun, tə pashiyi nun na nda a fər kun. Na nda a bəlang nda fingya kəm ahur nun.

¹⁷ Fiya na heu nanda a karkun kəsər ka nggi.

¹⁸ Amma ko tal ahu was tennun mbusə na a sahatta wa.

¹⁹ A kərəsdun, nun a hərəkrha.”

Pər Yeeso kwamandı na Urshelima a fəla hai

²⁰ “Anadun sodjaya tərang nda hurshe Urshe-
lima teena, a sənunsə takh nda a chang hai.

²¹ Tərgħa fingya na ahu Yahudiya, daa nda wumngya sə. Fingya kəm na a wupəri kya nda sə, fingya kəm, na hu talya a dənda wupəri də wa.

²² Kəsər sayiddiya ben səsaarha ni, tə ləghətta əngya heu chireethleng nanda hai.*

²³ Kawama nishya na ahur, tə fingya na wang-
gindan a iirha! A fardiya, na səsaarha a kyarha hu chehwedda hai tə səbrha hur Faara aten nafini ya.

* 21:22 21:22 Hodzaya9:7

24 Nanda a bɛlang fingya tɔ thlaukh kɛlara, kɛsangganda fingya tsawa nda porsɛngya hu chehweeya dɛ pak. Fingya mbuwa Yahudaya, nanda thlɛ Urshelima sɛsangganda kɛl ma lɛghɛd bɛn ndan.

Wutta Wan Niifa ba

25 “Nun a na ɛn tɛrɛmngya a fad yanfaara, ndɛrɛ tɛ wufɛngarya. A hu kɛshiirha kɛm, na fiya a peela hai ka hɛreenga kɛsɛr ka hufɛrha tɛ yanda wuri aama.

26 Nɛn a shiwid fiya teena ka tɛrɛmnda, na kɛfayindan a haara ka ɛngya na a bɛrha hu kɛshiirha bɛ, kɛsɛr ɛngya na mɛmanggɛn a fɛrakh amshi nanda a tsɛ 'ya fa.

27 A fardɛ, nanda a na Wan Niifa bɛyi ahu hashmbe tɛ sɛsɛmnda tɛ mamnggirha kaan.

28 Ana ɛnggini a katɛrarha hai ya, thlema sɛ tɛranggun tennun talara sɛ, kɛsɛr far hɛrɛkrɛnun nduwusɛa bɛ.”

Tsaharhaha aten dɛf shibarha

29 Thlɛghang karapu dɛ nɛn kanda sɛ ya, “Kɛlaman shibarha tɛ dɛfya na heu.

30 A hɛrɛmna nda katɛrang tsɛtsɛtta hai, kun tɛ altennun sɛndunsɛ nduwus fɛgrha bɛ.

31 Nɛghɛn kee kɛm, anadun ɛnggini a katɛrarha hai ya, sɛndunsɛ Kutɛryid Faara nduwus dɛ bɛ.

32 “Niya pɛrang kɛkafek kun, nafiya kɛshiid weeriya mba nda a mɛra wa, kɛl katɛrana ɛnggina hai ya 'wan.

33 Nda talara tɛ hweede nanda a ngwalarha, amma labarna mbɛ tam ngwalarha wa.

Yiyi thlɛmarha aten tsaurha nggu-ngwa fa

³⁴ “Kwarama, amana hur nun mæra tæ mbæna farha fa, tæ sa ængya na tærang kun in, tæ billad tsawud kæshiirha. A mbæ kewa, bæna fardi wal kun kula sændænun sæ kæla takthleera.

³⁵ Kæsær næn þarha ten fiya þa heu na a tsaurhahu kæshiirha.

³⁶ Tsawama nggu-ngwa fa, kætsar. Hwan Faara nun tæ nun wal hærækrha aten ænggini na þa katærarha hai, amana shilee þa kæsang kun isha a mbed Wan Niifa.”

³⁷ Ka fad par fara fa, na Yeeso tsaharhaha hu Wuri Faara. Ka fad figrha fa kæm næn kyarha sæ, dægha mænda a wumnda nanda aarha Wumnda dæfya Dzaitun.

³⁸ A tsar kæræt, na fiya dærha hu Kæn Faara dæ na manggæn ka a sæk labarghæn nda.

22

Yahuda nggæmndafa a fær Yeeso næn

¹ Nanænya, far Wutsæfayirha yi Mburodi kula Mekhna, nanda aarha Tæðaarha a nduwussa þa.

² Mamnda Firistaya tæ famalæmngya ngyakhrha nanda a kafa kwaman bælang nda Yeeso bæbee, kæsær nanda a tæræm fiya.

³ Tærgha sheetan kyagha ahur Yahuda hai, nanda aarha Iskaryoti, tal ahur kumkap særi dî.

⁴ Yahuda dægha thlæmad mamnda firistaya dæ tæ mamngya na a kæla Kæn Faara ha na manggæn, ndiya nda aten kwamana næn a fær Yeeso a kanda.

⁵ Tæk mbænda nda fa kaan, nggæma nda fa a færang wudæbæla nda.

⁶ Yahuda kæm nggæmndafa kee, kæla sayidda næn fa mbuwana fiyasæ a fær Yeeso næn a kanda.

Həb Yeeso ənnarhami yi Tədaarha tə fatsahayighən

⁷ Tərgəha nduwusna far Wutsəfayidda bə yi Mburodi kula Mekhna. Far dā na nda na sataka tə wan kamnda yi Tədaarha.

⁸ Thləngga Yeeso Mbiturus tə Yahaya ndanggən kanda, “Damadə dūn ngwang nda kəmfa dəm həb ənnadmīd ter wutsəfayid Tədaarha.”

⁹ Tsahang mee nda ha, “A yanggi na midwa sə dān ngwadda fa?”

¹⁰ Ndanggən kanda, “A kyadun hur talda hai, bəna niifa wal kun tə tsulina ha. Mbuwama samadghən ta mindəda də nən a kyarha sa hai.”

¹¹ Ndanggun tə wuridi, “Təmaləmnda ni tsakhka mee, ‘Na kən rongya a yanggi, niya həb ənnadmīd Tədaarha sə, tə fatsahayina?’

¹² Nən a kyadang kəna kun na manggən, na tə mbəd tsaukyə sə hangga. Ngwama fa a mbədi.”

¹³ Wii nda danda walghən məməl kəla pərangna Yeeso kanda. Ngwandafa a mbədi tə ənnarhami yi wutsəfayid Tədaarha.

¹⁴ Tsəna sayidda hai, Yeeso tə wan thlənggighən tsawa nda hai ka a həb ənnarhami nda.

¹⁵ Ndanggən kanda, “Nəghən a kukwase fa na a həb ənnadmīd Tədaarha ni tə kun kapa ni səsaarha.

¹⁶ Niya pəranggən kun, mbiya nggər həbghən bəlwə, kəl ma bəd ləghəttəghən bə ahu kutəryid Faara.”

¹⁷ Akwasamadghən təranggən wuhuleu aam in-abi sə, usa Faara nən, ndanggən kanda, “Thlama, ndəghaman hai.

18 Niya pəranggən kun, mbiya nggər sa aam inabi balwa, kəl ma bad kutəryid Faara ba.”

19 Təranggən mburodi sə, usa Faara nən, kyanggən hai, fəranggənən kanda, ndagha, “Thlu fanna niya fər nda ka kun. Nama kee non a däl nggi in.”

20 Nəghən kee kəm, akwasamad ənnaddami, təranggən wuhuleuda sə, ndagha, “Wuhuleudiya, yi weerənda kən pathnani ahu farna, irgha də ka kun.

21 Amma niifdi na a fər nggi kan nan a mbərha tal a həbrha.

22 Wan Niifa nən a mərə kəla tə ndana nda, amma ən kawa ni a niifdi tə fərgha ndən.”

23 Katərang ngganda tsahang mee ndan ha tə wunni ahur ndan na mbang əna tur əndiya.

Fatsahaya Yeeso ngalnda aten wunni manggən

24 Thliigha ngaala sə kəm a pathlang ndan tə wunni ahur ndan na a tsaurha manggən.

25 Ndangga Yeeso kanda, “Kutərya fingya səngwa Faara tə mamngya, nanda kyadang ngyakhrha fiya, tə kəm nanda tər fandan fa dangya fiyasə.

26 Amma a tsaudun kee wa. Ameyedghən, yandi na manggən ahur nun tsauka kəla ndəghən ni ngguchit, tə kal mbeerha kəm tsauka kəla mafarha.

27 Yanggini manggən, yandi tsauka hai na a həbrha wa, nduwa yandi fərgha ənnarhami də wa? Mbə yanda ni tsauka hai na a həbrha wa? Amma niyi a pathlang nun kəla mafarha.

28 Kunni ishgha tə nggi ahu kəkərta sanifa.

29 Fərang di kutəryirha kun, kəla yandī fərena Pəpa.

30 Tsaunən kee, nun a həbrha tə sarha a thləmanna hu kutəryidna tə kəm nun a tsaurha aten tsənggamngya, ngwang kumarha nun turya kumkap səri yi Isəreela.”

Mbiturus nən a ngaal sənda Yeeso

31 “Mbiturus, Mbiturus! Hwan sheetan kwa-mana na a kəkəranggən kun na heu kəla na tə hudarha pər wan hwalirha.

32 Amma hwanodī Faara teena Mbiturus, amana fərkəkafekkid wa kədiirha. A kyaharna ba, kalang wanman nggiwa sə kəm.”

33 Amma nggəmanngga Mbiturus ndəghən, “Paba, niyi nggungwa fa a dəm hu porsəna də kyab, ana ən mərri ni, mərəm kyab!”

34 Ndangga Yeeso, “Niya Purokən Mbiturus, kapa na diyarha tətəarha a fədikdiya na ngal səndəna katəra mahan.”

Ngwaman fannun fa ka səsəarha na bayi

35 Tərgha Yeeso tsahang mee nən fatsahayighən, “Thlənni kun kula wudəbəla, kula ənnarhami, kula pakhma, kədeng dun ‘ya wa?”

Ndanda, “Awo!”

36 Ndanggən kanda, “Amma nanənya ana wudəbəla sə a har nun kəsamadghən ha, tə kəm ənnarhami. A mbə thləukh kəlara sə a harwa wa, heng luwudwa də hiina.

37 Nəghən chichireethlee hai tə ndaarha, ‘Wu-mangnda tə fa dimiya,’ niya pəranggən kun tətani

a ləghədgha atenna. Kəsər əndi chireethleng nanda hai atenna takhdə a ləghətta.”*

³⁸ Ndangga fatsahayighən, “Paba kuloba! Thlaukh kəlarya səri ya.”

Ndangga Yeeso kanda, “Tsəkdə kee.”

Hwan Yeeso Faara a Wumnda dəfya Dzaitun

³⁹ Kyagha Yeeso sə kəla nən tə ənaarha, tərgha hu Wumnda dəfya Dzaitun sə tə fatsahayighən a samadghən.

⁴⁰ Səlnən mbədadə, ndanggən kanda, “Hwanama Faara amanun də mukrha hu kəkərra hai.”

⁴¹ Nduwusgha mbeedə ma kanda, bərgha hai hwan Faara nən.

⁴² Ndagha, “Pəpa a nggəmnafa tərēe səsəddadiya, mbə nggəmnada hurna wa, amma ‘ya nggəmnə hurwa ndəna məməl.”

⁴³ Bagha tə thlənda Faara thləmadghən ba a talara hai fərang kanglanggirha nən.

⁴⁴ Ndəghən hu səsaarha kaan, dəgha mbeedə tə hwan Faara tə kəkafekkirha naghə thləthləndəghən a tsətsaarha hweede hai kəla fara.

⁴⁵ Thliinən sə ka hwan Faara, wudgha thləmad fatsahayighən də dəgha wal kanda a shiirha ka səbrha hura.

⁴⁶ Tsahang mee nən kanda, “Kama nun a shiirha? Thlemasə hwan Faara nun amawanun mukrha hu kəkərra hai,”

Kəssang nda Yeeso

⁴⁷ Ndəghən aten thlək pathla bagha fiya ba hangga, tə niifdi na nda aarha Yahuda. Nəghən

* 22:37 22:37 Ishaya53:12

tal ahur kumkap səri di, ndəghənni a kal mbeerha. Dəgha thləmad Yeeso də ka a fəbānggən.

⁴⁸ Tərgħa Yeeso tsahang mee nən, “Yahuda ashe tē fəbrha na a fər Wan Niifa?”

⁴⁹ Fatsahaya Yeeso kəla na nda hai na 'ya sē na a katərarha hai tsahang mee nda Yeeso, “Paba, kyath kanda nan tē thləukh kələryi nan wa?”

⁵⁰ Tərgħa tal ahur ndan kyathlanggən thləmad mafad firis də na manggən a yi səma.

⁵¹ Ndangga Yeeso fatsahayighən, “Malaman kanda!” Tsuwar thləmadda nən fa ki niifdi kyathlang nanda də kənannggən.

⁵² Tərgħa ndangga Yeeso mamnda Firistaya, tē mamngya fa kəla Kən Faara ha na manggən, tē fīngya shingya bāgha bā ka ndəghən, “Tərwwun nggi niyi tēmbəng nun bārha bā tē thləukh kələrya, tē səsalya ka a kəsewun wa?”

⁵³ Kətsar nggi a thləman nun a pəpəl Wuri Faara kəsewun wa, amma nanən ya sayid nun ni na Sheetan a əna taara tē kun.”

Mbiturus ngaldə sənda Yeeso

⁵⁴ Tərgħa kəsangganda Yeeso dənda təghən minda ki Firis də na manggən. Mbiturus kəm mbu samandan nən də inggun ma kanda.

⁵⁵ Amma dzək na nda waarha a pəpəl wuridi, tsawa nda hai kanda na heu a thləma waddi, bāgha Mbiturus bā tsauka hai ahur ndan.

⁵⁶ Tal ahur wangya nishya na əna taara ahur wuridi na Mbiturus nən tsau a thləma waddi. Irang yirha nən fa, ndəghən, “Niifdiya, kanda ni tē Yeeso.”

⁵⁷ Amma Mbiturus ngalghənən ndagħa, “Sa nudiya, nggi fa səngwi ndən wa.”

58 Tsəbaku na niifasə nagma Mbiturus, ndagma, “Sa kəm na tal ahur ndan.”

Ndangga Mbiturus, “Sa pashi! Mbə nggi ni wa.”

59 Tsənən tsəbaku fadən, nggərgha niifa ndaarha, “Mbə ngaala sə wa, niifdiya kanda ni təghən, kəsər tə Nggalilarha ni.”

60 Ndagma Mbiturus, “Sa pashi! Səngwi əndi na a thləkrha ya wa!” Ndəghən kula nggəlang mighən tətaagha diyarha.

61 Chinəm kyahargha hai kəlanggən Mbiturus də. Tərgha Mbiturus dal teena nən hai tə əndi thləghang na Chinəm, “Kapa na diyarha tətaarha a fədik weeriya na a ngal səndəna katəra mahan”.

62 Tərgha Mbiturus dəgha kəshaadə təgha kaan.

Fa kəlaya ha wanda Yeeso

63 Fa kəlaya Yeeso ha katərang ngganda waghən hai na nda a dəkkən kəm.

64 Kərangganda yidghən ana nda a tsahang mee ha, “Kulo, wunni dəkka sa.”

65 Nanda a 'yarghən tə labar sarfaya a ndəghən.

Yeeso a mbed mamngya Yahudaya

66 Dathna mbərha hai wumngga mamngya Yahudaya ba. Kandani na mamngya firistaya, tə fasəngya ngyakhrha. Ba nda tə Yeeso a mbed ndan ba.

67 Ndang ngganda, “Ana sani Kərəsti, pəranggən kan.”

Nggəmanngga Yeeso kanda, “A pərangdi ndən kun, mbun a fərkəkafek wa,

68 tə kəm a tsahangdi mee kun ha mbun a nggəresə wa.

⁶⁹ Amma ka a weeriya, na Wan Niifa a tsaurcha a yisamad Faara na tɔ ngyakhrha ha heu.”

⁷⁰ Kanda na heu tsahang mee nda ha, “Wan Faara ni sa wa?”

Nggəmənggən kanda, “Pərdundən, nggini.”

⁷¹ Tərgħa ndaa nda, “Kama nəm nggər kada pathya atənggən? Səkdəm ndən hai a mighən.”

23

Dənda tɔ Yeeso a mbed Mbilatus dɔ

¹ Tərgħa mamngya Yahudayini heu thliinda tɔ Yeeso a mbed Mbilatus dɔ.

² Katərang ngganda dāhang nda fa, “Dəghən wal niifdiya a tsang teena nafiɲəm. Nagħa a ndang nda kanda a teng nda tsamnda Kaisar wa, tɔ kəm wai ndəghənni Kərəsti, kutəra.”

³ Tsahangga Mbilatus mee Yeeso, “Sani na kutər Yahudaya wa?”

Nggəməngga Yeeso ndəghən, “Nəghən kee, kəla thləkna.”

⁴ Tərgħa ndangga Mbilatus mamnda firistaya, tɔ fiya na heu a mbədi, “Nggi nawi niifdiya tɔ dimiyirha fa wa.”

⁵ Dənda mbeedə tɔ dāhang fa tɔ ndaarha, “Tsa-hadghən ha nəghən a tsang teena fiya a chehweed Yahudiya na heu. Katəranggen hai a Nggalili har ta mbəda ba ya.”

Mbilatus thlənang dɔ Yeeso a mbed Hirdus dɔ

⁶ Səknə Mbilatus ndən kee, Tsakhmee nən tɔ ndaarha, “Tɔ Nggalilarha ni wa?”

⁷ Səknən ndaarha kyagħa Yeeso ba a mandɪ na Hirdus a əna kutəryirha sɔ, thlənənggən Yeeso

a thləmad Hirdus də, kəsər a fardı nəghən a Urshelima.

⁸ Nana Hirdus Yeeso, tək mbənda nən fa kaan, kəsər ka kətəm na midghən sə a nang yirha nən fa. Aten əngya 'waa nən səkrha atenggən, na midghən sə a əna ənwulteena nən.

⁹ Hirdus tsahang miyya nən ha hangga, amma Yeeso kalwa sə wa.

¹⁰ Mamnda firistaya tə famaləmgnya ngyakhrha kanda a mbee kəkət a dahang pathya fa.

¹¹ Tərgħa Hirdus tə sodjayighən sarangganda də tə kəm waghənda. A mbədi kalang kabərha nda fa yi kutəryirha, wudəngganda thləmad Mbilatus də.

¹² Hirdus tə Mbilatus afar dani tsaunanda pashiyi, kəsər ka kətəm mba nda kalang ndan sə wa.

Ngwang nda kumarha Yeeso yi mərə

¹³ Mbilatus aah mamnda firistaya nən ba, tə mamngya tə fiya na həu.

¹⁴ Ndənggən kanda, "Beenun niifda ba ya tə ndaarha nəghən a tsang teena fiya. Nanənya, radi mu pathda haya tə tsakh miyya tsahang ni a mbennun, walanggi tə 'ya na dīmi tə ndanun wa.

¹⁵ Hirdus kəm nawa ndən tə dīmiyirha fa wa, ndəghən dani wudəng nən thləmad nəm ba. Mbə 'yasə ənana kamshidfiya tsəkka a bəlanggəm wa.

¹⁶ Nanən kee, niya tsadaghən kee kalghəni hai."*

* **23:16 23:16** Fingya chirethya na kaar na nda tə mbədghən 17 kiya, "A far wutsəfayid tədaarha ba, ka fad hurarha fa nən naarha kal niifa hai ahu porsəna hwanang nanda."

18 Kanda heu tərang ngganda urandan sə tə ndaarha, “Bəlamam kamshidiya! Kalaman Mbarabas kan hai!”

19 Muwangganda Mbarabas kəndə ka təbənggidghən əna nən ahu taladə na manggən, tə bəlang nən niifa.

20 Mbilatus na midghənsə a kal Yeeso nən hai, nggərgən kalang kanda sə.

21 Amma karnda fa na nda a huhwarha tə ndaarha, “Tawaman də! Tawaman də!”

22 Katəra mahan Mbilatus a kalang kanda sə, “Kama nda? Dimiyid ma əna na kamshidiya? Nggi nawi ndən tə dimiyirha tsəkka a bəlang nggəm wa. Niya fərghən tsadaghən nda kalghən nda hai.”

23 Amma isha nda aten path ndan, na mindan sə tawangganda də. A kwasamadghən huhwan ndan kaldə mbərha mu.

24 Mbilatus kəm ənagha kəla na mindan.

25 Kal niifda nən hai tə muwang nanda hu porsəna də ka təbənggidghən əna nən, tə bəlang nən niifa kəla tsakhna nda. Fərang Yeeso nən kanda, kəla na mindan.

Tawang nda Yeeso də

26 Na nanda a wiirha tə Yeeso, kəma nda tə niifa nanda aarha Siman tə Sayirarha. Ndəghən bayi ahu tala na ngguchit, ngyabang tər kadidda nda fa, təranggən mbu samad Yeeso nən.

27 Fiya hangga mbuwa samadghən, ahur ndan kəm nishya sə na a tərha tə huhwarha ka ndəghən.

28 Kyahargha Yeeso hai, ndanggən kanda, “Nishya Urshelima, a təfun ka nggi wa, tama ka alten nun, tə wangginun.

29 Kəsər na fara bayi, ba nun ndaarha, 'Fa parkayani kwarengya, tə hurya 'wawa wa nggətta tə bee iwana wee iirha!'

30 Tərgha

“Na fiya a ndang nda wumngya, “Muwa ma tennan hai!”

Ndang ngganda mbəya na dangkam, dangkam, “Nggəlaman kan!” *

31 A əna fiya əngginiya ndəghən dəfrha bəldə nduwun, mani katərərha hai a hwardə?”

32 Nafiya səri, fa mbəlfeyya, wii nda tə kanda ka a bəlangganda kanda tə Yeeso.

33 Ba nanda mbəda ba na nda aarha Mbəd Balhwar Teena, a mbəda ni tawang nanda də tə fa dīmiya səri, tal a yisəmadghən tal kəm a yi kawadghən.

34 Ndagha Yeeso, “Pəpa, chahanggən kanda də, kəsər səngwanda əndi nanda a ənaarha wa.” Əna wura nda aten lukkighən.

35 Ishgha fiya hai kanda a kəlarha. Mamngini kəm kanda a waghən, nanda a ndaarha, “Hərghanggən fīngya, a hərghanggən altenggən kəm lee, ana ndəghənni Kərəsti, Wurra Faara!”

36 Sodjaya kəm ba nda ba nanda a waghən. Fərang aam inabi nda sə na chichakh.

37 Ndang ngganda, “Ana kutər Yahudayani sa hərghang altenwa lee!”

38 Aman tenggən kəm chirethlengganda hai, “KUTƏR YAHUDAYA NI YA.”

39 Tal ahur fa mbəlfeyini tawangnda kanda də təghən thləghang pathya nən sə na i'ikh nagha a

* 23:30 23:30 Hodzaya10:8; Səsənid Yahaya6:16

ndang nda, “Mbə sani na Kərəsti wa? Hərghang altenwa tə kan kəm lee!”

⁴⁰ Amma tahad tə mbəlfeddi djaranggən də ndagha, “Mba tərəm Faara wa, sa walgha wadghənfa məməl təghən?”

⁴¹ Ənangganda kəm məməl, kəsər kəna ‘ya əna nəm ndə walnəm. Amma niifdiya mbə ‘yasə ənanən na dimi wa.”

⁴² Tərgha ndagha, “Yeeso, dalu nggi teena a banna hu kutəryid wa bə”

⁴³ Nggəməngga Yeeso, “Niya puro kəkafek, a weeriya dəna naarha a thləmanna a talara.”

Mərri Yeeso

⁴⁴ Fara a sərəkra, tərgha wula nggəlanggən chehweerha heu, har yargha yanfaara hai.

⁴⁵ Kəsər yanfaara malang də djaara hai. Shishamardi na a mbədi na tsətsaba də kaan hu Kən Faara djargha hai səri.

⁴⁶ Tərəngga Yeeso uradghən sə kaan ndagha, “Pəpa, ahu harwa hai niya fər yibəna.” Thləknən ndən kee, mərgha.

⁴⁷ Mamnda sodja di na kət a mbədi nanən əndi katəragha hai, fal Faara nən ndagha, “Kəkafek niifdiya ka niifa ni.”

⁴⁸ Nafini ngwagha hai ka kəlarha, na nanda əndi katəragha hai, kanda na heu wuda nda wuredə kanda a dək kəfayindan hu sərba hura.

⁴⁹ Amma nafini na heu səngga Yeeso tə nishyini mbuwa samadghən bə, ka ahu chehweed Nggalili bə, isha nda də inggun, nanda a kəlang əndi na a katərarha hai.

Pangnda Yeeso

⁵⁰ Na niifasə thləmnggənni Yisəfu, nəghən ahur mamngya na kənanng pathla hai, ka niifa ni.

⁵¹ Nggəmngwa fa tə əndi kənanng na nda hai wa. Baghən ba ahu tal Aramatiya na a chehweed Yahudaya tə kəm nəghən a kəla kutəryid Faara fa.

⁵² Dəgha thləmad Mbilatus də hwan mərri Yeeso nən a pənggən.

⁵³ Tərga tərənggən hweede hai, fadənggən hu kabad pa mərri hai, dəfənggən hu kwadda hai rana nda ahu feera, yandī 'wa wanda pa mərri sə.

⁵⁴ Far ngwarha ni fa yi yibrha Yahudaya, takh nda a kyarha hu far yibədda hai.

⁵⁵ Nishyini baa ba a samad Yeeso ka a Nggalili ba, mbu samad Yisəfu nda, na ten kwadda nda, tə mbədi hunang nanda sa hai.

⁵⁶ Tərga wuda nda wuredə ngwa nda fa tə urdi tə fədeerha na sədghən mbənggən. Amma yiba nda a far Yibəddi ka fərang mamnggirha nda 'ya ndana ngyakhrha.

24

Thlid Yeeso sə ahu mərri

¹ A hu katərad par fara yi beena məd, a tsar kərət, nishyini tərəng ngganda kariyi ni na sədghən mbənggən, ngwana nda fa dənda təghən a ten kwadda də.

² Da nda wal fərđi nggəlang na nda mii kwadda sə kwatərdə man patu də.

³ Amma kyana nda sa hai, nawa nda mərri Yeeso wa.

⁴ Nana nda a numarha aten əndi katəragha hai kee, kula kanda səndasə na nafiya nda səri tə

lukki ndan a chimnda fa nagma ahar yirha kəkət a thləman ndan.

⁵ Ka tərəm nda, nishyini kwangganda tən ndan a hweede hai, amma ndangga nafini kanda, “Kama nun a kada tē yibrha, a pathlang mērya?”

⁶ Balwa a mbədiya wa, thliida sə! Dalama teena hai tē ‘ya thlēghang nən kun, ndəghən bəldə tē kun a Nggalili.

⁷ ‘Wan Niifa nən a mukrha ahar fa dīmiya hai, tawangganda də, a far paara yi mahan nən a nggər thliirha sə.’ ”

⁸ Tərgha dal teena nda hai aten pathghən.

⁹ Wud nanda ba aten kwaddi, pərang ənggina nda heu a Kum Kap Taldi tē fingya fiya.

¹⁰ Nda Mairamu tē Magdaliya, tē Yowana tē Mairamu man Yakubu, tē fingya nishya nananda a mbədi, kanda ni pərangga ndən fa thlēngya Yeeso.

¹¹ Amma fərwanda kəkafek tē path nishyini wa, kəsər tərgha nda path ndan kəla bəsharha ni.

¹² Mbiturus thliighasə tawad dəgha ten kwadda də. Bərgha a mii kwaddi kəlagha sa də, na kabadda nən pang nandasə a man patu. Wudgha, ənwulteena nən tē əndi katəragha hai.

A kwaman Imawus

¹³ Nanənya tsu a fardi səri ahur nafiya na a mbu samad Yeeso kanda a kwaman dərha ahu tala də nanda aarha Imawus, na iundəghən mel məd tē Urshelima.

¹⁴ Kanda a tsə labara aten ənggini katəragha hai.

¹⁵ Na nanda a tsə labara aten ənggini kee, Yeeso tē altənggən dəgha thləman ndan də wii nda də.

16 Amma nggəlang nda yindan, amana nda kukwalang hai.

17 Tsahang mee nən kanda, “Laɓar ma nun a tsərha kee kun aten wiirha?”

Isha nda hai kəkət, kəlagha Yeeso hai na hur ndan səsəba də.

18 Tal ahur ndan, na thləmnggən Kilobas, tsahang mee nən, “Sa ndəna rongga kee a Urshelima səngwa əndi katəragha hai a mbədi ahu bəngginiya wa!”

19 Tsakh mee nən, “Mani ənggini?”

Ndang ngganda, “Ənggini tsəgha hai aten Yeeso tə Nadzarat. Annabini, ən ənadghən tə laɓarghən nəghən tə səsəmda a mbed Faara tə fiya na heu.

20 Mamnda firistaya tə mamngginəm fər ndan a ngwang kumad mərri nda, tawangganda də.

21 Amma nan a numarha ndəghənni ɓagha hərəghang nda Isəreela. Ma takhka ɓal, kulo, a weeriya bənggən mahan tə katərana ənda hai ya.

22 Mbə kee mawa, fingya nishya fərangnda ənwulteena kan. War nda aten kwadda də a tsar weeriya,

23 amma nawa nda mərrəghən sə wa. Ba nda ɓa ndang ngganda kan, nanda fathləngya Faara, ndaa nda nəghən tə yibrha.

24 Tərgha fingya ahur nan dənda aten kwadda də ndaa nda nəghən kəla thləkna nishyini, amma ndəghən nggi nawa ndan wa.”

25 Ndangga Yeeso kanda, “Hai, kama tsaunun nurya kee, mani kədiina fərəkəfəkkid nun aten ‘ya thləkna annabiya!

26 Ashe, kamngwa a səsagha Kərəsti aten inggini ya a kyagha ahu mamnggitghən də wa?”

27 Katərädghən tə Musa tə annabiya na heu, pərang də ndən kanda 'ya thləkna dəleewar Faara aten Kərəsti.

28 Ndusang nanda talda fa nanda a dərha sadə, tsəgha Yeeso kəla nən a mbəra mbeedə.

29 Amma hwanggənda kaan tə ndaarha, "Tsawu a thləman nan, tsət figrha hai, kulo yanfaara həmda hai." Dəgha də tsauka tə kanda.

30 Tsau nən hai nən a həb ənnarhami tə kanda, tərənggən mburodi sə, usa Faara nən, kyənggən hai fərənggənən kanda də.

31 Tərgha ingga yindan də kukwaləngganda hai, a mbədi kee sahadgha ma yindan.

32 Tsahang mee nda ndan, "Mbə tək dəm mbənda fa ahur nəm na nən a kalang kəmsə a kwamana, inang nən labar Faara kəm hai wa?"

33 Thliinda sə kəkar wuda nda Urshelima də. A mbədi danda wal Kum Kap Tal di tə fingya nafiya wumngga hai.

34 Nanda a ndaarha, "Kəkafek ni! Chinəm thliida sə har kyadang də fadghən Siman!"

35 Tərgha nafini na səri pər ənda nda katəragha hai a kwamana, tə kukwaləng nanda hai kyang nən mburodi hai.

Yeeso kyadang də fadghən fatsahayighən

36 Kanda bal nda a tsə labara aten əndi kee, Yeeso tə altənggən ishgha a madufun ndan ndənggən kanda, "A fifiddun hai wa!"

37 Tər ma nda naghə fandan a rəbrha fa, kanda a numarha mənda-mənda na nanda.

38 Ndənggən kanda, "Kama tərəm nun? Kama kəm nun a kwana nggi ahur nun?"

39 Kæla man haryina tē saryina. Nggi ni tē altenna! Tsuwarama nggi fa nawunun, kəsər mēnda-mēnda mbə thluwa sə a fadghən tē ala kēla nanun nggi tēghən fa wa.”

40 Thlækna Yeeso əndiya, kyad haryighən nən tē saryighən a kanda.

41 Ko na nanda tē wutsəfayirha fa tē ənwulteena, ngwalangwanda fərkəkafek thliida sə wa. Tərgha tsahang mee nən kanda, “Na ənnarhami sə a har nun a mbədiya wa?”

42 Fərang tēna nda fifi.

43 Thləghənən kiigha, kanda a kəlang nda.

44 Ndanggən kanda, “Ənda pərang ni kun ya nggi bəldə tē kun. ‘Ya na heu kəl ma ləghəddə chirethleng nda hai a tenna ahu ngyakhrha Musa tē yi annabiya tē kəm Dzabura.”

45 “Tərgha dathlanggən hutən ndan də, tēna nda sən ‘ya na chichirethlee hai ahu dəleewar Faara.”

46 Ndanggən kanda, “Kulo, əndi chirethleng na nda hai ya, Kərəsti nən a səsarha, nən a thliirha sə hu mərə a far paara yi mahan.

47 Mal dīmiyirha tē chakhrəghən də nanda a pərgən də ahu thləmnggən a kəshirha na heu, nən a katərarha hai a Urshelima.

48 Kunni naghə əngginiya tē yinnun, pəramadghən.

49 Dəni thlənang Səsəna tē Pedənda kun bə ndana Pəpa. Amma tsawama a Urshelima, kəl nggəlang səsəmnda Faara kun a talara hai.”

Tərang nda Yeeso a talara də

⁵⁰ Kya nən sə tə kanda ma Urshalima dənda mbərha də tsau tə Mbetani fa, a mbədi haranggən haryighən sə dəfang parka nən kanda teena.

⁵¹ Nanən a dəfang parka kanda teena, dəkka hai tə kanda tərang ngganda a talara də.

⁵² Tərgha dəfang shilee nda teena, wuda nda a Urshelima də lələgda tə wutsəfayirha kaan.

⁵³ Ka fat paara fa na nda naarha fal Faara ahu Wuri Faara.

Hona Bible
The New Testament in the Hwana language of
Nigeria: Hona Bible

copyright © 2023 The Seed Company in collaboration with Language Developers and Bible Translators Association

Language: Hona (Hwana)

Contributor: Language Developers and Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 18 Jul 2025

d942b897-c376-5386-bfaf-e0ce21c59136